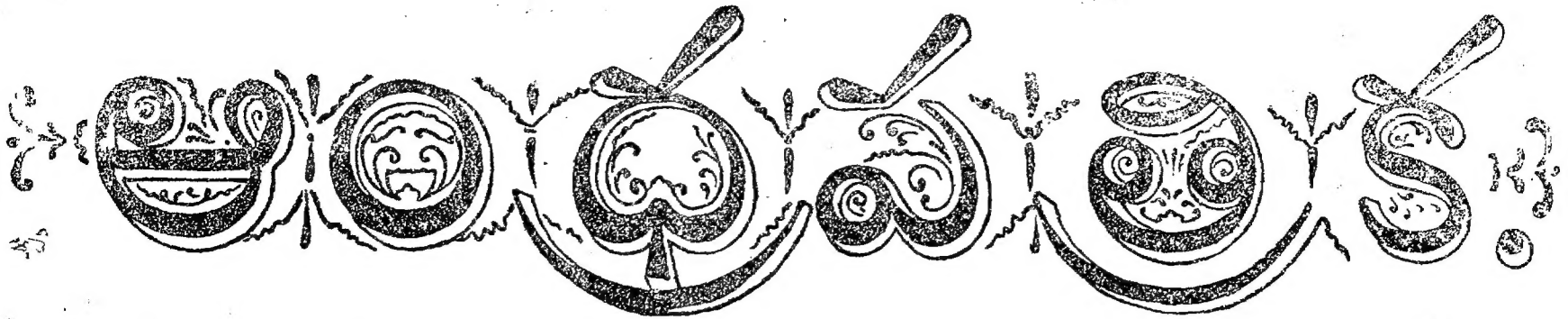

Register No. M. III8

Post Box No. 212.

Telephone No. 541.

111237

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 15-వ తేది గురువారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, అశ్వజమాన బహుళ త్రయోదశి ౧౩.

No. 164
సంచిక ౧౬౪

నెడుంగాడి బాంకు లిమిటెడ్

స్థాపితము 1899.

హెడ్ ఆఫీసు:—తల్లి, కల్కికోట;

ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది 1913.

తహాలాఫీసు:—చాలాపురము.

బ్రాంచీలు:—పాలఘాటు, బడగర, కల్కికోటపాళె, తిరుమల, టిట్టపాలెం, ఎర్నాకులం, చావుఘాట్, కొచ్చిన్, తిరుమల, అలెప్పే, మంగళూరు, పొన్నాని, తెల్లిచేరి, తిరువేన్డ్రమ్, కన్నూరు, మద్రాసు.

అనుమతి చెందిన మూలధనము (81-8-25) జారీయైనది రూ॥ ₹0,000,000

చందాలు వేయబడినది ,, 14,08,700

చెల్లించబడినది ,, 9,75,755

రిజర్వు ఫండు ,, 2,77,081

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు మిక్కిలి అనుకూలమైన పద్ధతులపైన అంగీకరించబడును. కర్రెంటు, సేవింగ్సు బాంకు అకౌంట్లుకూడ గలవు. గవర్న మెంటు పేపరు, సరకులు, ఇతర హామీలపైన ఋణము లివ్వబడును. బాంకు సంబంధమై వ్యాపార మంతయు జరుగును. చిన్నతొగ మొదలుకొని పెద్దతొగ వరకు బంగారు నగలుమీదకూడ ఋణ మివ్వబడును.

పరతులకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Agent, Madras Branch, 158 Broadway, Madras.

టి. ఎం. కున్హన్, కార్యదర్శి.

అమృతాంజనము

సకలవిధ నొప్పులకు సుజీవి వంటిది.

తలనొప్పుల
మాన్యును,

వాయువుపొట్టు
బావును,

పొన్ననొప్పిని
బారదోలును,

పొట్టును
పోగొట్టును.

దెబ్బకుల
భేదించును,

వాచల
రూపుమాపును,

దగ్గును
తగ్గించును,

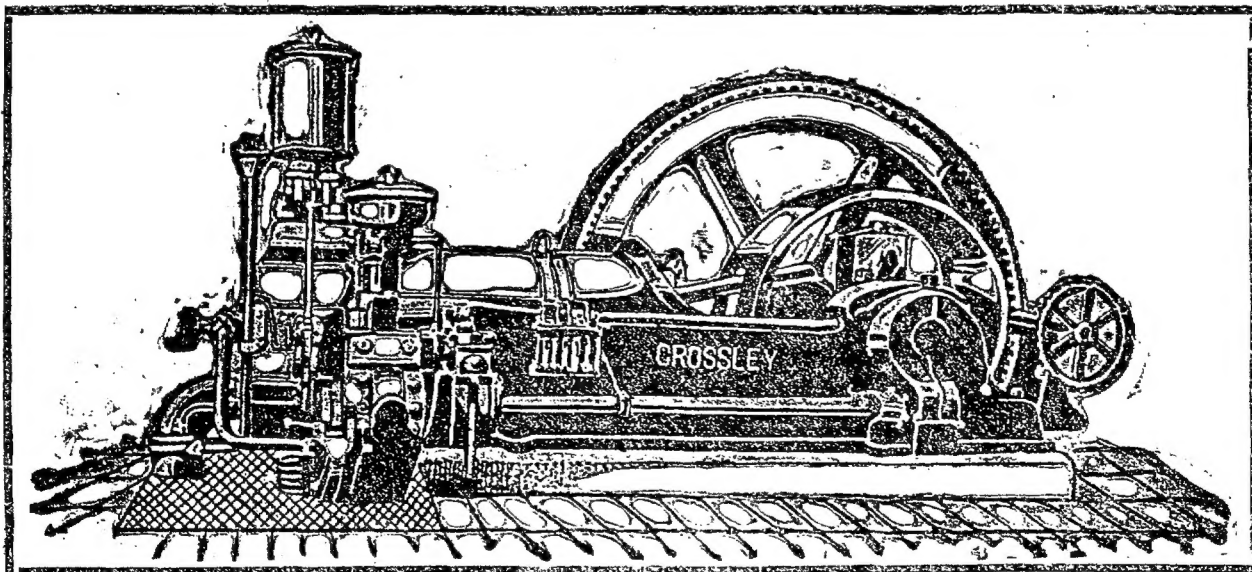
దురచను
తొలగించును

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

క్రాస్లి గాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్టమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ట
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజీన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటి తో
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజిన్లు, రైసుమిల్లు స్వంత దారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయుకోరెదము.

క్రాస్లి బ్రదర్స్, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

హిందూ ముసల్మానుల ఐక్యతకు!
నడకాడు, నాటకము కాదు!

ముహమ్మదీయుల మత గ్రంథము

జాతీయ జెన్నెత్తుము!
శాశ్వతవాఙ్మయము!

కురాను పరీపు

కర్త: చిలుకూరి నారాయణరావు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి.

(రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు సంస్కృతాంధ్ర భాషాభ్యాసము)

800 పుటల గ్రంథము: వెల సాధారణప్రతి రూ॥ 3 లు; ఉత్తమప్రతి రూ॥ 4 లు.

దయచేసి ఒక పుస్తకమును కొనండి. ఆంధ్రవాఙ్మయమును పోషించండి.

వలయువారు: మేనేజరు, ప్రపంచమత గ్రంథమాలా కార్యస్థానము,

ఇన్నీసుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

ప్రతిపత్రికావ్యాసము

గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలూ నరనము!!

రాజేశ్వరి

బోర కృష్ణబుచ్చ

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువ్వులు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావాలి.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

తోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోకనేవ చేయుచున్నందునగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నాను. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీస్, మలయా, స్ట్రేటు, ఫిలిపైన్సు, ఇండోనేషియా మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా నైద్యులందరూ నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాశేరు (లోకావయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంపిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు పీననీల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త శిశువులు, సకలజ్వరములు, మాంసము, శీతవాతము, ప్రక్కలయిడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదములు, కడుపునొప్పి, జలంబు, దగ్గ (క్వాసకాసము, పల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్ష్వామెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతర వ్యాధులకు అనుపానపాత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తత్వక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనలక్షలు గలవు. ఒకడభా నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ॥ 1-8-0. 12 బుడ్ల రూ॥ 2-18-0. 25 బుడ్ల రూ॥ 5-3-0. కావలసినవారు ఈ దినపత్రికాస్థానమునకు ప్రాయుడు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్చాత్య వెంటటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

త్యరపడుడి! కొద్దిప్రతులుమాత్రమే! త్యరపడుడి!
ఆపూర్వమున ఆంధ్రనాటక ప్రపంచము నాటకములు బుద్ధ కావంద ప్రభాతమే!
హృదయతంత్రుల జలినపజేయు కరుణారసప్రవాహములే!
ప్రేమస్వరూపిణీయైన యశోధరఅత్యుత్కాసము,
స్వాధీత్యాగము, శ్లాఘ్యములు!!
సవినభావములు. ప్రేమలాపములు, వియోగ వ్యథ
మనోహరముగ హిందీగీతములు. త్రివర్ణ చిత్రపటముతో
ప్రతి ౧ కి ౧-౦-౦, దజను ౧౦-౦-౦ లు
కొటంరాజు సత్యనారాయణ,
గాంధీపేట-గుంటూరు.

నవ్వునిచో! సామ్యువాసము చేయబడునా!!
జాతకరత్నము 11 భాగము
ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న స్థూటమా, భావస్థూటము, గ్రహస్థూటము, అష్టకవర్ణ, పోడకో వర్ణ, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతర్దశాఫలితములు, మున్నగు విశిష్టమంత్రములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము ప్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిసి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇచ్చబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషము. వెల 2 0 0. మొదటిభాగము రూ॥ 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. కేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, 2181 కళింగోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

శ్రీమద్వాత్సీకిరామాయణము

ఓంకారము వేదములకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాత్సీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకెల్ల నాదియై యలరారుచున్నది. పశ్చాత్త్యుష్టతగల యీ రామాయణమహర్షిసమునకు మహా నీయు లనేకు లనేక సంస్కృతవాఙ్మయనీరుల సేర్పరచియుండిరి. అందుఁ గొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయులుగను గొన్ని ముద్రింపబడని దర్శనసౌలభ్యము లేకయందుటయుఁ గాంచి. బ్రహ్మశ్రీ భువిషాది కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రితాముద్రిత వ్యాఖ్యానములఁ జాలవలెను నంతరించి పండితులు పాము నిలు త్రిమతస్థులు తదితరులు సంస్కృత వ్యాఖ్యాననీరులను సుగమముగాఁ బ్రవేశించి చూచి యంద లీవిశేషములగావించి, విశేషించునట్లు నాకావలసిన సంపూర్ణాంధ్ర వ్యాఖ్యానమును; ప్రతిశ్లోకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థము, కథాసందర్భము ననుసరించి చిత్రపటములును గలిగి యలరారునట్లు రచించి 50 పానుల డబుల్ రాయల్ పేజీలుగాఁ గ్రహములకుఁ బండుమాసముల కొక్కొక్కసంపుటముగాఁ బ్రకటింపుచున్నారు. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి యైదు చేయఁగల యియ్యండును. జీవితవిశేషము నిందుఁగడుప బద్ధకణులై శ్రీ శాస్త్రునివారు దీనగల రాజకీయ నైతిక సాంఘిక మతధర్మములను, విహితకాష్ఠిక మార్గములను గర్తలముగముగాఁజేసి ముద్రింపుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంధ్రుఁడు బలింపఁగల గ్రంథము ఇంతవఱకు బాలకాండము ఆరు సంపుటములు ముద్రింపఁబడినది. ఆయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపఁబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ దెప్పింపుకొనువారు శాశ్వత చందాదారులుగా నెన్నుఁబడుదురు. శాశ్వతచందాదారులు మొదట రూ॥ 0-8-0 లు ప్రవేశరసుము చెల్లింపవలెను. సంపుటము 1 కి పోస్టుఖర్చుగూడ చందాదారులకు రూ॥ 1-2-0 ఇతరులకు రూ॥ 1-8-0 వివరములు మాకువాసి తెలిసికొనవచ్చును. వలయువారు:—

శ్రీమద్వాత్సీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము, ఆర్యాపురము, రాజమహేంద్రవరము.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ అక్టోబరు 15-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు			
దనియాలు బా 1-కి రు	80 0 0	మొదలు	82 0 0 ఎరు
బియ్యముబస్తాలు		మొదలు	మొదలు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0		15 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15 8 0		16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0		17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0		9 0 0
నావ్వులు ,,			20 0 0 24 0 0
2. ధాన్యము పవ్వులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	12 8 0		18 0 0
నెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0		18 0 0
పెనలు ,, డిటా ,,	18 8 0		14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0		16 8 0
ఉలవలు ,, ర 164 ,,	8 8 0		9 0 0
3. నూనెపస్త్రులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి ,,	154 0 0		155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0		25 0 0
కొండాపురంనెరు నెనగపవ్వుబా1కి ,,	58 0 0		59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,			54 0 0 56 0 0
నేరు నెనగనూనెగానుగబా1కి రు 125 ముగ నూనె 120 0 0			
ఆముదము బా 1-కి ,,			112 0 0 118 0 0
4. చిల్లరపస్త్రులు			
చాయపనుపు బా 1-కి ,,	100 0 0		
కూరపనుపు ,,	45 0 0		50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు)బా1కి ,,	100 0 0		110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి రు	45,50		
కాశవాస్తీపాయకట్టు ,,			50,55
తెల్లము బా 1-కి రు	40 0 0		60 0 0
చింతపండు బా 1-కి ,,	60 0 0		80 0 0
5. ఇనుము			
పట్టారకం బా 1-కి ,,	28 0 0		38 0 0
చదరం ,,	28 0 0		36 0 0
రవుండు ,,	38 0 0		45 0 0
6. లోహములు			
పండి 100 కులంకు ,,	72 0 0		75 8 0
బంగారము, కులము 1-కి ,,	21 4 0		21 8 0
పవరము 1-కి ,,			18 5 8
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	256 0 0		260 0 0
రాగి డిటా ,,	280 0 0		281 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పా॥ గలవి	80 0 0		80 4 0
7. దూది			
బొండావెట్టుబారువ 1-కి రు	800 0 0		
పల్నాడు దూది ,,			215 0 0
8. నూలు			
కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 నెట్టె 1-కి ,,			7 0 0
ముదుర నెం 12 1/2 నెట్టె 1-కి ,,			4 12 0
పుష్కూరు యేనుగ నెం 8 1/2 నెట్టె 1-కి ,,			7 4 0
నూళియేనుగ నెం 20 ,,			9 8 0
వర్షాన్ నెం 24 1/2 ,,			9 12 0
14 1/2 క్విలక్ పడి ,,			7 4 0
నెం 20 బెన్ని సింహం యాకె ,,			9 4 0
నెం 22 ,,			9 12 0
నెం 12 1/2 బెన్ని పర్కూడు ,,			8 0 0
నెం 14 1/2 ,,			8 4 0
నెం 12 1/2 అలెస్సు ,,			7 2 0
నెం 12 1/2 కోయిలుపట్టి ,,			7 8 0
నెం 22 1/2 రంగవిలాస ,,			9 8 0
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు ,,			7 4 0
నెం 12 1/2 సాండుబెరి ,,			10 7 0

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యెక్కుమాత్రము నేవించిన తెల్లవారి రెండు శరదములు కాగలవు. వికారము తైత్త్యము లేదు. నేపాళము చేర్చబడలేదు. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

గాంధార శిల్పము

బుద్ధకళపై గ్రీకుల ప్రాబల్యము

డాక్టరు వోగలుగారి ఉపన్యాసము

ప్రాచీన భారతకళను గురించి డాక్టరు వోగలుగారియొద్దను ఉపన్యాసములలో రెండవది సోమవారం సాయంత్రము సెనేటు భవనమున జరిగెను. డాక్టరు వోగలుగారు గాంధారశిల్పమును గురించి ఈక్రింది విధమున ఉపన్యసించిరి: కడచిన ఉపన్యాసమున మూపములపై ప్రకటింపబడిన కళావిశేషమును గురించి ముచ్చటించితిరి. బుద్ధకళ ప్రథమదశ యందు బుద్ధునిరూపము చిత్రంపబడుట అరుదుగ నుండెను. ఏదో ఒకచిహ్నుగాని బొద్దుని పాదద్యము మాత్రమేగాని చిత్రంపబడుచుండెను. గాంధారదేశమునందలి చిత్రకళావిశేషములగురించి నేటిదినము ముచ్చటించెదను.

ప్రస్తుతము పిహనరుజిల్లా పూర్వము గాంధారదేశ మను నామమున వ్యవహరింపబడుచుండెను. ప్రస్తుతము పిహనరు జిల్లాలో ఇస్లాం మతమునకు చేరినపతాను లున్నారు. 1849 సంవత్సరమున ఈ ప్రదేశము భారతసామ్రాజ్యమునందు చేర్చబడెను అదిమొదలు పరిశోధకులు పనిచేయు చుండిరి. పతానులను పూర్వము ఈ ప్రదేశమున విజ్ఞానవంతు లుండెడివారనియు ఇండో ఆర్యులుభావ మాట్లాడుచుండెడి వారనియు తేలినది. ఒకప్పుడు ఈ ప్రదేశమున బౌద్ధమతము వ్యాపించి యుండెను. ఆకాలపు భవనములమొక్కయు దేవాలయములయొక్కయు శిథిలులు ఆచుటచుట్ట నున్నవి.

కాని ఈ ప్రదేశమునందలి బుద్ధకళను భారతదేశము నందలి ఇతరభాగములందు ప్రకటింపబడిన కళకును కొన్ని భేదము లున్నవి. గ్రీకుల ప్రాబల్యము స్పష్టముగ కనబడుచున్నది. గ్రీకుల ప్రాబల్యము నల్ల గాంధారశిల్పమును ప్రత్యేకింపవలసి యున్నది. గాంధారమున మహాయన మను ప్రత్యేకశాస్త్రమలము వ్యాపించెను. ఇతర ప్రదేశములందలి బౌద్ధమతము హీనాయనమని వ్యవహరింపబడుచుండెను. మైత్రేయుడు, లోకేశ్వరుడు, వంజుడు మున్నగు వారి సిద్ధాంతములు మహాయనమున ప్రమాణములు. గాంధారదేశమునందలి దేవాలయమునందును ఇతర భవనములందును గ్రీకుల ప్రాబల్యమును లోబడిన బుద్ధకళ కనబడుచున్నది.

అలెగ్జాండరు మరణించిన పిమ్మట అతని సామ్రాజ్యమును సేనానాయకులు పంచుకొనిరి. పరి యను సామ్రాజ్యము సెల్యూకసు నికటారుకు చేరెను. మెడిటరేనియను సముద్రము మొదలు భారతదేశమువరకు సెల్యూకులు పరిపాలించుచుండిరి. సెల్యూకులనును మౌర్యులను పరస్పరస్నేహసంబంధము లుండెనని గ్రీకు రాయబారిగ చంద్రగుప్తునివద్దకువచ్చిన మెగస్తనీసు వ్రాసియున్నాడు. చంద్రగుప్తునిమనుమడగు ఆశోకుడు యనరాజులకు రాయబారుల నంపెనని శాసనములనల్ల తెలియుచున్నది.

తూర్పుశిల్పము నున్న బాక్టీరియా, దేశము సెల్యూకులరాజును అంటియోకసు కాలమున తిరుగుబాటునర్చి స్వతంత్రదేశమయ్యెను. మూడు శతాబ్దములు బాక్టీరియా సామ్రాజ్యవనభవించుచుండెను. కాని బాక్టీరియా రాజులు మాత్రము గ్రీకుల ననుసరించుచుండిరి. వీరు తమ రాజ్యమును వృద్ధిచేసికొని గాంధారదేశమును పంజాబును తమరాజ్యమునందు చేర్చుకొనిరి. ఈవిధమున గాంధారదేశమున గ్రీకుకళకు ప్రాబల్య మేర్పడెను. క్రీస్తు కము మొదటి శతాబ్దమునను క్రీస్తు పూర్వము మొదటి శతాబ్దమునను ఈ ప్రదేశము గ్రీకు బుద్ధకళ వ్యాపించెనని చెప్పవచ్చును. ఏదెనురాజు కాలపు నాణ్యములు కొన్ని భవనములందు దొరకినవి. ఈరాజు క్రీస్తు పూర్వము మొదటి శతాబ్దమున రాజ్యము చేసెను.

మతములసంబంధించి చెరిన కనిష్కనికాలమున గాంధారదేశమున బుద్ధకళ చక్కగ వృద్ధిపొందెను. కనిష్కనికాలనిర్ణయమువిషయమై చరిత్రకారులయందు భేదాభిప్రాయము లున్నవి. కాని కనిష్కడు క్రీ. శ. 100 సంవత్సరములు ఆప్రాంత్యమున రాజ్యముచేయుచుండెనని చెప్పవచ్చును. ఇతడు బుద్ధకళను మతమును పోషించుచుండెను.

పురుషపురము (పిహనరు) వెలువల ఒక గొప్ప భవనమున్నది. ఉత్తర హిందుస్థానమున అట్టి గొప్ప భవనము వేరొ

కటిలేదు. కనిష్కడు ఈభవనమును నిర్మించె నని చెప్పబడుచున్నది. 1909 సంవత్సరమున పరిశోధకులు ఈ భవన శిథిలములను కనుగొనిరి భవనమునువర్గ కనిష్కనిప్రతిమ ట్రాలోస్తి కాసనము దొరకెను. ఈ ప్రతిమ ఒక పేటికయందుంచబడెను. పేటికపై పూర్వభాగములు చేతియందుంచుకొనిన రెండు మన్మథ విగ్రహములు చిత్రంపబడినవి. ఏజిసురాజ్యము మొదలు కనిష్కనిరాజ్యమువరకు బుద్ధకళ వృద్ధికాంచెననిచెప్పవచ్చును. కనిష్కని చెనుకవచ్చిన పశిష్కహులిష్కహాసుదేవునికాలములందుమాడ బుద్ధకళ కొంతవరకు వృద్ధికాంచెను.

గాంధారకళచరిత్ర నిర్ణయమునకే లాభకరమనియు కళావిషయములందు పేర్కొనెన లెగినది కాదనియు కొందరు విమర్శకులు అభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఇట్లు వాదించువారిలో ఇ. వి. హామలుగార్సారు. కాని ఈవిమర్శనము నిష్పక్షపాత మైనదని చెప్పబడుట పీలులేదు. గాంధారకళయందు యవనకళ భారతకళ చేరియున్నది. అంత మాత్రముననే దానిని సంపూర్ణముగ ఖండించుట పాడికాదు. విదేశకళలతో ఎట్టి సంబంధము లేని కళావికాస ముండుట అసంభవము. నామట్టు నాకు గాంధారకళ యందు ఆనందింపలేగిన అంగములు కొన్నియున్నవనియే నమ్ముచున్నాను.

చారిత్రికముగ ఈకళావ్యాప్తి మిగుల ముఖ్యమైనది. పాశ్చాత్య సంపర్కము అదిమొదలు భారతదేశమునందు కూడ కనుపడుచున్నది. మరియొక విషయము. గాంధార దేశమునుండియే బౌద్ధమతము ఆసియా యందు దంతయు వ్యాపించెను.

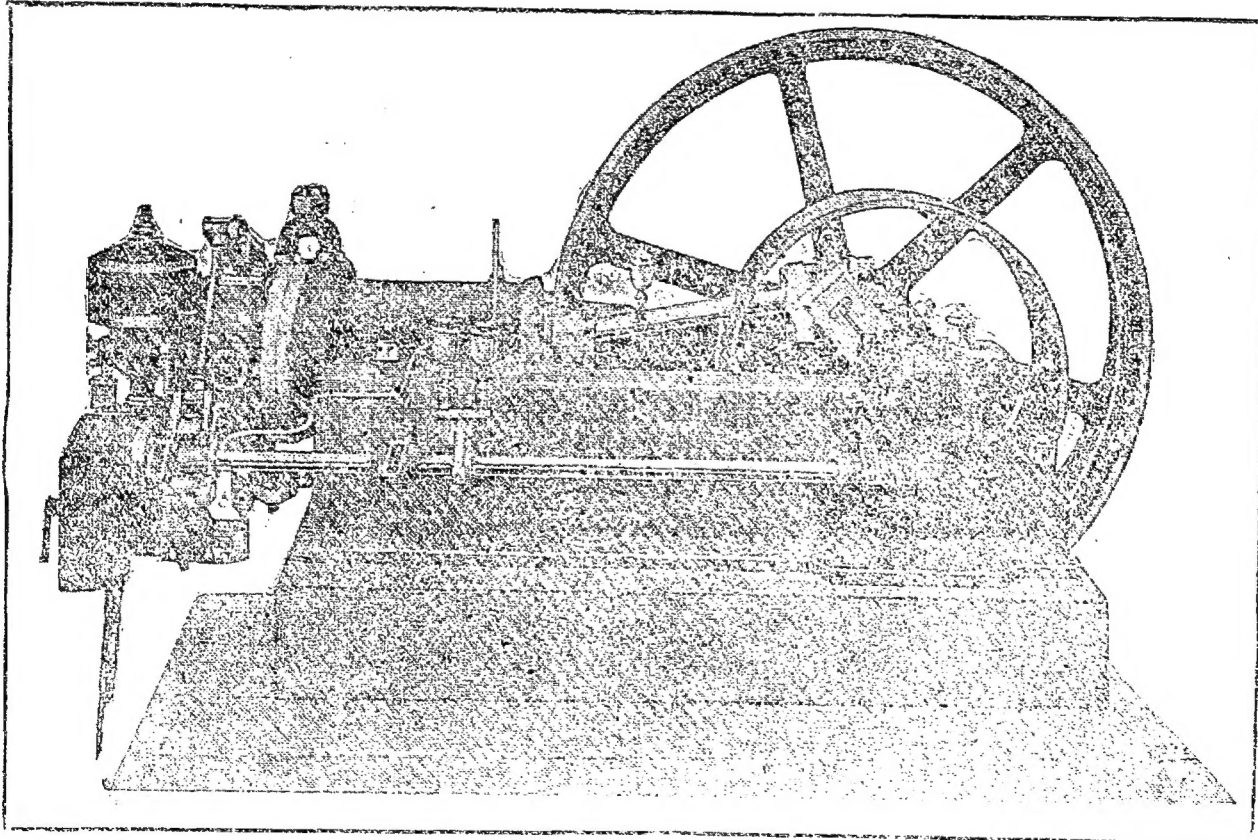
గాంధారదేశమున బుద్ధునిరూప ప్రతిమలు అధికముగనున్నవి. వారి జీవితమునందలి వివిధ అవస్థలను వివరించు ప్రత్యేక విగ్రహములున్నవి. బుద్ధునిరూపమును చిత్రించి వ్యాప్తికెల్లవట్ట గాంధారమునందలి శిల్పకారులే కారకులని చెప్పవలసియున్నది.

[పిమ్మట ఓగలుగారు గాంధారకళను వివరించుచు పశుములను మాజికులాంధరునందు చూపిరి. లాహోరు మ్యూజియము నందు కొన్ని చిత్రములు శిల్పము లున్నవనిరి, ఒక యక్షుడు యక్షిణిని చిత్రించిన శిల్పము చూపబడెను. కనిష్కని చిత్రము కూడ చూపబడెను.]

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రాష్ నక్ష” లాంగుష్ట్రోక్ న్యూట్రెపు సెమిడి నెల్ క్రూడ్ ఆయులు యింజనలు

1860

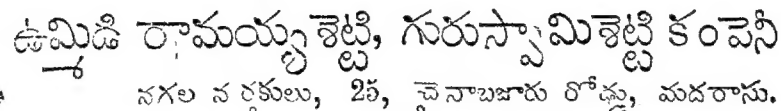

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధిచెందినది. ఎంత ముడ్డి క్రూడ్ ఆయులుతోనైనను చక్కగా జనిచేయును. ఆయులు బహు తక్కువగ ఖర్చుగను. వేవరై జరుగు తరుచుగా క్లీణ చేదు నవసరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను, పెండు అధికముగానున్న ప్రండుటచే చాలకాలము చక్కగా జనిచేయును. ఇంజను నడిచింపకు ఏలేష నెర్పరసము అక్కరలేదు సోలే యేజంట్సు.

లండన్ ప్రేడింగు లండన్ వెలనాడ (ఇండియా)

Telegram: "LAKSHMI" Bezwa.

(అన్ని రకముల మిల్లుసామానులు కై తెప్పగా యింపొచ్చుచేసి స్థాకుయంచువాడు "రాష్ నక్ష" గ్యాసుయింజనులు, ప్రంబులకున్నా సోలే యేజంట్సు)

గా|| ఉన్నానుసాహేబుగారు తమ సంఘము చెనుకబడి యుండుటకు కారణము వారి విద్యావిహీనతయేయని చెప్పిరి. పత్రికలలో మత తగవులు, దొమ్ములాటలు జరుగుచున్న పని వినుటకు విచారమగుచున్నది. మహమ్మదీయులు ఈ దేశ చరిత్రకర్తలగు సంఘములో ముఖ్యసంఘమువారని భ్రష్టియై చుకొనవలెను. అయినను వారు స్వల్పసంఖ్యాకులు. వారు తమ సోదరులనుతమలవారిని స్నేహభావముతో ఆరణ్యతో జూడవలెను. లేకున్నచో ఇండియాలో తమప్రాముఖ్యము చెడును ఉన్నతవిద్య నేర్చుకొనుటకుగల అవకాశముల నుపయోగించుకొనకుండినచో వారే నిందార్హులగుదురు. ప్రజాప్రభుత్వముతో జులువచ్చినవి. ప్రభుత్వమువారు కొన్ని సంఘముల కనుకూలముగ నుండి యితరసంఘముల నవ్వపరచెడి దినములు పోయినవి. అన్ని సంఘములవారు కలసి న్యాయమగుతమ మార్పులను నిష్పక్షపాతముగా నొసంగుటచేసి కోరుచున్నారు. మహమ్మదీయులు మేల్కొంచి తమ సంఘమునకు విద్యాభివృద్ధిచేయవలెను. తంజావూరులోని వహమ్మదీయులు కొందరు ఉన్నతవిద్య నభ్యసించి రాష్ట్రమునందలి ను ఉన్నతోద్యోగములందున్నారు. కాని వారిసంఘము చనుకబడియేయున్నది. ఉన్నతవిద్యయందే దేశము యిమిడి యున్నది. అని ఉన్నానుసాహేబుగారు చెప్పి తమ సంఘమువారిని ప్రోత్సహించి తన కొనంగిన సన్యాసప్రత్యములకై పట్టజత చెప్పిరి. (విలేఖరి.)

ఆంధ్ర విశ్వబ్రాహ్మణసభ

(ఒకవితేఖరి)

అఖిలభారతీయ విశ్వకర్మోద్ధరణసంఘము (ది ఆల్ ఇండియా విశ్వకర్మ లిబరల్ ఫెడరేషన్) యొక్క యాజమాన్యముక్రింద, తూర్పు గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా నిరురుబాదయను గ్రామములో నాంధ్రరాష్ట్రీయ విశ్వబ్రాహ్మణ వహాజనసభయొక్క పదునొకండవ సమావేశము ఆన 1925 సం॥రము సెప్టెంబరు 29, 30 తేదీలందు మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగినది. శ్రీయుత మునీశ్వరాచార్యులుగారు అధ్యక్షపదవి నలంకరించిరి. సభయం దంగీకరింపబడిన కొన్ని ముఖ్యతీర్మానములు.

(1) డాక్టరు ఆనిబిసెంటు దొరసానిగారి కామనువెల్తు ఆఫ్ యిండియా బిల్లు నీ సభవారు పూర్ణముగా ఖండించుచున్నారు.

(2) అఖిలభారతీయ విశ్వకర్మోద్ధరణ సంఘమువారు తయారుచేసిన "ఇండియా కాన్సిల్స్ రిఫారము బిల్లు"నందు నూచింపబడిన రీతి నన్నిటలనులవారికిని ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము లభించువిధమున ఆన 1919 స॥ యొక్క గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ఆట్టయొక్క రెజిస్ట్రేటివు కాన్సిల్ యొన్నికలు సవరించబడవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(3) దేశభివృద్ధి కాలంకముగనున్న స్వరాజ్యపక్షము వారి ప్రతిష్టంభ సిద్ధాంతము నీ సభవారు నిరసించుచు మంత్రి పదవులు మున్నగువాని నంగీకరించుటతో సంస్కరణ కాన నము నిర్వహించబడునట్లు ప్రభుత్వమువారితో సహకార మొనర్చవలయునని నూచించుచున్నారు.

(4) కాంగ్రెస్ వారభిలభారతీయ విశ్వ కర్మోద్ధరణ సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘమును ప్రత్యేక సర్కిలుగా నంగీకరించి కొంతమంది విశ్వకర్మలను ప్రతినిధులుగ బంపుకొను వనతిని గలిగించవలెననియు, వివిధరాజకీయ పక్షముల తరపున సేర్పాటుచేయబడు నానాపక్ష రాజకీయ సభయందీ సంఘమునకుగూడ నుచితస్థాన ముండవలయుననియు నీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

(5) స్టేటుకాన్సిల్ సభయందు మదరాసు రాష్ట్రమున కెన్నికమూలమున సేర్పడియున్న నాల్గు మహమ్మదీయేతరస్థానములలో రెండు బ్రాహ్మణులు సంపాదించియున్నను, యీరాష్ట్రమునకు రెజిస్ట్రేటివు ఆసంబ్ధియుండు యెన్నికవలన సేర్పడిన 12 మహమ్మదీయేతరస్థానములయందును 8 పదవులను బ్రాహ్మణులు సంపాదించియున్నను, స్థానికప్రభుత్వమువారు, జనసంఖ్యయందు నూటికి ముగ్గురకంటె నధికసంఖ్యాకులు కాని బ్రాహ్మణసంఘమునుండియే మరల స్టేటుకాన్సిల్ లోగల 1 అధికారేతరస్థానమునకును, అసంబ్ధిలోని 4 అధికారేతరస్థానములకును ప్రతినిధులను నామినేటుచేయుటకాక్షేపించుచు, ఇకముందు నామినేషనులకు యెన్నికలవలన రాజకీయ భేదపడినజాతులనుండియే ప్రతినిధుల నియమించవలెనని యీ సభవారు లోకలు గవర్నమెంటువారికి సలహా యిచ్చుచున్నారు.

(6) విశ్వకర్మసంఘపక్షమున స్టేటుకాన్సిల్ లుకుగాని, అధికారేతరస్థానములకు అసంబ్ధిగాని, తూర్పు గోదావరిజిల్లా రాజమహేంద్రవరనివాసులైన పండిత గానాల రామమూర్తిగారిని మెంబరుగా నామినేటు చేయించునట్లు గవర్నరుగారికి సిఫార్సు చేయవలెనని యీసభవారు సర్ సి. పి. రామస్వామి ఆయ్యరు గారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

(7) లోకలు ప్రావిన్సియలు కాన్సిల్ లో విశ్వకర్మసంఘ పక్షమున గుంటూరు నివాసులైన పెదప్రాలు సూర్య నారాయణరావుగారిని మెంబరుగా నామినేటు చేయనట్లు గవర్నరుగారికి సిఫార్సు చేయవలయునని ఈ సభవారు గౌ॥ మదరాసు దొరతనముయొక్క న్యాయశాఖా సభ్యుని కోరుచున్నారు.

(8) గుంటూరు జిల్లా దుర్గిరాలనివాసులైన వడ్డేపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారికి "మహామహాపాధ్యాయ" బిరుదుమును, రాజమహేంద్రవరనివాసులైన ధవళేశ్వరపు సోమలింగాచార్యులుగారికి "రావుసాహెబు" బిరుదుము నొసంగి ఈజాతి నుచి తదిధమున గౌరవింపవలయునని ఈ సభవారు దొరతనము వారికి విన్నవించుచున్నారు.

సక్సన్ దంతచూరము:- పల్ల వ్యాధులను పోగొట్టుటకు ఇదిచేయించి ఔషధము. 1 డబ్బము రూ 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,

సెం. 1 అలంగా త్రవ్వకేంద్ర తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

మదరాసు సదరన్ మరాటా రైల్వే

రైల్వే ఏర్పాటు

(స్వకీయ వితేఖరి)

కాకినాడ, అక్టోబరు 14:— సెప్టెంబరు 1 వ తేదీనుండి రైల్వే వెళ్ళుకాలములు మార్చబడినవి. సదరుమార్పులు ప్రయాణికులకు తగు అనుకూలముగ లేవని నూచించుచు మద్రాస్ సదర్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరునకు యీ క్రిందిరీతిని తూర్పు గోదావరిజిల్లా సంఘము వ్రాసియుండెను.

(1) కాకినాడ మద్రాస్ పాసెంజరు కాకినాడలో ఉదయము 6 గంటలకు బయల్దేరి రాజమహేంద్రవరము వెళ్ళి అక్కడ మధ్యాహ్నము 3 గంటలవరకు ఆగును. అది గోదావరి రైల్వే స్టేషనునకు మాడ వెళ్ళుకండ ఆగిపోవుటచేత కోర్టులకు యితర పబ్లిక్ కచ్చేరీలకు కలపవర్తక ఫలములకు వెళ్ళవలసిన ప్రయాణికులు రాజమండ్రి స్టేషనులోనే దిగిపోయి బండ్రకు విశేష అడ్డెంపుపోయవలసివచ్చుచున్నది. ప్రయాణికులకు యీ అసౌకర్యము, వృధావ్యయము తగ్గించుటకు పూర్వమువలెనే యీ ట్రెయినును విడవవలెనను తిన్నగా పోవునట్లును మరల రాజమండ్రి స్టేషనునకు తిరిగివచ్చునట్లును చేయవలెను. అట్లు చేసి నందువలన కంపెనీకి లాభదాయకమే కాకుండ పశ్చిమ డెల్టా పడవప్రయాణికులకు సౌఖ్యమొనర్చినవారగుదురు. (2) మద్రాసు తిన్నగా వెళ్ళిపోకండ ఉదయమున బయల్దేరి వాల్తేరు పాసెంజరు డిట్రగుంటవద్ద ఆగిపోవుటవలన చెన్నపట్టణమువెళ్ళు వారికి ఆలస్యము వ్యయము సంభవించుచున్నది. కావున తిన్నగా మద్రాసు వెళ్ళునట్లు చేయవలెను. (3) మద్రాస్-కాకినాడ పాసెంజరు ట్రెయినును రాజమండ్రికి నాయంకాలము 5 గంటలకు చేరును. కోర్టులోను కచ్చేరీలోను 5 గంటలకు సాధారణముగా పనులు తేమలక పోవుటచేత అనుపయోగముగా నున్నది గనుక యీరైలు రాజమండ్రి నాయంత్రము 6 గంటలకు చేరునట్లు ఏర్పాటు చేయవలెను.

సదరు మూడు కోరికలకును యీక్రింది విధమున ప్రతికూలముగ జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

"(1) కాకినాడ ప్రయాణికులు రాజమండ్రి దాటి వెళ్ళగోరు నెడల వాల్తేరులో ఉదయమున 6 గంటలకు బయల్దేరు పాసెంజరును వెళ్ళవలెను. ఈ రైలు కాకినాడనుండి రాజమండ్రికి 12-28 గంటలకు చేరు నె 182 రు లోకల్ పాసెంజరును కలియును. కాకినాడ ఉదయపురైలు రాజమండ్రివరకు వెళ్ళు ప్రయాణికులకే ఉద్దేశింప బడెను.

(2) నె 22 రు పాసెంజరు తిన్నగా చెన్నపట్టణము పోనిచ్చిన యెడల డిట్రగుంటకు దక్షిణమున నుండి ప్రజలకు సౌకర్య ముండదు. మధ్యాహ్నము పని చూచుకొనువారి నిమిత్తము యీ ట్రెయిను ఉద్దేశింపబడెను. (3) రాజమండ్రినుండి నె 29 రు ట్రెయిను ఆలస్యముగా బయల్దేరి జేసినట్లయితే కాకినాడకు మిక్కిలి ఆలస్యముగా చేరును. కావున అక్కడి ప్రయాణికులకు వీలుగా నుండదు.

"మరియు క్రొత్తగా ట్రెయిను సర్వీసును పెట్టి నప్పటి నుండియు ప్రయాణికుల సంఖ్యను బట్టి చూడ చాల అభివృద్ధిగా కనబడుచున్నది. అందుచేత ప్రయాణికులలో అధికసంఖ్యాకుల అవసరములకు తగియున్నదనియు యీ ప్రస్తుత ఏర్పాటు ప్రజారంజకముగనే యున్నవనియు చెప్పవలసి యున్నది."

భోజాలు కోలీపిల్లవానిని చంపుట

అనామధాబాదు, అక్టో 14:— పత్రిలో కోలీ పిల్లవానిని చంపినందుకై సలు డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటువద్దకు సేచు యిద్దరు భోజాలు విచారణకు తీసికొనిరాబడిరి. తెయిలుమొద విడుదల చేయవలసినదని ముద్దాయిల ప్టీడరు దరఖాస్తు పెట్టెను గాని ప్రభుత్వమువారి రిప్లపడకపోవుటచే కోర్టువారి నిరాకరించి 28 తేదీవరకు రిమాండు నిచ్చిరి. ఈ కోలీపిల్లవానిని చంపుట వలన పత్రిలో హిందువులకును భోజాలకును వైషమ్యములు పెరిగెను. అందువలన భోజాల చట్టలనుండి వదలిపోయి పత్రికా తాము సురక్షితముగా పోలేము గావున హిందువులపై నున్న దొమ్మికను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుకు ట్రాన్స్ ఫరు చేయవలసిన దని దరఖాస్తు చేసిరి. (అ. వె.)

1925 నందు అదృష్టముగా ప్రదర్శించుచున్న గొప్ప సినిమా

లిఖితరూపకమైన నిదర్శనములు గలవు

క్రాన్ థియేటరులో

మదన్ థియేటర్సు లిమిటెడ్

10-10-25 శనివారము నుండి 16-10-25 తేదీ శుక్రవారము

వరకు ప్రతిదినమును క్రొత్తప్రదర్శనమును చూపెదరు

14-10-25 బుధవారము 6-15, 9-30 గంటలకు

15-10-15 గురువారము 6-15, 9-30 గంటలకు

భయము ప్రేమచేరిన కథ "లాస్టు డేస్ ఆఫ్ పాంపె"

16-10-25 శుక్రవారము 6-15, 9-30 గంటలకు

జాకి కూగన్ "డాడ్డి"

6 రీల్సుగల అతని నూతన డ్రామా

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

18-10-25 మంగళవారమునుండి 16-10-25 శుక్రవారమువరకు

యూనివర్సల్ స్పెషల్ డ్రామా

లెటర్ బక్

1924 ప్రఖ్యాతిగాంచిన వెండల్ టన్ హూట్

గిన్నెస్ గారు పాత్రలను ధరింతురు

ప్రకటన

బొంబాయి ప్రెసిడెంసీలోనున్న డిక్రీ ఎక్స్ క్యూచును లును నడిపించుట, ఋణములను, రావలసినబాకీలను వసూలు చేయుట మొదలగునవి మేము తీసుకొని పనిచేసెదము. షరతులు మిక్కిలి న్యాయమైనవి. వివరములతో సహా సేడే ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

Mr. A. P. Patwardhan
434, Thakurdwar, Bombay NO 2

స్టీము బోయిలర్స్కు

కలిగే యిబ్బందులు యింక యెంతమాత్రమున్ను లేకుండా కాపాడుకొనుటకు

"ఎవెక్సియర్"

న. వాడుడు. దీనిని రంగు పూసినట్లు బోయిలర్లలోపలి భాగములయందు బ్రహ్మతో పూసినయెడల ప్లేటుకు త్రువ్వు పగైరాలు యెంతమాత్రమును పట్టనివ్వక ప్లేటులపైని గుంటలు పడనివ్వకుండా బోయిలర్లను కాపాడును.

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,
12, తంబుచెట్టిపిడి, మద్రాసు.

గజ్జికి తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలము నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. వెలన్న పొద్దుఖర్చు లధికమునకు గాన ఇతరమందులతో కలిపి తేప్పించుకొనుట యుక్తము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

Whether Subscriber or Advertiser
YOU STAND TO BENEFIT!

Your name and address in 12,000 copies-guaranteed, minimum circulation—for a whole year

For Re. 1/- only in advance

Both Subscription for and above advertisement facilities in

"MERCHANTILE MISCELLANY"

The Developer-Supreme of Indian Economic interests and business activities

For Rs. 2 in advance.

Think of it ; try it and be satisfied!

Publishers:—SOMA SONS LTD.,
34, Broadway, Madras.

వివిచెందు ఆగస్ట్ గెడెన్స్ గారు

ఎర్నాకులం ఆస్పత్రి

భారతీయ క్యాలిక్యులేషన్లు. వీరు లోమనగరమునకు బోయి పోవుగాని సందర్భించి, తిరిగి స్వదేశమున కరుదెంచిరి.

మదరాసు గవర్న మెంటు బిల్లు

చట్టములను, నిబంధనలను చేయు కార్యము నిమిత్తమైన ఫోర్టుమెంటు జార్జి గవర్నరుగారి కాన్సిలులో ప్రవేశపెట్టబడుచున్న బిల్లు

మదరాసు శాసన నిర్మాణసభయొక్క విధులలో 20 వ విధి ననుసరించి ఈ క్రింది బిల్లు, ఉద్దేశములయొక్కయు కారణములయొక్కయు వివరణముతో సహా, అందరికిని తెలియనిమిత్తము ప్రకటించబడుచున్నది:—

1925 వ సంవత్సరపు నె 18 రు బిల్లు

1920 వ సంవత్సరపు 14 వ మదరాసు లోకలబోర్డుల

ఆక్టును సవరణచేయుటకయిన బిల్లు

1920 వ సంవత్సరపు మదరాసు లోకలబోర్డుల ఆక్టును సవరణ చేయుట యుక్తముగానున్నందున, ఇందువలన ఈ క్రింది విధముగా కాసింపబడుచున్నది:—

1. ఈయాక్టును “1925 వ సంవత్సరపు మదరాసు లోకలబోర్డుల ఆక్టు (సవరణ) ఆక్టు” అని చెప్పవలెను.

2. 54 వ సెక్షనును చేరిన మినహాయింపు నిబంధనలో “గ్రామపు పాద్యమునకు” అను మాటల తరువాత “లేదా గ్రామకరణమునకు” అను మాటలను సూచనలెను.

ఉద్దేశములయొక్కయు కారణములయొక్కయు వివరణము.

ఒక కరణము చేతములోని ఏయితర స్థానిక సంఘములో గాని, శాసన నిర్మాణసభలో గాని, లెజిస్లేటివు ఆస్సెంబ్లీలో గాని ఎన్నుకొనబడు నొక స్థానమునకు పోటీగా నిలుచుటకు ఎట్టిచట్టసమ్మతమున ఆటంకమును లేదు. తాలూకా, యూనియను బోర్డుల వంటి స్థానిక సంఘములోని స్థానమునకు అతని అర్హతను సూచించి ప్రస్తుతము విధింపబడియున్న (అర్హమునబట్టి ఉపహింపబడదగిన) అసమర్థతకు ఎట్టి న్యాయమును లేదు. గ్రామ పాద్యము, కరణమును గూడ సర్కారుక్రింద తీరములను పుచ్చుకొను ఉద్యోగములుగా నుండుటచేత, వారిరువురి స్థితియు నొకే విధముగా నుండవలెను. అవిధముగా గ్రామపాద్యమునయొక్క స్థితిని, ప్రస్తుతపు ఆక్టు అంగీకరించుచున్నది — 9 (5) వ, 47 వ, 54 వ సెక్షనులను చూడుము.

1925 వ సంవత్సరము జూలై 1 వ తేది. జి. రామేశ్వరరావు,

వి. టి. కృష్ణమాచారియార్,

గవర్న మెంటు సెక్రటరీ, లా (లెజిస్లేటివు) డిపార్టుమెంటు. (ఫోర్టుమెంటు జార్జిగెట్టు)

ప్రీమరులు

బొంబాయి, అక్టోబరు 14:—ఎల్లరువన్ లైసెన్సు యస్. యస్. “సిటీ ఆఫ్ లండన్” ప్రీమరు 9 తేదీని పార్టుమెంటు జాబితవి. 19-వ తేదీ తెల్లవారు సరికి బొంబాయి చేరును.

అంకరులెస్ యస్. యస్. కర్ కేసియా నూయజునుండి 12 తేదీని బయలుదేరినది. 24 తేదీ ఉదయ మిచ్చటికి చేరును.

(అ. పి.)

టి. జి. నారాయణమూర్తుగారు

ఐ. సి. యస్.

వీ రిటిరల్ ఐ. సి. యస్. పరీక్షలో కృతార్థులయిరి.

ఒక సన్మాని అమృతచర్యలు

మాచుచుండగా మాయమగుట

క్రొధన అక్షయ ప్రభవసంవత్సరముల

ఫలమును తెలుపుట

టుటికరినుకును పునుక్కోటకును మధ్య (8 మైళ్ల దూరముననున్న యొక గ్రామము) ఒక పెద్ద ఏరుకలదు. దానిపైని వంతెనయున్నది. వంతెనపైనుండి బుట్లు పోవుచుండును. ఈ బుట్లు 10 వ తేదీని ఒక రాధాదేవి (బస) మోటారుబండి పుడుక్కోటనుండి టుటికరినుకు పోవుచుండగా ఆగస్టిముగా ఒక సన్మాని కనబడి బండినాపుమని ద్రోవరుతో చెప్పెను.

ద్రోవరు బండినాపగా బండిలో నున్న వారందరును క్రిందకు దిగుడని సన్మానిపలికెను. వారందరును దిగిరి. దూరముననున్న ఒక చోటును చేరితే చూపి అచట సేమి కనబడుచున్నదని సన్మానివారిని అడిగెను. అచట మూడుగుహలు వరుసగా కనబడెను. ఒక గుహలో ఒక మనుష్యుడు యింకొక మనుష్యుని చంపి వాని మాంసమును తినచుండెను. రెండవ గుహలో ఒక రూపాయియును ఒక పది బియ్యమును కనబడెను. మూడవ గుహలో ఒక రూపాయియును ఒక బస్తాబియ్యమును కనబడెను. దానిని చూచి దానిభావమేమని వారాసన్మానిని నడిగిరి.

“మొదటి గుహలో క్రొధనసంవత్సర ఫలము నూచింపబడెను. ఈసంవత్సరము ప్రజలు తిండిలేక యిట్టి దారుణకృత్యములను చేయవలసినవారగుదురు. రెండవగుహలో అక్షయ సంవత్సరఫలము నూచింపబడెను. ఆ సంవత్సరమున ఒక రూపాయికి ఒక పది బియ్యము మాత్రమే అమ్ముబడును. అనగా బియ్యము ధర చాల పెచ్చుగా నుండును. మూడవగుహలో ప్రభవసంవత్సరఫలము నూచింపబడెను. అసంవత్సరమున ఒక రూపాయికి ఒక బస్తాబియ్యము అమ్ముబడును. అనగా బియ్యము ధర చాల చాకగా నుండును” అని ఆ సన్మాని చెప్పెను. ఆసంగతికి వారందరును చాల భయపడిరి.

పిమ్మట సన్మాని వారిని స్వప్రచితులను గావించి వన్ను కూడ టుటికరినుకు బసులో తీసుకొని పొండ్లని అడిగెను. అంతట సన్మానియును వారందరును కారులో వెళ్లిరి. కొన్ని ఘర్తానులు వెళ్లి చూడగా సన్మానిని ఎపుడు మాయమయ్యెనో కనపడకుండ పోయెను. అతడు మొదట పాతాళముగా బండి కడ్డముగా కనబడెను. మరల నలులనే బండిలో కూర్చుండినమనిషి కూర్చుండినట్లే మాయమయ్యెనని 12 వ తేదీని టుటికరినుకుండి ఒక విలేజిరి వ్రాసెను.

వాకరు ఆస్పత్రికి రీడింగ్ ప్రభుత్వానము

హైదరాబాద్, అక్టోబరు 14:—వాకరు ఆస్పత్రిలో యూరపి యను ఆంగ్లో - యుండియనుల వసతిశాలకు రీడింగ్ ప్రభుత్వ 12,000 రూపాయలను దానమొసంగెను. (అ. పి.)

శక్లత్ వాలా దంపతులు

శక్లత్ వాలాగారు భారతీయపార్లమెంటుసభ్యులు. కమ్యూనిస్టులు. వీరు అమెరికాకు బోకుండ నిషేధింపబడిరి.

గౌ. వి. జే. పటేలుగారికి

అహమ్మదాబాదు మున్సిసిపలు సంఘమువారు

సన్మానపత్రము నీయ్య నంగీకరించుట

అహమ్మదాబాదు, అక్టోబరు 14:— గౌరవనీయులగు వి. జే. పటేలుగారికి 16 తేదీన సన్మానపత్ర మొసంగుటకు స్థానిక పురపాలక సంఘమువారు నేటిసాయంకాలమున తీర్మానించిరి. 37 గరు ఆనుకూలముగను 3 రు ప్రతికూలముగను ఓట్ల చ్చిరి. గవర్నరుకు సన్మానపత్ర మీయకూడదనిచెప్పి వేతనము గల పదవి నంగీకరించినట్లువంటి స్వరాజ్యవాది కిప్పుడు సన్మానపత్ర మొసంగుట కిచ్చగించుట బహిష్కరణవాదుల సిద్ధాంతమునకు భిన్నమని వీరు ముగ్ధులను వాదించిరి.

పటేలుగారు సన్మానపత్ర మొసంగుట

పలువురు పెద్ద మనుష్యులు కూడిన సభలో గౌరవనీయులగు వి. జే. పటేలుగారికి నేటి సాయంకాలమున అహమ్మదాబాదు పటేలుగారు సన్మానపత్ర మొసంగిరి. నేత మంగళదాసుగారు రధ్యక్షత వహించిరి. పటేలుగారి త్యాగమును సేవను కొనియాడుచు సుపన్యాసము లీయబడెను. పటేలుగారు రాజకీయములలో అవసరమైనప్పుడెల్ల మార్పుల నామోదించుననియు, బొంబాయి మున్సిసిపలు కార్పొరేషనుకు అధ్యక్షులుగా నుండి అందరికిని సంతృప్తి కరముగ పని చేసినందున తమకు దేశభక్తికి తార్కాణముగ భారతశాసనసభ కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడినందున వెండి పత్రమున పెట్టి యాయబడిన సన్మానపత్రమునందు చెప్పబడి యుండెను.

పటేలుగారి జవాబు

ఎక్కువగా మాట్లాడవలసి నెచ్చును గనుక నాకీటుమట్టి సభలకు వచ్చుట కిష్టములేదు. కాని శాసనసభ కధ్యక్షులుగా వున్న నాపరిమితి నే నెఱుంగుచును. ప్రజాస్వామికదేశములలో ప్రజాప్రతినిధి సభల అధ్యక్షుడు రాజకీయ వాతావరణమునుండి పారిపోవుట అలవాటై యున్నది. ఇచ్చట భారత శాసనసభను కూడ నిజమైన ప్రజాప్రతినిధి సభగా చేయదలంచి నట్లయిన ఆయలవాటు సమలులో పెట్టవలసిన తలంపు మన్నురు. ఎట్టి బాధ్యతగలస్థానము నొసంగినను భారతీయులు నేర్పుతో నిర్వహించుకొన గలరని చెప్పుచున్నాను. నేను ఉద్యోగగర్భముచే రాజప్రతినిధిని చూడవలసి వచ్చినను రాజప్రతినిధి కాన్సిలు సభ్యులను చూడవలసి వచ్చినను మునుపటి పటేలుగారి నే యుండెదనని నమ్ముకము చెప్పుచున్నాను. మీ యీ సన్మానపత్రములు నాయందు మీకుగల నమ్మకమునకు నిదర్శనములని యెంచెదను. ప్రభుత్వమున భారతీయుడనుగా నెంచుకొని పిమ్మట నావర్తము సంగతి నేను విచారించెదను. జాతీయతకు భంగము కలిగించెదవార లగుదురు గావున వర్తవిషయములను మీరెక్కువగా తలంపరాదు. అని పటేలుగారు చెప్పిరి. (అ. పి.)

నా మైసూరురాష్ట్ర సంచారము

మైసూరు పట్టణము

సుప్రసిద్ధుల సందర్శనము

మైసూరురాష్ట్రమున కంతయు మైసూరు పట్టణము తల మానికమువంటిది. రాజధానిపట్టణము. మహారాజుగారి నివాస సానము: మిగుల పురాతన నగరము. "మహిషాసురుని" నుండి "మహిసూర్", లేక "మైసూరు" యొక్కనామము గలిగెనని తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ పట్టణము 30 సంలకు పూర్వము నకును నేటికిని ఎంతయో మార్పు నొంది వాటికంటె మిగుల నభివృద్ధి నొందినది. సమద్ర మట్టమునకు 2000.ల అడుగుల ఉన్నత ప్రదేశమున నీ నగరము నిర్మింపబడి మిగుల ఆరోగ్యవంతమై తనరారుచున్నది. పట్టణము నలువైపులకును ముఖ్యముగ నైర్వతిమూలయందు అమితముగ వ్యాపించినది. విశాలములును, సమున్నతములును, స్పష్టములు నగు పురవిధులతోడను, ధావశ్యకాంతుల నీనుచు, ఆకాశమును ముద్దిమచున్నవో యనునటుల సుందర: స్థాధరాజములును, తత్పాసాదాంతర్యాగములందు విరియబూచిన పూ మొక్కల తోడను, నగరమంతయు చూపఱులకు మిగుల మనోజ్ఞమై నంద వనమును సుస్థిరింపజేయును. నగర వైశాల్యమునకు తగినటుల జనసంఖ్య లేకుండుట పట్టణ-ఆరోగ్యము నభివృద్ధిపరుప జాలు నేమోగాని, వర్తకవ్యాపారములకు మాడలి గాకుండుటయే జన సమృద్ధియు లేకుండుటకు ముఖ్యకారణము. మరియు రాచన గరు, విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలతప్ప తదితర రాజ్యాంగ కార్యాలయముల కన్నిటికిని దెంగుబూరు కేంద్రస్థాన మగుట జనబాహుళ్యరాహిత్యమునకు వేరొక హేతువు.

రాచనగరు

పట్టణమునకు దక్షిణమందు గొప్పకోటగోడచే సరిగ్రేడింపబడియున్నది. కోటకుడ్యమునకు తూర్పు, దక్షిణ, పడమర లందు మూడు సింహద్వారములును ఉత్తర దిశయందు రెండు ద్వారములునుగలవు. ద్వారము నానుకొనియే దుర్గసంరక్షకుడగు క్రియాంజనేయనియాలయము గలదు. ఇక లోనిరాచన గరు 38,220 చదరపుబడుగుల వైశాల్యము గలిగి ముఖ్యగోపురము భూమిపైనుండి సుమారు 150 అడుగుల ఎత్తున ఉన్నది. ఈముఖ్యభవనమును బరివేష్టించి జంతుకాలమును, ఋద్యుద్దయం త్రగ్యములు, నగర సేవక వసతిగృహములు అనేకములు గలవు. ముఖ్యభవనమందే క్రింది యంతస్తునందు గ్రంథాలయము, వైవాహికశాల మున్నగునవిగలవు. ప్రభువు అంతస్తునందు ద్వారమున కెదురుగ గొప్ప దర్బారుహాలున్ను, దానివెనుక గానశాల, భోజనశాలలుగలవు. మూడవ యంతస్తునందు శివనాగారములు, పకన మందిరములు వెలయుచుండును. నాలుగైదు అంతస్తులు ఎక్కుచువిశాలవంతములుగావు. ముఖమండపమునందు లక్ష్మీ సరస్వతులు, వినాయక ప్రతిమలు, రామకృష్ణాది విగ్రహములు 'హోయశల'పద్ధతిని చిత్రంపబడియున్నవి. శిల్ప తనయసమాన చాతుర్యమును గన్పరచి ఇచట ప్రతిమలను ప్రాణసహితములగు చిత్రములువలె మలిచినాడు. భవనాంతర మందలి శాలలన్నియు పలుతెరంగుల కొయ్య చేక్కడములతోడను, చిత్రవిచిత్రవర్ణములతోడను అలంకరింపబడి యున్నది. మొదటి యంతస్తునుండి కడపటివరకు ముఖమండపము లన్నియు ప్రతి యంగుళము విద్యుద్దీపకలికలచే వలయాకారముగ అర్థచంద్రాకారముగ, చతుర్భుజములుగ పలువిధముల నలంకరింపబడియున్నది. దసరాసందర్భమున దర్బారుజరుగు దినములం దీవిద్యుద్దీపములన్నియు వెలిగింపబడినప్పటి దృశ్యము కనులార గాంచవలెగాని వర్ణనాతిమసు.

సువర్ణ సింహాసనము

దర్బారుహాలునందు నట్టనడుమ సువర్ణసింహాసన మున్నది యున్నది. ఇయ్యదిమిగుల పురాతనమనియు, శాలివాహనునికాలమునాటిదని చెప్పెదరు. సింహాసనమునకు ప్రతినిత్యమును ధూపదీపములతో పూజనీయమందురు. సింహాసనము నందనేక విలువగలరాళ్లు పొదుపబడియుండి చూపఱులకును మిలుమిట్లు గొలుపుచుండును. సింహాసనము సుమారు అడుగుల యెత్తుననున్నది. మహారాజుగారు గూర్చుండు ఆసనమునకు పైగ ముత్యములు గూర్చబడినచిత్ర మమర్చబడియున్నది. దర్బారుదినములందు తప్ప మిగిలిన కాలమంతయు నీసింహాసనము నేరొకగదియం దుంచి పూజించుచుందురు.

చాముండిపర్వతము - రాతినంది

రాచనగరునకు దక్షిణదిశయందు చాముండిపర్వతము గలదు. ఈపర్వతశిఖరముపై "చాముండి" దేవతలయ మొందువి.

సిల్పమందును పర్వతమునకు క్రిందిభాగమున నిర్మలజలపూరిత మగు పెద్దతీర్థము గలదు పర్వతముయొక్క అడుగుభాగము నుండి కొననున్న దేవతమునొద్దకుసోపానం క్రి యున్నది. ఇరవై ప్రక్కల నచ్చటచ్చట మార్గసులినైకాంతికొరకు మండపములు, పాకలు నిర్మింపబడియున్నవి. ఉత్సవసమయములం దీపాలలో భజనలు జరిపి, నీరుమజ్జిగ, పానకము చవవప్పు నిడుచుచురు. దసరాపూ ర్తియైనపిదప నీ"చాముండిపర్వతముపై రథోత్సవము, తేప్ప యుత్సవములు జరుగును. వానిని పీక్షించుటకు వేలకొలదితీర్థవాసులు పలుతావులనుండి వత్తురు. మోటారులు, కోచిబండ్లువచ్చుటకు పిలగునటుల పర్వతమును చుట్టికొనివచ్చు వేరొకవిశాలమగు మార్గముగలదు. మహారాజుగారి కీమార్గమునుండే దేవస్థానమున కరుదెతురు. దాదాపు 600 సోపానములు ఆరోహించిన పిదప సోపానవంక్తికి వామభాగముందు వివరీతపరిమాణము గల రాతినంది యొకటి గలదు. ఇయ్యది భూమిపైనుండి 12 అడుగుల ఎత్తుందును. ఒకేరాతినుండి చేక్కబడినది. తీర్థప్రజ ఈ పహాసం దిక్కి గుగ్గిలముపొగనేసి పశువు కుంకుమలతో నలంకరించి కొబ్బరికాయల వర్షించి తీర్థప్రసాదములు గైకొనుచుందురు. అటునుండి పర్వతాగ్రమును కేసిన అచ్చు రచ్చుమగు గోపురప్రాకారములతో దేవస్థాన మగుపించుచుండును. చేరుననే మహారాజుగారు, రాచకుటుంబీకులు నివసించే భవనములును నిర్మింపబడియున్నవి. ఈ యాలయమందలి దేవతాగ్రహము "మహిషాసుర మర్దినీ" యాకృతిలో నుండును. ప్రతివారము రెండుమాడుదినములు మహారాజుగారి కీదేవతను దర్శించి ఆర్చనల గాంచుతరు. పూజారులును మరియు కొందరు ప్రజ లీశిఖరమందే గృహము న్గోర్వరచుకొని నివసించుచున్నారు. సాయంత్రము 7 గంటలు కాగానే పర్వతముయొక్క మార్గమంతయును నగ్రమునందును విద్యుద్దీపములు వెలిగింపబడి క్రింద నుండువారలకు నక్షత్రములవలె కనులపండు వొనర్చుచుండును.

లలితాద్రి

చాముండి పర్వతముయొక్క తూర్పుకొన లలితాద్రి యని వ్యవహరింపబడుచున్నది. చాముండి పర్వతము పడమటి కొననుండి లలితాద్రివరకు నూడ మోటారులు హయశకటములు నడచుట కనువగు చక్కనిమార్గము గలదు. రాచనగరునుండి లలితాద్రి కేసుటకు జక్కిని రాచబాటగలదు. మండు వేసంగియందీమార్గమున నడచుచున్నను మార్గమున కిరువైపుల బారులగ తెరిగియున్న భూరహచ్చాయలు మార్గమునంతయు నానరించుటంజేసి పాంధున కిసుమంతయు గ్రీష్మాతపము సోకజాలదు. సాయంత్రపువేళ పువ్వును లన్నియు వికసించి కమ్మని పౌరభమును వెదజల్లుచుండును. నగరునుండి ఈ మార్గమున కొంత దవ్వేసిన పిదప మడివైపున ఆశ్వసైనికదళమునకు సంబంధించిన హయశాల యొందు గలదు. ఈ భవనద్వారము నుట్టుపుగిట్టు బోలె నిర్మింపబడియుంట్టి అశ్వములకొట్టిని చెప్పేయే తెల్పుచుండును.

వీని నన్నిటిని దాటి నగరునకు దాదాపు మూడుమైళ్ల దూర మేగిన లలితాద్రికేరగలము. అటు నుండి పర్వతముపైకి నడచి వెళ్లుటకు కాకీబాట యొకటి గలదు. స్వభావ స్థాందర్శనమును విక్షింపవలె ననిన, ప్రకృతికాంత నిజలావ్యాప్త రూపమును తినివిదీరగాంచి యవ్యయానందము ననుభవించవలె ననిన ఈ కాలిబాటను పర్వతాగ్రమున కారోహించవలెనెగాని మోటారులందు ప్రయాణము జేయువారి యానందహాసమును గ్రోలజాలరు. అటునిటు మల్లెలు, జాజులు, సంకెండులు, నూలి, బి, రోజా మున్నగు సుగంధరాజములు గమగమతావుల నీనుచుండును. అడుగడుగునకు కన్నడమందును, సంస్కృతమందును నీలిపాతములును, ప్రార్థనాశ్లోకములును ఫలకములపై ప్రాయబడి వానిని పఠించువారలకు భక్తిపరవశతన జనింపజేయుచుండును. పైకిజేరిపిదప ప్రయాణపు బడలిక వాయుటకై విశ్రాంతిగైకొనుటకు సుందరమగు నొకవసతిగృహము గలదు. అంతదనుక కకటములు రావీలగును. పిదప మరికొన్ని సోపానము లెక్కిన పర్వతముయొక్క అత్యున్నతభాగమునకు పోయిచేరగలము. ఇచట సుమారు 4500 చ. అడుగుల వైశాల్యము గల స్థలము సమపరపబడి పూలచెట్లచే చతుర్భుజాకారముగ నావరింపబడి యుండును. దట్టమగు గరికి మొలపింపబడియుండుటచే కాలిడు నపుడు దూదిపరువులపై నడుచునటుల దోచును. ఈస్థలమునకు చుట్టును తాడేటి చిప్పయాకారమునను, మరియు పలువిధా కృతులతో ఇంపగు హర్ష్యములుగలవు. కొన్ని యిండ్లు కొయ్యతో నిర్మింపబడి అడుగుభాగమున ఇనుప పట్టాలును చక్రములు నుండుటచే చుట్టును త్రిప్పుటకు వీలై యుండును. అద్దములచే నిర్మింపబడిన వేరొక విలాసగృహముగూడ నిందు గాంచును. ఈ ప్రదేశమునుండి పీక్షించిన పట్టణమంతయు పటమునందు ప్రాయబడిన చిత్రమువలె గాన్పించును. సర్వసాధారణముగ సాయంత్రము పికారుగ వెడలువారెల్లరు నీ పర్వతమునకు వచ్చి ప్రకృతిగోభను గాంచుచుందురు.

వేసగికాలపు విశ్రాంతిభవనము

లలితాద్రికి సమీపమును ఉత్తరదిశయందును, నగరు నకు తూర్పు దిక్కున మహారాజుగారి వేసగికాలపు రాచనగరు నిర్మింపబడుచున్నది. ఇప్పటికి దాదాపు కట్టడమంతయు పూర్తియై పైని సన్నపని మిగిలియున్నది. ఈ భవనము మిక్కిలి యున్నతమును నొక ప్రదేశమందు నిర్మింప బడి యున్నది. భూభాగమును సరియగు మట్టమునకు దెచ్చుటకే దాదాపు 5 లక్షల రూప్యములు వెచ్చింప బడెనట! దీనిని బట్టి మొత్తము కట్టడముయొక్క విలువ నూహింపవచ్చును. భవనాంతర్యాగమునకు జనువారలు తాము వచ్చినతోవెలిగిరి కనుగొన గలిగిన కడు జాగ్రహులయొ చెప్పవలెను. ఇట్టి యసామాన్యపరిమాణము గల యాభవనము వసాతన అభునాతన కళానిలయును కానున్నది. ప్రాచ్య ప్రాశ్చాత్య కళావిజ్ఞాన మిచట సమన్వయింపబడి ప్రదర్శింపబడి నున్నది! ఇందలి చిత్రము లింకను గాంచుటకు నిరీక్షించెదముగాక!

మహారాజా, మహారాణి, కళాశాలలు

ఈ పట్టణమునందు మహారాజ కళాశాల గలదు. ఇయ్యది పూర్వము 1883 సల్ల న ముమ్మిడి క్రికృష్ణరాజ వుడయర్ బహద్దూర్ వారిచే ఉచితోన్నత విద్యాలయముగ స్థాపింపబడి పిదప 35 సంల లకు ప్రభుత్వమువారిచే దిసికొనబడి 1879 సంవత్సరమున సెకండుగ్రేడు కళాశాలగ మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున కనుబండుగ జేర్చబడెను. నేడది మైసూరు విశ్వ విద్యాలయమునకే సంబంధించి యున్నది. ఇచట సంస్కృతము, శ్లోచి, తెలుగుభాషలు గూడ విద్యాభ్యుప గరపెదరు. ప్రతివత్సరము అధికముగ విద్యార్థుల నాకర్షించుచున్నది. దక్షిణ భారతదేశ మందలి బాలికాకళాశాలలందు మైసూరునందలి మహారాణి కళాశాల మిగుల ప్రాధాన్యము వహించి యున్నది. 1881 సంల న చిన్న పాఠశాలగ స్థాపింపబడి 1895 సంల న ఉన్నతవిద్యాలయముగ జేయబడెను. 1916 సంల మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమందు కళాశాలగ మార్చబడెను. మైసూరునందలి స్త్రీల ఉన్నతవిద్యాభివృద్ధి కికళాశాలయే ప్రధానహేతుమని చెప్పవలెను. కళాశాల ప్రధాన ఉపాధ్యాయపదవి ఒక స్త్రీచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మరియు మైసూరు బాలికా పాఠశాల విద్యాకాఖాధికారియు స్త్రీమతి శ్రీ రంగమ్మగారు నవనీతామణియే. వారి సహాధికారియు స్త్రీయైయున్నది. దక్షిణ భారతదేశ మందు బ్రిటిషు ఇండియాలో కంటె మైసూరునందే స్త్రీవిద్య విస్తారముగ నున్నదని తెలియగలదు.

మైసూరుపట్టణమందు గాంచవగు విశేషములలో శ్రీకృష్ణరాజేంద్ర వైద్యశాల, కళాప్రదర్శనశాల, మ్యూజియము, మొదలగునవి గలవు. "జనరల్ హాస్పెటల్" అను పెరిట 1876 సంల స్థాపింపబడి 1918 సంల కృష్ణరాజేంద్ర వైద్యాలయమని నామకరణముగావించి సుమారు 4 లక్షల రూప్యములు పైగ వెచ్చించి గొప్ప భవనమును నిర్మించిరి. భవనమున కెదురు గ కళాప్రదర్శన మందిరము గలదు. ఇందు పలువిధములగు దంతము, గంధము చేక్కతో జేయబడిన పరికరములు గలవు. మైసూరు రాష్ట్ర పరిశ్రమాగారములందే తయారైన సోపు, ఇనుము, వస్త్రములు ప్రదర్శింపబడియున్నవి. మైసూరు ఉద్యానవనపట్టణ మని చేప్పవచ్చును. పురమం దెచటగాంచిన తరులల్లలతాడులతో నిండియుండు ఉద్యానవనముల కనులపండువు నేయుచుండును. ఇందు ముఖ్యముగ "నివర్త్ బాగ్" అను తోట శేర్మొనదని యున్నది. ఇచట సమస్త ఫలజాతులు, పుష్పజాతులు లభింపగలవు. దీనిమధ్య గ్లాసు కప్పు గలిగి వలయాకృతితో నొక భవనము నిర్మింపబడియున్నది. ఇందు దళావతారములు చేక్కబడి యున్నవి. మరియు కర్ణకపారు మొదలగు తోటలు పెక్కులు గలవు. ఇవియన్నియు లండను పట్టణమందలి తోటల యొక్క పవతిన నిర్మింపబడి మిగుల ఆకర్షణీయులు లై యుండును.

"జగన్మోహన పాలెస్" పురమునకు నడుమ రాచనగరు

పురమందు గొప్ప యావరణము గలిగియుండును. భవనము బహురమ్యముగ నలంకృతమై మనోరంజకముగ నుండును. ఈ మందిరమందే ప్రజాప్రతినిధిసభలు జరుపబడును. ఇందొక భాగము రాచనగరునకు సంబంధించిన నాటకశాల గలదు. సంస్థానము పతనమున జరుపబడు నాటక ప్రదర్శనములు, పాటకచ్చేరిలన్నియు ఇచటనేజరుగును. పురమందు రెండుమాడు తావుల గడియారపు బవరులు గలవు. ముఖ్యముగ వీధుల కూడలియందు శిలావిగ్రహములు నూడ గలవు. మైసూరునందు విద్యుద్దీపము లతివిస్తారముగ నుండుటచే దీనిని "ఎలక్ట్రిక్ సిటీ" యని వినోదార్థము పిలుతురు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము కాకినాడ

నర్మలూరు నెం 18 రు

నంబూరులో 27-7-25 తేదీన సమావేశమయిన ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాదిన వ తీర్మానముల ప్రకారము, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములవారు యీనెల 28 వ తేదీ లగాయతు బండరులో జరుగబోవు ఆంధ్ర రాష్ట్ర మహాసభ కు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని తీర్మానము సన్మానసంఘమువారికి ఒక కాపీయును, యీ ఆఫీసునకు ఒక కాపీయును పంపవలయును.

తీర్మానములు

1. కాంగ్రెసు విధానముయొక్క ప్రథమమూలము నంగీకరించినవారందరూ ఆంధ్ర రాష్ట్ర మహాసభకు ప్రతినిధులుగా నుండవచ్చును. వీరినయస్సు 18 సంవత్సరములకు మించియుండవలెను. వీరు సభలకు హాజరగునపుడు ఖద్దరును పూర్తిగా ధరింపవలెను.
2. ఆంధ్ర రాష్ట్ర మహాసభకు ప్రతిజిల్లానుండి జిల్లా జనాభానుబట్టి 2000 కు ఒక ప్రతినిధి చొప్పున జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములవారు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు అధికార మీయడమైనది.
3. ప్రతినిధి 1 కి రు 1-0-0 రుసుమును, సన్మానసంఘమువారికి చెల్లించవలెను.
4. రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులు సభ్యత్వరీత్యా మహాసభకు ప్రతినిధు లగుదురు.

* * *

నర్మలూరు నెం 19 రు

ఈ ఆఫీసునుండి నెం 16 రు నర్మలూరు పంపబడి యున్నది. ఈ సెల్ రము కాంగ్రెసు సంఘములయందు సభ్యులు విరివిగ చేరుటకు సభ్యత్వార్హత సంకుచితముగ నున్నందున వీలుగా లేకపోయినదను వాదము పైసే పాట్నాలో సభ్యత్వార్హత మార్చబడినది. కాన్పూరు కాంగ్రెసు జరుగునాటికి క్రొత్తయియము ప్రకారము ప్రతిజిల్లా సంఘమువారు సభ్యులను విరివిగ చేర్చించి సభ్యులతీర్మానము నెలకొకసారి పంపుచు డిసెంబరు నెల 10 వ తేదీ నాటికి చేరిన సభ్యుల మొత్తము తీర్మానము యీ కార్యస్థానమునకు పంపవలయును. ఇప్పుడు చేరినవారు యీసంవత్సరమునకే సభ్యులగుదురు. వీరు 31-1-26 వరకు సభ్యులుగ నుండవచ్చును. సంవత్సరమునకు 0-4-0 లు రొక్కపు చందావార్లనుగాని సెల్ రమునకు 2,000 గజముల నూలుచందా నిచ్చువారలనుగాని చెంట్న చేర్చించి కాన్పూరు కాంగ్రెసునాటికి సభ్యులసంఖ్య అభివృద్ధి పరచవలయును.

మండపాక రంగయ్య,

కార్యదర్శి.

తిరుచానూరు

పంచముడు దేవాలయములోనికి బోయి

దర్శనమొందుట.

13-10-25: నేటినము ఒక పంచము కులముడు వందరామును సమీపం ఒక గ్రామమునుంచి తిరుపతికి యత్రార్థమై వచ్చి తిరుచానూరులో హారతి వగైరా సామానులు అంగడిలో తీసికొనుచుండగా అంగడివాడు అతనిని మీరు యెటుమలు వారు అని అడుగగా నేను పంచముడను యీ హారతి వగైరాలు అమ్మవార్ల రథమువద్ద యిచ్చి వచ్చెదను అని చెప్పి దేవాలయములోనికి వెళ్లి హారతి వగైరాలు చేయించి తీర్థప్రసాదములు స్వీకరించి గుడిలోనుండి బయటకు వచ్చెను. తరువాత ఆతను పోలీసువారివల్ల అనుమానముపై పంచముడని కనుగొనబడి స్టేషనుకు తీసికొనిపోయి అతనివద్ద స్టేటుమెంటును తీసికొని తిరుపతికి పిలుచుకొనిపోయిరి. ఇచ్చట దేవాలయపు అమ్మవారి గుడితలుపులు మూసివేసి సంత్రాక్షణ చేయవలెనని తిరుపతి తిరుపతి వగైరా దేవస్థానపు విచారణకర్తలు వారికి రిపోర్టు చేయుటకై యిచ్చటి దేవాలయపు ఇన్స్పెక్టరుగారు తిరుపతికి బోయి రాత్రి సుమారు 10 ఘంటలకువచ్చి అర్చకులు ధరించి సంత్రాక్షణ చేయవలసినట్లు విచారణకర్తలు తాభీదుపంపిరిని యు చెప్పి వారిచే సంత్రాక్షణ వగైరాలు తెల్లవారి పలకు నిద్రలేక జరిపించిరి. 14 వ తేదీ ఉదయం 7 ఘంటలకు సంత్రాక్షణ వగైరాలు పూర్తి అయెను.

(విలేఖరి)

7వ ఆంధ్ర రాష్ట్ర మహాసభ మచిలీపట్టణము

ది 22-10-25 తేదీ మధ్యాహ్నము గం 3 లకు
సమావేశ మగును.

విషయ నిర్ణయక సభాకార్యక్రమము

1. కీర్తి శేఖరగు దేశబంధుదాసు, సర్ సురేంద్రనాథ్ దెనట్టి, సర్ పి. త్యాగరాయ శెట్టిగార్ల మరణమునకు యీ సభవారు తమ విచారమును తెలియపరచుచున్నారు.
2. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు 22-9-25 తేదీన పాట్నాలో గావించిన తీర్మానములను యీసభవారు ఆమోదించుచున్నారు.
3. రాష్ట్రమునందు ఇంతవరకు జరిగిన ఖద్దరు అభివృద్ధికి యీసంఘమువారు సంతసించుచు రాష్ట్రముయొక్క పరిస్థితుల ననుసరించి కావలసినంత అభివృద్ధి జరుగలేదని నూచించుచు రాష్ట్రములోని ప్రజలందరూ ఖద్దరునే ధరింపవలెననియు యేకాగ్రముచేతైన ఖద్దరును ధరింపజాలనివారు హిందూదేశమున తయారయిన మిల్లు నూలు బట్టలను ధరించవచ్చును గాని ఎన్నడు విదేశీవస్త్రములను ధరించరాదనియు యీసభవారు ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు.
4. రాష్ట్రమునందంతటను అస్పృశ్యతానివారణను గావించుటకు వివిధ మతములవారును జాతుల వారును తోడ్పడి కాంగ్రెసుసంఘమువారికే నిర్ణయింపబడిన కార్యక్రమమును పూర్తిగ కొనసాగించవలయునని యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.
5. ఆర్థిక, సాంఘిక, నైతిక అభివృద్ధికి మధ్యపాన నిషేధము అత్యవసర మని ప్రపంచక మంతలను అంగీకరింపబడినను అదాయమే ప్రధానముగ నెరిచి ప్రభుత్వమువారు మద్యపానమును తొలగించనందుకు యీసభవారు తమ ఆగ్రహమును వెల్లడించుచు, కల్లునిమిత్తం తాటి, యాత, కొబ్బరి మున్నగు చెట్ల క్షీణింపవలయును, కల్లు, సారా మున్నగు మత్తువస్తువుల దుకాణముల పాటలను పాడవలయును రాష్ట్రప్రజలను యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.
6. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విద్యావిధానము జాతీయతాభివృద్ధికి విశేషమేరకముగనున్నదని యీసభవారు పూర్తిగ నమ్ముచు రాష్ట్రములోని జాతీయ పాఠశాలలకు ప్రజలెల్లరు తోడ్పడి తమ పిల్లలను ఆ పాఠశాలలకుపంపి జాతీయవిద్యను గరింపవలయునని ప్రజలను యీసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.
7. ఆంధ్రరాష్ట్రమున జాతీయతాభివృద్ధికై ప్రజాసేవ యొనర్చుటకు విచ్చికసేవకులు విశేషముగ కావలయును. కావున ఆంధ్రులు విశేషముగ విచ్చికసేవాదశమలందు చేరవలయునని యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.
8. స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలను కాంగ్రెసుసంఘములు వశపరచుకొనుట అత్యవసరమని యీ సభవారు ఎంచుచు మ్యునిసిపాలిటీలకు, యూనియన్, తాలూకా జిల్లా బోర్డులను కాంగ్రెసుసభ్యులను ఎన్నుకొనవలయునని ప్రజలను యీసభవారు కోరుచున్నారు.
9. రాబోవు నవంబరునెలలో జరుగవలయున్న స్టేటు కాన్ఫరెన్సు ఎన్నికలకు నిలచియున్న స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులకు తనవోట్ల నివ్వవలయునని రాష్ట్రములోని వోట్ల నందరిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.
10. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆదాయము నిమిత్తము నల్లమందు వ్యాపారమును పూర్తిగా మూసివేయవలయుననియు ఆంధ్రులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే నియమింపబడిన నల్లమందు విచారణసంఘమునకు గోదావరిజిల్లా ప్రజలందరూ తోడ్పడవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.
11. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు అచట నివాసము నేర్పరచుకొనిన ఆసియా ఖండవాసుల ముఖ్యముగా భారతీయుల హక్కులకు భంగము కలిగించుచు కావించిన చట్టములకు యీసభవారు తమ యసమ్మతిని తెలియపరచుచు అచ్చటి భారతీయులహక్కులను గాపాడుటకు తగురీతిని సహాయము చేయవలయునని రాష్ట్రప్రజలను యీసభవారు కోరుచున్నారు.
12. బర్మా కాసనసభలో సంగీకరింపబడిన "బర్మీయులు కాని సేరథులను బర్మానుండి వెడలకొట్టు" టిల్లునకు యీ సభవారు తమ అసమ్మతిని తెలియపరచుచున్నారు.
13. శ్రీ మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభలో నుపపాదించెనని పంపిన తీర్మానములు.

ఆ కాసనసభా ప్రవేశమాత్రము నీసభవారు ఆమోదించుచు స్వయముగా రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘములే భారత కాసనసభకును, రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘములే భారతకాసనసభలకు రాష్ట్రకాసనసభలకును అభ్యర్థులను నిలుపవలెననియు దేశీయ మహాసభసభయే స్వయముగా కాసనసభల కార్యక్రమమును నిర్వహింపవలెననియు, దేశీయమహాసభ సమావేశపరచుటకు వీలులేనప్పుడు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము ఆవనిని నిర్వహింపవలెననియు యీసభవారు నమ్ముచు యీవిధముగ తీర్మానమొనర్చవలెనని కాన్పూరులో జరుగబోవు దేశీయ మహాసభకు విన్నవించుచున్నారు.

క. అఖిలభారత నూలువడుకు సంఘమున సభ్యులగుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులు మాత్రమే అర్హులనియు, కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరు "ఎసోసియేట్సు" గా మాత్రమే యుండ నర్హులనియు, యీసభవారు అభిప్రాయపడుచు తదనుగుణ్యముగ మార్పును చేయవలెనని కాన్పూరు కాంగ్రెసువారిని కోరుచున్నారు.

చ. భారతదేశమునకు అంగ్లాసామ్రాజ్య సంబంధములేని సంపూర్ణ స్వతంత్రమే పరమావధి యని యీసభవారు నమ్ముచున్నారు.

14. శ్రీ మొసలికంటి తిరుమలరావుగారు ఆంధ్రరాష్ట్రమహాసభలో నుపపాదించెనని పంపిన తీర్మానము భారతదేశముయొక్క స్వరాజ్య ఆదర్శము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యతీతముగ సంపూర్ణస్వతంత్రమని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

15. శ్రీ భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభలో నుపపాదించెనని పంపిన తీర్మానములు

1. ప్రత్యేకరాష్ట్రము ఆంధ్రులకై ఏర్పాటుచేయించుటకై రాష్ట్రప్రజలను తీవ్రముగ ఆందోళనము చేయవలసినదిగా ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

2. ఆంధ్రయువకుల ఆయురారోగ్యాభివృద్ధికై తాలింఖానాలు మొదలగునవి నిర్మించవలసినదని రాష్ట్రీయులను యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

కాకినాడ, 4-10-25. } మండపాక రంగయ్య, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి.

మిల్లు యజమానులు ఎక్సైజుపన్ను

టారిఫుబోర్డు విచారణకు పూర్వము
ఎక్సైజు పన్నును తొలగింపవలెను

ఫిస్కలు కమిషను శిఫారసులే మాకు ఆధారము

బొంబాయి, అక్టో 14:—మిల్లు యజమానుల సంఘ కార్యదర్శి యిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఈ సంఘమువారు సెప్టెంబరు 15 తేదీన జాబు అందినట్లుగాను మిల్లు, యజమానుల సంఘమువారు టారిఫుబోర్డు విచారణ కంగీకరింప లేదనియును తెలుపుచు ఇండియాదొరతనమువారినుండి యీసంఘమువారికి సెప్టెంబరు 21 తేదీన జవాబువచ్చినది. ఈసంఘము వారి నైఖిరిని గురించి ప్రభుత్వమువారు పొరబడినట్లుగా వీరు తలంచుటచేత తిరిగి అక్టోబరు 7 తేదీన సంఘమువారు మరియొక జాబునంపిరి. ఆనాడే చాడ్విక్కుగారి జవాబు వచ్చియుండుట చేత ప్రభుత్వమువారు రారెండవ జాబును చూచియుండలేదని వీరు తలంచుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు రెండవజాబును చూచి యేయున్నయెడల వారిమాటలను మరియొక విధముగా పొందుపరచి సంఘమున కందజేయుటకు ప్రతికలకు ప్రమరణార్థము పంపిడివారకారు. కాధన సంఘమువారు 7 వ తేదీన పంపిన జవాబు నిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

ఇండియన్ ఫిస్కల్ కమిషన్ తీర్మానము తమ కార్యములు. టారిఫుబోర్డు విచారణకు పూర్వము ఎక్సైజుపన్నును తొలగింపవలెనని అందు చెప్పబడియున్నది. పన్నును తొలగించినపిమ్మట పరిశ్రమకు రక్షణ అవసరమగునని అప్పుడు విచారణ జేయింపవచ్చును. ప్రస్తుతము ఫిస్కలు కమిషనువారి శిఫారసులబట్టియు హోంజిప్రభువు ప్రమాణమును బట్టియు పన్నును తొలగింపవలసినదని సంఘమువారు అడుగుచున్నారు. ఎట్టి సమయమందైనను యజమానులసంఘమువారు విచారణను కోరరని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుమాటలు సరియైనవి కావని వీరు చెప్పుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

భూ కంపము

సిమ్లా, అక్టోబరు 14:—సిమ్లాకు 4500 మైళ్ళదూరముందు స్వల్పతీవ్రతగల భూకంపపుటదురు 28 గంటల 30 నిమిషములకు సిమ్లా నేస్ట్రాగ్రాఫునందు రికార్డుచేయబడెను. (అ. ప్రె.)

ఆర్వీ హిందూ మహమ్మదీయ కలహము

నూరుమంది హిందువులకు గాయములు తగిలెను నాగపురం, ఆక్టోబరు 14:— ఆర్వీ హిందూ మహమ్మదీయలకు తలపడించిన పోరాటము విషయమై దిగువ ప్రకటించిన వివరములు ప్రకటించబడెను:— నిన్న ఉదయము సంభవించిన పోరాటమునకు ఒక మహమ్మదీయుడు ఒక హిందువుని జంతువును బ్రతుకొచ్చిన బయలుదేరిన నీలివార కారణము సరిగ్గా తెలియదు యీ కలహములో మడగిలో డెలుపుట కష్టము. కాని ముగ్గురు మహమ్మదీయులు చనిపోయి రెనియి ఎనమందుగురకు గాయములు తగిలెననియు ముగ్గురు హిందువులకు గాయములు తగిలెననియు చెబుచున్నది. వార్తా జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పోలీసుదళముతో కలహానామనకు బొయి తొందర అడచెనని చెబుచున్నది. నాగపురం కమిషనరు మార్తెనుగూడ ఆర్వీ నేటి ఉదయమున వెడలెరి నేటి మధ్యాహ్నమున డాక్టరు మండేగారు తగిలిన వైద్యులను ఆర్వీకి ప్రయోగమై. భయమునకు కారణములు లేవని యిట్టివని వార్తలు చెబుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు వికమత్యమునకు ప్రతిబంధకములు

స్వతంత్ర లిబరలువాదుల ఆక్షేపణలు
ఖద్దరు భారణము నిజముగ వికమత్యమునకు అడ్డుదగ్గలుచున్నదా?

శ్రీమతి సరోజినీదేవి స్టేటుమెంటు

హిందూ అక్టోబరు 15:— పంజాబు వెడలుట కిచట నుండి శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు నిన్న రాత్రి బయలుదేరిరి. లిబరలు స్వతంత్రవాదులు కాంగ్రెసునందు కేరటకు ఖద్దరు భారణము అడ్డుకొనుచున్నదని చెబుచు పరిపాటి అయ్యెను. భారత దేశముయొక్క శీతోష్ణ క్లితికిని, సాంప్రదాయములకును విరుద్ధమున వేద భావల నవలంబించువారు ఖద్దరు భారణము విషయమై ఆక్షేపణ గావించుట హాస్యాస్పదము. అతినాజాకు దుస్తుల గట్టుట కలవాటుపడినవారికి గూడ సంతృప్తి ప్రిగలుగజేయునట్టి పట్టు ఉన్నది. ప్రతిభంగ కావలసినంత యిప్పుడు దొరకుచున్నది. అందుచే ఆక్షేపణ నిస్సారముగనున్నది. కాంగ్రెసు స్వరాజ్యవాదుల హస్తగతము చేయబడినది చెప్పి రెండవ ఆక్షేపణకు అనలే తావులేదు. ఏలన, ముఖ్యముగ రాజ్యాంగసమన్వయ చర్చించుటకు ప్రారంభమునండియు కాంగ్రెసు ఆందోళన జేయుచున్నది. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు అపనినే జేయుట మామూలుపద్ధతికి దీక్షిగాని రావడెను. సాంఘికజీవనమందు హిందూ మహమ్మదీయులు కలసిమెలసియుండుటవలనను, రాజ్యాంగ విషయములందు ఒండొరులకు దోడ్పడుటవలనను ఉభయసంఘముల మధ్య వికమత్యము పెరిగి వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

కాశీర నూతన మహారాజు

గడ్డ నెక్కుట

క్రీడగరు, ఆక్టోబరు 14:— నేడు జరిగిన దర్బారులో బ్రిటిష్ రెసిడెంటు కాశీర నూతనమహారాజు హరిసింగ్ బహు దూరుగారు గడ్డ నెక్కినట్లుగా అంగీకరించుచు యిట్లు చెప్పిరి:— మీరు గడ్డ నెక్కినట్లుగా అంగీకరించి విమర్శననందించుచు మీరు తుంటుంబులలో జరిగిన అన్యాయమునకు మీకు సానుభూతిని జూపుచున్నాను. కొన్ని సంవత్సరములనుండి మీరును పరిపాలనావిషయముల నెఱుకజేసకొంటిరి గావున మీకిప్పుడవి యెంతయో యవయోగించును. మీరును మీవంశము యొక్క కీర్తికి తగినట్లుగా నేలెడలని నమ్ముచున్నాను. ఇప్పుడు మీకు రాజ్యపరిధి ఖరీత్ వొసంగి మీకు దీర్ఘాయు రాజ్యాంగములు కలుగవలెనని కోరుచున్నాను.

మహారాజుగా రిట్లు జవాబు చెప్పిరి:— మీ సానుభూతికి నే నెంతయు సంతసించుచున్నాను. నేను చిన్నప్పటి నుండియు నేనె కోరితినే ఆకోర్కె లభించినది. నేను కొన్ని సంవత్సరములనుండి కొంత యనభవమును సంపాదించితిని మీరు చెప్పి యున్నారు. నా యందు హిందూల క్రద్దను నే నెంతయు సంతసించుచున్నాను. మీకును నాకును గల సంబంధ మిట్లే చిరకాలమునవలెనని కోరుచున్నాను. సార్వభౌమునికి గూడ నాకృత్యములు చెబుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

మైసూరు ఆంధ్రులు

ఆంధ్రమహాజనసభకు అన్యరాష్ట్రాంధ్రుల సమస్య అత్యంత ముఖ్యమైనది. నేడు అన్ని ప్రాంతములలోని ఆంధ్రులు ను మేల్కొనినారు. ఆంధ్రజాతిలో మూడవ వంతు జనసంఖ్య గల నిజాంరాష్ట్రాంధ్రులు ఒహు ప్రశంసనీయుమైన ఆంధ్రోద్యమము సాగించుచున్నారు. ద్రావిడాంధ్రులలో నూతనోద్యమము జనించినది. బొంబాయి ఆంధ్రులు పూర్తిగా మేల్కొనినారు. వారు తమ సంఘమును నిర్వహించుకొనుచు నిజాంరాష్ట్ర కేంద్ర సంఘమునకు ధనసహాయము కూడ చేయుచున్నారు. రంగూను ఆంధ్రుల సంఘనిర్మాణము కట్టుబాటులు చక్కగనున్నవి. మధ్యపరగణాల తెలుగువారు నేడోరేపా సంఘము నేర్పరచుకొనవలెను. వారికి ప్రసిద్ధనాయకుడు ఈడుపుగంటి రాఘవేంద్రరావుగారు కలరు. ఇక వేరువేరు పట్టాములలో ప్రత్యేక సంఘములుండ నేయున్నవి. కాకిలో, ఖర్గపూరులో, బిహస పూరులో, ఆగాలో ఆంధ్రసంఘములు కలవు.

మైసూరులో ఆంధ్రుల జనసంఖ్య చాలగలదు. కోలారు జిల్లా శుద్ధాంధ్రమే! బెంగళూరు జిల్లాలో కూడ చాల తెలుకాలు తెలుగు మాట్లాడునవియే. ఇంకను ప్రతిజిల్లాలోను తెలుగువారు కలరు. కర్నాటకులు కర్నాటక విశ్వోద్యమమును తీవ్రముగ సాగించుచున్నారు. వారి యుద్యమమును మైసూరు రాష్ట్రములో చక్కటి ఏర్పాటులతో ప్రారంభింపనున్నారు. మొదట మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునకు తమకన్నడిజిల్లానిన్నియు (బ్రిటిషులోనివి) కలుపజూచుచున్నారు. వన తెలుగు వారి కన్న వెనుక ప్రారంభించిన కన్నడియులు తమ రాష్ట్ర యోద్యమమును నిరంతరదీక్షతో సాగించుచుండ ఆంధ్రులు ఆంధ్రోద్యమమును గూర్చి మూకీభావముతో నుండుట భావ్యము గలేదు. నిజాంరాష్ట్రాంధ్రజన సంఘమువలెనే మైసూరు “రాష్ట్రాంధ్రజన సంఘము” అతిత్వరిత కాలములో స్థాపించవలసిన అగత్యముగలదు. ఆరంభమున మైసూరు ఆంధ్రులకు శ్రద్ధలేకున్నను మాతృకయగు ఆంధ్రమహాజన సంఘము ప్రోత్సహించినచో క్రమేణ మైసూరు ఆంధ్రులు లుత్సాహము చూపగలరు. మైసూరు ఆంధ్రమహాజనసభయొక్క ఏర్పడి సాలేనా మాడుమండవలయును. సర్ మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య, వెంకటకృష్ణయ్య పంతులు మున్నగు విఖ్యాతాంధ్ర ప్రముఖులు వన ఆంధ్రోద్యమము నాశీర్వాదించి అనందించి సర్వవిధముల తోడ్పడగలరు! ఆంధ్రమహాజన సంఘము శీఘ్రముగ మైసూరులోను, మధ్య పరగణాలలోను ఆంధ్రోద్యమమునకై యత్నములు సలుపవలెను. నిరుతివలె రాబోవు సంవత్సరముకూడ ఆంధ్రమహాజన సంఘము పనిమాని యూరుకొనకూడదు. బండరు ఆంధ్రసభలో ఏర్పడు స్థాయిసంఘము రాబోవు సంవత్సరకార్యక్రమమును నిరంతర దీక్షతో సాగించవలసిన యగత్యముకలదు. ఆంధ్రోద్యమమును తిరిగి 1918 సెల్ లో వలె అత్యుత్సాహముతో నడువవలసిన బాధ్యత ఆంధ్ర మహాజనులయందు కలదు.

సునర్ల శ్రీరామ నృసింహం,

క్షయము, కాశ్యానన్యాధికి

అద్భుత చికిత్స

Cure for Tuberculosis

కడచిన మాడుసంవత్సరములుగా నానహాచరి (Tuberculosis) క్షయన్యాధికల షీణించుచు తీరనిబాధ ననుభవించుచుండెను. ఆమెకు ఉత్తేజ్జ్వలయిన యింగ్లీషు డాక్టర్లు తన బేషములు, ఇంజనీరులు యిప్పించియు అప్పటి కప్పటికి కాంతించుచుండినదేగాని వ్యాధి తెలి స్పష్టత గాకపోయెను. వ్యాధిగ్రస్తులను క్రమముగా శుష్కించి రానురాను బలహీనురాలు వగుచు చింతాక్రాంతిరాలగుచు వచ్చెను. ఇట్లుండ కడకు (మద్రాసు, బ్రాడ్వే, నెం. 159 రు నందుండు ఆంధ్ర ఆయుర్వేదసాగర్ లిమిటెడ్, ఇకచాన్ డాక్టర్ గు) వైద్యపరి కోలా జనురామునాయుడుగారి చికిత్సకు లోనై కొంతకాలముంచి వారిచ్చిన (Asthma Specific) శ్వాసవ్యాధిరోగమును నిర్ధృష్టమును ఉపయోగ పరచినందున ఆమెకు బహువేగముగా పూరాస్వస్థత బొంది ఆరోగ్యవంతురాలయినారు. వ్యాధిగ్రస్తురాలును యాదృష్టవశాత్తూను విశేషముగా కొనియాడుటయేగాక నేనును ఆమె దేహారోగ్యమును చూచి మిగల సంతసించుచున్నాను.

మద్రాసు } (Sd) S. R. చంచావకేతక,
5-7-25 } 29, లింగిశెట్టిపేటి, కష్టంపాన, మద్రాసు.

నాతావరణస్థితి

1925 నంబి అక్టోబరు 15-వ తేది గురువారము

మ.ఖ.జి.ల.లు	గోపాలపురం	వికాఖపట్టణము	కాకినాడ	మచిలీపట్టణము	కర్నూలు	బళ్లారి	కడప	నెల్లూరు	మద్రాసు	కడపూరు	నెలము	కోయంబూరు	తిరుచనాపల్లి	నాగపట్టణము	మధుర	పాంబుర్	తిరునల్వేలి	తిరువేంగుడు	కొచ్చిక్	కాల్వెట్టు	మంగళూరు	బెంగళూరు	మెర్కాగ	కొడైకానాల్
అర్వీలో	85.5	88.0	81.5	80.9	79.7	84.8	84.2	89.8	91.0	92.8	95.2	87.7	96.8	92.7	98.3	89.6	...	83.7	87.6	88.0	85.9	83.6	72.2	68.5
అర్వీలో	75.8	76.1	75.4	75.0	70.9	69.6	76.0	77.5	78.2	74.3	72.4	70.1	72.8	75.6	71.8	79.7	...	75.4	74.6	74.6	75.1	64.0	60.0	52.1
అర్వీలో	1.65	1.02	2.60	4.37	0.04	1.07	0.25	...	0.22	0.45	0.62	0.17	1.10	0.52	...	0.02	...
అర్వీలో	11.48	5.95	10.56	8.55	1.71	2.02	2.16	4.55	7.08	3.71	0.41	0.77	0.84	3.22	2.78	0.49	0.13	3.05	3.89	2.24	4.06	0.22	2.59	1.93
అర్వీలో	44.96	87.09	89.09	41.59	26.01	20.51	81.28	87.98	50.74	52.94	89.80	22.29	88.18	54.98	88.58	87.00	28.84	64.51	114.51	117.16	125.68	85.87	125.46	62.18

వికాఖపట్టణము కాకినాడలో వర్షము బాగాగురి నెను. గోపాలపురములోను, బండరులోను తుప్పరలవకుచున్నవి స రాగ్రులందంతలు మేఘములు కొంచెముకొంచెము దట్టచుగ నేయున్నవి.

కర్నూలులో మేఘములు గ్రమ్మియున్నవి. కర్నూలులోను, కడపలోను కొంచెము చినుకులు పడినవి.

కర్నాటక దేశములో కొద్దిగ మేఘములు పట్టియున్నవి మధ్యదేశము నట్టియున్నది. దక్షిణదేశమునందు మహారుగ మేఘములు గలవు.

తిరువనంతపురములో పిడుగులు వర్షము పడెను. పశ్చిమ తీరమంతయు వర్షము పడుచునేయుండెను. కొండప్రదేశములందు మేఘములు పట్టియున్నవి.

24 గంటలలో గాలియందు పెద్దగా రేపియగు గలుగబోదు.

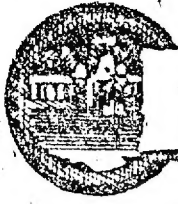
ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు,

నాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల పాలిటి కల్మషక్షము—మేహము, నిక్కాన, నిస్సస్తన, శుక్లస్పష్టము అతిమూత్రము మొదలగు, వాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని సంభోగ కక్తిని, సంతానప్రాప్తినిగలిగించు వర్తనాదాము. రండుడబ్బిలు చాలును. 20 తులముల డబ్బి రు 1-4-0
పాలగుగంధి లేహ్యము—రక్తపిండికి శ్రేష్టమయినది. సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, ఇతరచర్మరోగములు క్షిణవోష్యులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బిలు చాలును 20 తుల డబ్బి రు. 1-4-0; వి. పి. ఖర్చులు వేరు. 3
పి. సి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసహానం
‘సిరిదేవి. (నెల్లూరు)

రోమమారి డబ్బి 1-కి రు 0-8-0
ఈ ధన్యమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము సులపెక్కును. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మదరాసు వార్తలు

తపాలనోటీసు:—నాగపట్నమునుండి పైయిట్టు సన్న 18 వ తేదీ ఆదివారమునాడు అధికముగా నోక స్తీమరు పోవును. దానిలో పోవుట, జనరలుపోస్టాఫీసువద్ద శనివారము సాయంకాలమువరకు పుచ్చుకొందురు.

విద్యార్థి సైనికులు:—మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ వైనిక విశ్వమువారు 17 వ తేదీన జరుపనున్న నాల్గవ వార్షిక సమావేశమునకు సర్. ఎస్. శివస్వామి అయ్యరుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

జగన్నాథధర్మ క్షనధ-ఎళుంబూర్:—1925 అక్టోబర్ 16-వ తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 4-15 ఘంటలకు హరికేశ నల్లూర్ బ్రహ్మశ్రీ ముత్తయ్యభాగవతులు వారివల్ల కాసాల్య పరిణయ హరికథాకాలక్షేపము ఎళుంబూర్ హైకోడు, "వేద విలాస" గృహమున జరుపబడును.

వి. కృష్ణస్వామి అయ్యరు ఉపన్యాసము:—హిందూలా నిబంధనల యభివృద్ధివిధానము గూర్చిన కల్పవలు అనువిషయమున సి. శంకరరామశాస్త్రిగారు పెనేటు మందిరమున 6, 7, 9, 10, 11, తేదీలలో సాయంకాలము 5 నుండి 6-30 గ వరకు ఐదు ఉపన్యాసములొసంగెదరు.

ఇండియను పోర్టుఆట్టు:—ఈ చట్టమునందు "షి పు, స్తీమరు" అను పదములకు సరియైన నిర్వచనముజేయు సవరణ చట్టము కాసనసభలో లామెంబరుగారు ప్రవేశపెట్టెదరు. నిర్వచనము సరిగా లేనందున మోటారు షిపులుగూడ కొని పోర్టు ద్యూను పన్నునుండి తప్పించుకొనుచున్నవి. కావున ఈ సవరణ యవసరమని బిల్లు కారణజోడేశములలో దెల్పుడెను.

ఉచిత హెప్పిమాను వైద్యశాల:—గౌ. కార్యదర్శి డా॥ బి. ఆర్. ఎ. ఆచారిగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీటీ భవనములో రాయపేట యందుగల ఈవైద్యశాలను పురజనులు కోరినందున సాయంకాలము గూడ తెరచుచున్నాడు. పట్టముపొందిన చిరోషియ స్త్రీస్త్రైద్యురాలు స్త్రీలచికిత్సకొరకై సోపవారము శుక్రవారము వచ్చుచుండును.

ధర్మాదాయములకమిషనరు:—రా. బి. ఎం. చెంగయ్య పంతులుగారు కమిషనరు సంచారక్రమము:—మోలింగూరు 18 వ తేదీ, తిరుగ్రన 19 తేదీ, కాళహస్తి 20, 21 తేదీలు, కర్వేటిగర, నారాయణపరము, కారంచేడు 22-23 తేదీలు. మదరాసు 24. వాజలపురం 25, కంగుండి 26. నెల్లూరు 27, 28, 29, గూడూరు 30, 31 మదరాసు, 1-11-25 తేదీ.

తమిళనాడు స్వరాజ్యపక్ష సభ:—తమిళనాడు స్వరాజ్యపక్ష స్థాయిసంఘసభ మహాజన సభామందిరమున శనివారము 17వ తేదీ సాయంకాలము 5 గ. జరుగను. పాట్నాతీర్థావములు, స్వరాజ్యపక్ష ఆర్థిక విషయములు ఉద్యోగముల స్వీకరింపమాడవను తీర్మానము మధ్యరాష్ట్రముల అగ్ర్యక్షుడు తంబిగారి చర్యను నిందించుట మున్నగు విషయములు చర్చింపబడును.

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము
ని 18-10-25 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘసభ యీ కార్యాలయములో జరుపబడును.

చర్చాంశములు:—1. కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్చుట. 2. పాట్నాతీర్థావముల వసులలో బెట్టుట 3. కార్యనిర్వాహక కమిటీవారి రావీనామాలు 4. మాత్రం కార్యనిర్వాహకవర్గము పుక్కునట 5. కాంగ్రెసు కార్యముల నిర్వహించుటకు ధనమును సమకూర్చుట 6. ఇతరవిషయములు.

కోటమర్తి చిన రఘుపతిరావు
కార్యదర్శి.

వాతావరణము:—హార్షరు కట్టికబెండాను బట్టి విచారింపగా మదరాసునకు అండమానులకు మధ్య వాతావరణము బాగులేదని తెలియుచున్నది.

"మహారాజా"యను నౌక పోర్టుబెయిరునుండి విడుదల కాబడిన రిగురు టైటిలను ఇతరప్రయాణికులను గొనివచ్చెను.

గౌరవార్థము విందు:—ఎం. ఎ. తిరునారాయణచెట్టిగారికి రావుబహద్దూరు బిరుదు వచ్చినందుకు, వారత మసంఘమునకు చాల సేవజేసినందుకు జంతుహింసానివారణ సంఘమువారు విజ్ఞోరియా పబ్లికహాలులో 27 వ తేదీ మంగళవారమునాడు 5-30 గ వారి గౌరవార్థము విందుగావితురు. సంఘమందిరమున స్థాపించునన్న వారి ఛాయాపత్రమును బహిర్గత మొనరింతురు. వ్యా॥ సి. ఇ. ఆజ్ఞప్తుగారు అధ్యక్షతవహించెదరు.

శ్రీశ్రద్ధానందస్వాములవారు:—స్వాములవారు అస్పృశ్యతానివారణము, హిందూమహాసభ మున్నగు ప్రచారముల నిమిత్తము మలబారునకు బోవుచు మార్గమధ్యమున మదరాసులో నవంబరు 2 వ తేదీ మొదలు 8 లేక నాల్గోజు లుండురు. వెళిరి హైకోడునుండి ఎస్. దొరస్వామి అయ్యరుగారి "శంకరనివాసమునందు" విడిది చేయుదురు. స్వామిజీని జూడ గోరువారు దొరస్వామి అయ్యరుగారిలో సంతప్రసించువలెను. ఆర్. వళేశను.

అనాధులకు బహుమతి:—పి. టి. పి. చెంగయ్యరాయ నాయకరు హిందూ అనాధశరణాలయమునందు బాలురకు ఎస్. ఆర్వారుచెట్టిగారు, గోవిందప్ప నాయకు వీధిలో వర్తకులు 12 వ తేదీన రూ 400 విలువగల జంబుకానాలను తలగడలను బహుమతిగా నిచ్చిరి. ఇదివరకు రూ 600 విలువగల డక్కుబుల నొసంగిరి. బాలురు తమ కృతజ్ఞత దెలిపిరి. అధ్యక్షులగు డి॥బి॥ వి. తిరుమళిశెట్టిగారు గూడ వచ్చియుండిరి. బాలురకు మితాయి పంచిపెట్టబడిన పిదప అతిథులకు ముగ్గు-పావు చూపబడెను.

శిశువు దొరకుట:—చింతాడ్రపేట పోలీసుస్టేషను వద్ద హైస్కూలు వెనుకను పోలీసువారికి మొన్నరాత్రి 12 నెలల మగశిశువు బోడ్డుపై నేడ్చుచు గానిచెను. ఆహారములేక అంత్యావస్థయందున్న నాబాలుని పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారి భార్య చికిత్సజేసి పిప్పట్ల మెటర్నిటీ ఆస్పత్రికి బంపెను. బాలుడు మాలిజాతికి చెందినవాడగు కన్విండుచున్నాడు.

ప్రస్తుతపు లేబరుకమిషను ఎల్లి. సుగారు మూరుగారికి ఛార్జి ఇచ్చి 23 వ తేదీని చెన్నపురి వీడెదరు.

రాకపోకలు:—గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు, నేడు బొంబాయినుండి వచ్చిరి. నేడురాత్రి నెల్లూరు బోయెదరు. తిరిగి 17 వ తేదీని వత్తురు.

గౌ. న్యా॥ వాల్మనుగారు ఆధివారమునాడు ఇంగ్లాండు నుండి వత్తురు.

మాచిడిహరు మహారాణి గారు నేడు ఉదకమండలము బోదురు.

రత్న సి. డి. మారార్జి భొంబాయిలో మిల్లు అధికారి, ఎస్. ఎ. రజాకు బి. ఎం. ఎస్. గారు, మరుపాము రాజాగారు నేడు వచ్చిరి.

క్రొత్త పోలీసు కమిషనరు ట్రావన్కోర్ ఫిలిపుగారు గురువారము 22 వ తేదీని వత్తురు. ప్రస్తుత మున్న హామిల్టనుగారు 26 వ తేదీని ఇంగ్లాండు బోదురు.

ఏలూరు మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు

తగాయిదా పరిష్కారము
ఏలూరు బస్తీ 8 వ నెంబరు వార్డుకు అభ్యర్థిగా నిలువబడిన శ్రీయుత కే. రామకృష్ణశాస్త్రిగారి నామినేషను చేరు మున్ గారిచే త్రోసివేయబడిన సంగతి ఇదివరకే ప్రచురింపబడినది అందుపైని సబుకోర్టులో శ్రీరామకృష్ణశాస్త్రిగారు వ్యాజ్యము వేయగా కోర్టువారు శ్రీ రామకృష్ణశాస్త్రిగారి నామినేషన్ సక్రమయినదిగా నిర్ణయించి ఆగ్రాడుకు తిరిగి ఎన్నికలు జరుపునట్లు 14 వ తేదీని తీర్పుజెప్పిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

శి శునందరక్షణ విధానము:—భారత మహిళా

సంఘము కార్యదర్శులగు జొరతి జీనరాజా దాసుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—మదరాసు కార్పొరేషనువారు ఆనలం బించుచున్న శిశు సంరక్షణ విధానము స్త్రీ జాతి కంఠయు సహాయకరముగ నుండును. మేము మనఃస్ఫూర్తిగా బలపరచుచున్నాము. ఈ విధానము ప్రకారము నగరములో నచ్చటచ్చట దాయాలులు మంత్రసానులు, నియమింపబడి స్త్రీలకు బిడ్డలకు ఆవసరమగు సహాయము జేయుచుండురు. కాని కొందరు సభ్యులు ఈ విధానముగూర్చి చర్చించునపుడు శిక్షణ దానిన మంత్రసానులకు ధనవ్యయ మెక్కువగుననియు, వారికన్ని ఎట్టి శిక్షణయు లేకుండు వృత్తి ధర్మము గా పని జేయుచుండ మం గలి మంత్ర సాను లేబాగా పనిచేయగలరనియు తమ అభిప్రాయమును దెల్పియుండిరి. ఇందుకు మేమింతమాత్ర మంగీకరించ జాలము. ఎంత ఆనుభవముగల వారైనను శిక్షణ బొందిన మంత్రసానులకు దెలియదు. బిడ్డలకు చిన్న నాటనుండియు ఆరోగ్యరీతిగా సంరక్షణ జేయుచుండు దాయాలవలన యెంత మేలుండునో తల్లులకు దెలియును. కావున వృత్తిగా నవలంబించు మంగలి మంత్రసానులను గూడ శిక్షణ యొసంగనిది నియమింపరాదని కార్పొరేషనువారి నిగోరుచున్నాము. అట్టివారందరికిగూడ శిక్షణ యొసంగవలెను. శిశు సంరక్షణ విధానమునందు పీరికి శిక్షణయొసంగుటగూడ నోక పనిగా నేర్చుకొనవలెను. కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టునన్న నర్నెసు రిజిస్ట్రేషను బిల్లునుగూడ యీ సంఘమువారు బలపరచుచున్నారు. వై విధానము అములు జరుపగలదులకు యీ సంఘమువారు కార్పొరేషనువారి కంఠయు కృతజ్ఞత దెల్పుచున్నారు.

మదరాసు ఎన్నిక నిబంధనలమార్పు

కృష్ణాజిల్లా విభజనముజేసి పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వేరుగ యేర్పడునందువలన అందుకు తగినరీతి మదరాసుఎన్నిక నిబంధనల యందు గవర్నరు జనరలుగారు ఈసవరణల ప్రకటించిరి

షెడ్యూలులో "గోదావరి" అనుటకుబదులు "తూర్పు గోదావరి" అని వ్రాసి అందుకు సంబంధించిన నియోజకవర్గము యావరణ "కాకినాడ. మునిసిపాలిటీగాక మిగిలిన తూర్పుగోదావరిజిల్లా" అని యుండవలెను.

దానిదిగనను పశ్చిమగోదావరి వేరు యావరణ సభ్యుల సంఖ్యఅన్నియు కాలమువారిగా చేర్చబడును.

సభ్యులసంఖ్య దెల్పుకాలములో కృష్ణాజిల్లా వేరుకెదురుగానున్న 4, 2 సంఖ్యలను 2, 1 గ మార్చవలెను.

మూడవకాలములో నియోజకవర్గములపేర్ల కెదురుగా యిట్లు ఫలనిర్ణయ ముండవలెను.

ఉత్తరసర్కారులు (మహమ్మదీయవర్గము) గంజాము విశాఖపట్నము, తూర్పుగోదావరి, జిల్లాలు ఏజన్సీలు పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాలు.

ఉత్తర జిల్లాలు (క్రిష్టియను)—గంజాము, విశాఖపట్నం తూర్పు గోదావరి జిల్లాలు యేజన్సీలు పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణ గుంటూరు నెల్లూరు.

ఉత్తరభూస్వాములు:—తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఏజన్సీ పశ్చిమ గోదావరి కృష్ణ గుంటూరు జిల్లాలు.

భారత కాసనసభ యెన్నికల నిబంధనలగూడ యిట్లే మార్పుజేయబడినవి. గోదావరి క్రిష్ణ జిల్లాలున్న చోట్ల తూరు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలు క్రిష్ణజిల్లాయని చేర్చవలెను.

కాసనసభ ఎన్నిక నిబంధనలు

మదరాసు కాసన సభ ఎన్నికలకు నియోజక వర్గముల యేర్పరచు నిబంధనలు, నాల్గు భాగములు (1) విరోపియనుఅంగ్లో ఇండియనుకాని జనరలు నియోజకవర్గము (2) విరోపియనుఅంగ్లో ఇండియను భూస్వాములు 3 విశ్వ విద్యాలయము 4 వర్తక వాణిజ్య సంఘముల నియోజకవర్గము నిబంధనలు అన్నియు వివరముగా యీ వారము గజెటులో ప్రకటించబడినవి.

సివిలు ప్రాసీజరుకోడు:—ఇందు మొదటి షెడ్యూలును 3 వ సబు రూలును హైకోర్టువారు యిట్లు మార్చిరి. వేరువిషయగ ఉత్తరువు చేయబడితేనేతప్ప ప్రతివాడికి నోటీసుబడిన 30 రోజులలోపుగా యేమయిన క్రాసు అబ్జక్షనులున్ననో దాఖలు చేసికొనవలెను.

స్టేడరుషిఫు పరీక్షలు —మొదటి కేసు స్టేడరు పరీక్షలు నవంబరు 21, 23, 24 22, 25, 27, 28 తేదీలయందు జరుగను.

న్యాయస్థానవార్తలు

దక్షిణ వల్లూరి జమీందారీ

రిసీవరును తొలగించుట

(హైకోర్టు)

దక్షిణ వల్లూరి జమీందారీకి, కృష్ణాజిల్లా కోర్టువారిచే నియమింపబడిన అఫీషియలు రిసీవరును రద్దుచేయవలసినదని గోరుచు ది. బి. జమీందారుగారు పెట్టిన పిటిషనునందు న్యాయమూర్తులు, వెంకట సుబ్బారావు, మాధవను వాయరుగార్లు ఈదినమున తీర్పుచెప్పిరి.

1924 సం. జూలై నెలలో దక్షిణ వల్లూరి జమీందారుగారి మైనరు కుమారుడు అయిదు లక్షల రూపాయలకు తన తండ్రిపైన డిక్రీపొందెను. ఆ డిక్రీ మొత్తమును రాబట్టుకొనుటగాను, జమీందారు దివాళాయందున్నట్లు ప్రకటించి ఒక రిసీవరును నియమింపవలెనని మైనరు కుమారుని తరఫున జమీందారికి, జిల్లా కోర్టులో పిటిషనుపెట్టెను. ఈపిటిషను గత సెప్టెంబరు నెలలో, కృష్ణాజిల్లా కోర్టువారిచే త్రొక్కివేయబడెను.

అందుపైన జమీందారికి హైకోర్టునకు అప్పీలు కేసెను. ఇదివరకు కోర్టువారిచే నియమింపబడియున్న రిసీవరును తొలగింపవలదని గూడ ఆయప్పీళ్లయందు జమీందారికి గోరియుండెను. ఇవిగాక, ప్రతివాదియగు జమీందారుగారు, డిక్రీఅనుబంధమున నియమింపబడినదనియు రిసీవరును తొలగింపవలసినదనియు గోరుచు పిటిషనుల పెట్టెను.

న్యాయమూర్తు లీపిటిషనులను, అప్పీళ్లను అన్నిటిని విచారించి, ప్రస్తుత సమయమున రిసీవరును నిలబెట్టుచుట కవసరము గనుపించదని అభిప్రాయపడి, కాని, ఈలోగా మైనరు తరఫున సంరక్షకులగు కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్వారు డిక్రీనమలులో పెట్టుకొనవచ్చును. ఇందు కవసరమును విషయములందు క్రింది కోర్టువారు త్వరితముగ పరిష్కారముల నొనర్చుచుండవలెను. అని తెలుపుచు న్యాయమూర్తులు రిసీవరును రద్దుచేసిరి.

జమీందారుగారి తరఫున అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్య, వి. ఎస్. గోవిందరాజుచారి, వి. సూర్యనారాయణగార్లు వాదించిరి. కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ తరఫునను జమీందారికి తరఫునను, పి. సోమసుందరము, వి. కృష్ణమోహనుగార్లు వాదించిరి.

వైవాహిక హక్కుల

నమలులోపెట్టుట

తనభర్త తనతో కాపురము జేయునటుల యుత్తరువు జేయవలసినదిగా గోరుచు తిరునల్వేలి జిల్లా వైద్యాధికారి యగు కృష్ణుని మహాదేవుని గారితో నాతనిభార్యయగు అలమేలమ్మగారు దెచ్చిన పిటిషనునందు న్యాయమూర్తి వారుగారి రిసీవరును తీర్పుచెప్పిరి.

అలమేలమ్మగారు కృష్ణుని మహాదేవునిగారి భార్య. మహాదేవునిగారు తనభార్యను దెచ్చుకొని, కాపురమొనర్చుటకు నిరాకరించి వదిలివేసెను. అందుపై నామె ఉత్తరార్కాదు జిల్లా కోర్టులో దాంపత్యపు హక్కులను ఆచరణలో పెట్టవలెనని గోరుచు పిటిషను పెట్టెను. జిల్లాజడ్జి పిటిషనును విచారించి మహాదేవునిగారు తనభార్యతో కాపురముజేయుచు దాంపత్యపు సుఖముల నొసగవలసినదని యుత్తరువుజేసెను. ప్రతివాది అటుతరువాత గూడ తనభార్యతో కాపురమొనర్పలేదు. అందుపైని అమేలమ్మగారు కోర్టు యుత్తరువు నమలులో పెట్టించవలసినద విహైకోర్టునకు పిటిషనుపెట్టెను. ఈ పిటిషను ఇంతవరకే సాగు కొంత కొంత విచారించబడి చాల వాయిదాలు జేయబడెను.

ఫీర్యాదికి, గతమార్చి 10వ తేదీన గర్భస్థలనమయ్యెననియు, దానినిబట్టి, ఆమె దుష్ప్రవర్తనరాలని తా ననుమానించుచుంటిననియు అందుచేత డిక్రీ నమలులో పెట్టరాదనియు మహాదేవునిగారి తరఫున ప్రతివాద మొనర్పబడెను. గర్భస్థలము కల్పితమనియు, వాదియొక్క పిటిషనును భంగమొనర్చుటకు గాను ప్రతివాది దీనిని సృష్టించెననియు వాదితరఫున వాదించబడెను. న్యాయమూర్తి వాదికి గర్భస్థలనమయినదను విషయమును విశ్వసించి పిటిషనును కొట్టివేసెను.

ఆంధ్ర సభలు

ఈనెల 22, 23, 24, 25 తేదీలుందు బందరు పురమున జరుగును. ఆంధ్రులెల్లరు విచ్చేయప్రార్థితులు

కాంగ్రెసులో సభ్యులను విస్తారముగా చేర్చవలెను

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్రకటన

రాష్ట్రమునందలి కాంగ్రెసువారును స్వరాజ్యవాదులును గూడ చాల శ్రద్ధగా పనిచేసి కొత్త చందావరతప్రకారము కాంగ్రెసులో హెచ్చుమంది సభ్యులను చేర్చగోరెను. కాంగ్రెసుపై అభిమానము కలిగియుండియు యంతవరకును కాంగ్రెసులో చేరకుండనున్న వారందరును ముఖ్యముగా చేరగోరెను. ఇంకను భేదములేనైన నున్నను వానినిగూడ తొలగించి కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షము లొకటిగావలయు నటుల మనమందరమును ప్రయత్నింపవలెను. ప్రభుత్వాధీనములగు సభ్యుల మున్నగు ఉద్యోగములను స్వీకరింపగూడదు. నిరంకుశోద్యోగుల నెదిరించుచుండవలెను. స్వరాజ్యమును బడయుటకు పటిష్ఠమైన విధానము నేర్పవలెను. మనదేశమునకు న్యాయము జరుగువరకును మన విపర్యయే అనుసరింపవలెను. పాట్ను తీర్మానముల ముఖ్యోద్దేశమిదియేగాన నెవరును అన్యధా భావింపరని నమ్మెదము. స్టేటు కాన్సిలు ఎన్నికలు ముందు జరుగనున్నవి. మరుచటి ఎత్తరమున కాసనసభల ఎన్నికలు జరుగును. మనము విరామము లేకుండ సర్వశక్తులను వినియోగించి అధికముగ దీక్షతోను కట్టుబాటుతోను దేశభక్తితోను పనిచేయవలెను. మన యిబ్బందులనుగూడ మనము సరిగా గ్రహింపవలెను.

(దవిడరాష్ట్ర) కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు నగరమున కార్మికులకొక భవనమును గ్రంథాలయమును నెలకొల్పుటకు ధర్మకర్తల నేర్పరుచుట చాల ప్రశంసనీయము. అట్టి సంఘము చెన్నపురిలో ముఖ్యవసరముగాన దానికిది మూలముకాగలదు. భవనములనువా రందరును భవనహోయమును చేసి దానిని నెరవేర్చగోరెను. కాంగ్రెసువా రొసంగినస్థలమున కొక భవనమును నిర్మించి కార్మికులకు సహాయము చేయుట కొక కాంగ్రెసు సంఘము నేర్పరుచవలెను.

వర్ష పాతము

సిమ్లా, అక్టోబరు 14—అండమాను సముద్రమండలి పరిస్థితి లోకముగ నున్నది. ఉత్తరమండలతీర సమీపమందలి డిప్రవను చలించలేదు. కొంకణమునకు సమీపమందు వాతావరణము స్వల్పముగ అస్థిరముగ నున్నది.

ఉత్తర బర్మా, బెంగాలు, ఉత్తర-శ్రీము, దక్షిణ హైదరాబాదు, మదరాసు దక్కను, ఉత్తర మదరాసు తీరములందు సర్వ సామాన్యముగ వర్షము గురిసెను. దక్షిణబర్మా, ఫోలా నాగపురం, తూర్పు మధ్యరాష్ట్రములు ఉత్తర హైదరాబాదు లం దచ్చటచ్చట వర్షము గురిసెను. అస్సాము, పశ్చిమ మధ్య రాష్ట్రములు, బొంబాయి దక్కను, మళయాళము, ఆగ్నేయ మదరాసులందు స్వల్పముగ వాన గురిసెను.

పోర్టుజెయరు, డైహండు దీవి 1 1/2 యామాధను 1, మైమెరి, మెన్వా, హిక్కియానా, నారాయణగంజి, బారిసాల, విష్ణుపురం 2, నాఖాలి, సఖిరా 1, సాగరుదీవి జాత్యోగారి, ఖుల్నా 1 1/2, రాంచి, నైజాముబాదు, హైదరాబాదు, దక్కను, 2, గుల్బర్గా, రాయచూరు 3, కడప 1, కర్నూలు, మచిలీపట్నం 1 1/2, కళింగపట్టణములందు 4, అంగుళముల వానగురిసెను.

నూచన:—దక్షిణ బర్మాయందు వర్షము అధికముగ గురియవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

లింగ విభేద నియమము

బెంగాలు దొరతనము రద్దుచేసెను

కలకత్తా, అక్టోబరు 15:—బెంగాలు కాసన సభకు శ్రీల సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడుటకుగల ప్రతిబంధములను దొరతనము రద్దుగావించుటకు గావించబడిన చట్టమును కలకత్తా గవర్నరుగారు ప్రకటించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర సభలు

బందరు పురమందిరము ఏడవ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభ

విషయనిర్ణయసభ 22 వ తేదీ 3 గంటలకును, మహాసభ 23 వ తేదీన సమావేశమగును.

అధ్యక్షుడు, శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు చిట్టా సుందర రామయ్యగారు.

12 వ ఆంధ్ర మహాజనసభ

24 వ తేదీని జరుగును. అధ్యక్షుడు సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు కీలం జగన్నాథరావు నాయుడుగారు. (మ్యునిసిపలు చేర్చెను)

9 వ ఆంధ్ర గ్రంథాలయసభ

అధ్యక్షుడు గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు పురాణం సూరిశాస్త్రిగారు.

అస్పృశ్యత నివారణసభ

అధ్యక్షుడు కావ్యకంఠ గణపతిశాస్త్రిగారు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు వేమూరి రాంజీరావుగారు.

సంస్కృత సాహిత్యసభ

అధ్యక్షుడు అవధానశిరోమణి శ్రీకాశీ కృష్ణాచార్యులుగారు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు వరదాచార్యులుగారు.

ఖద్దరు ప్రదర్శనము

నూలుపోటీపరీక్ష. 22, 23, 24 తేదీలు జరుగును.

ఆంధ్ర ఖద్దరుబాంకు సభలు

21 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు జరుగును.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభ

22 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగును. కార్యనిర్వాహకసభ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు జరుగును.

జి. పి. రాయగారు

పోస్టు అండు తెలిగ్రాపు డైరెక్టరు జనరలుగా నియమింపబడుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 15:— జి. పి. రాయగారు పోస్టు అండు తెలిగ్రాపు డైరెక్టరు జనరలుగా నియమింపబడినందుకు గ్రాంట్లు హోటలులో ఆశాఖవారు అభినందించిరి. ఒక శాఖలోనున్న ఉద్యోగి ఎంత పెద్దయ్యుడోగమునైన నుపసాదింప వచ్చుననుట కిదియే నిదర్శనమని డిప్యూటీ డైరెక్టరు జనరలు డిమాంట్గారు చెప్పిరి.

శాఖోద్యోగుల అందరి సహాయము సహకారములననేను పైకివచ్చితిని గాని ఆగౌరవము శాఖకే గాని నాకు కాదని రాయగారు జవాబు చెప్పిరి. శాఖలో 46 సంవత్సరము క్రిందటికి యిప్పటికిని ఎంతయో వ్యత్యాసము కలదు. డబ్బు చాలక పోవుటచేత వ్యాపారపద్ధతిలోనికి దిగవలసివచ్చినది. (కొద్ద గులుగా డబ్బును సహాదిమట్టుకై గ్రామములలో ప్రచారము సలుపవలసి యున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటనము

శ్రేణిదినము దీపావళిపండుగ యగుటచే, ఆంధ్ర దినపత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

దీపావళి

శ్రేణిదినము దీపావళిపండుగ. నరకు డంతరించుటచే, ప్రాచీనకాలమున ఎల్లరు సంతోషాంతరంగ హృదయై అభ్యంగనస్నానము గావించి, మృష్టాన్నముభజించి, దీపావళులచే విధుల నలంకరించి బాణసంచాకాల్పుమున్నగు వేడుకల మూలమున తమ సంతసమును వెల్లిబుచ్చిరి. చిరకాలము బంధీకృతులయిన పురుషులు, స్త్రీలు తమతమ బంధుగులగలసి సంతోషవాద్యములు తేలియాడిరి. శ్రీ కృష్ణనిమిషము నెంతయు కొనియాడిరి. నేటికిని అప్పటియాచారమును హిందువు లెల్లరును అనుసరించుచున్నారు. విందులారగించియు, పలు రకముల బాణసంచాగాల్పియు, సంతోషముతో కాలముగడుపుచున్నారు. పిల్లలు పెద్దలు యీ పండుగలందు కడుముదముతో పాల్గొనుచున్నారు. కాని, పండుగయొక్క పరమార్థ మేమియో దానిని పలువురు గ్రహించుటలేదు. జాతీయపర్యవేక్షణములు, వృథావ్యయమునకు కారణమగుచున్నవి. ప్రజలు దాస్యచిహ్నములగు నూతన విదేశీ వస్తువుల ధరించి, విదేశీములందు తయారయిన బాణసంచానుకొని, స్వదేశమునకు నష్టమును విదేశములకు లాభమును సమకూర్చుచున్నారు. ఇట్టి దుర్గతినిగూర్చి యోచించిన, సంతసమునకుమారుగ దుఃఖము గలుగకమానదు. నరకచతుర్దశి పండుగయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము మూలబడెనని గ్రహింపవచ్చును.

జాతీయపుపండుగల అంతర్భావమును జనసామాన్యమునకు బోధించినగాని, మరలశుభస్థితియరుదెంచజాలదు. రేపును, ఎల్లుండియు, కద్దరు వస్తువులనే కొని ధరింపవలయునని ప్రతిన బూనుట, భారతీయుల కర్తవ్యము. విదేశీ వస్తువులను కొనుట దాస్యజీవనమును వృద్ధిజేసికొనుట కాదా? కద్దరు భారణమున కింతకన్నను అనుకూలనయము లభించునా? మానవునకును దైవమునకును గూడ ప్రీతికరమగు స్వదేశీవస్తు భారణమును గూర్చి భారతీయులీనమయమున శ్రద్ధవహింపకున్నయెడల, దీపావళిపండుగ దేశానర్థముగ పరిణమించును. ఇటులనే విదేశీపు బాణసరకులను కొనుటకు నిరాకరింపవలయును. అనవసరముగ విదేశీపు సరకుల గొని కాల్పుటవలన యానందము గలుగునా? ఇంతకన్నను అజ్ఞానము వేరుండునా? జాతీయ పర్యవేక్షణమును దేశభక్త్యదయమునకు ప్రతి

బంధకముగ గాక, తదనుగుణ్యముగ నడుపుట అత్యవసరము. విద్యాధికు లీవిషయమై తగుప్రోత్సాహమొనగుచో, ఎంత శ్రేయస్కరముగ నుండునో యూహింపవచ్చును.

దేశము పరాధీనస్థితియందుండి, స్వపరిపాలనము లభింపనపుడు, దీపావళులకును విజనంత్య ప్రికిని తావుంజాలదు. స్వార్థత్యాగ మను జ్యోతిచే, పరాధీనత యను యంధకారము దొలగిపోగలదు. కద్దరు నిర్మాణము, కద్దరు భారణము, ఇందుకు ముఖ్యములని తలచుచో, తద్గర్భమై యిట్టి పండుగ దినములందే దీక్షబూనుట సమంజసము. వృథా వ్యయమును తగ్గించి, త్రాగుడుమాని, సత్పథము ద్రొక్కిననే పరమేశ్వరుడు సయితము సంతసించును. స్వరాజ్యసిద్ధి గలిగిన సమయమున, దీపావళులు నిజదీప్తితో వెలుంగగలవు. దేశమునం దిటీవల నూతన దృక్పథము గనుపించుచున్నది. దీపావళి పండుగ సందర్భమున జాతీయవిద్యనిమిత్త మేమి, ఇతర ప్రజోపయోగకరమగు కార్యముల కొరకేమి, ప్రజలు దానధర్మముల గావించుటయు, సామ్యును సద్వినియోగము పరచుటయు కొంత కాలము నుండియు ఆచారముగ పరిణమించినది. దేశకల్యాణమున కిది శుభచిహ్నము. ఇట్టి ఆచారములు నిరాటంకముగ వర్ధిల్లి, అనవసర వ్యయమునకును, పారతంత్ర్య ప్రవర్ధనమునకును చోటియకుండు గాక యని కోరెదము. శ్రీ కృష్ణభగవానుడు, ప్రజలమనములను సత్కార్యముల వంకకు మరల్చి, భారతీయ కల్యాణమును చేకూర్చు గాక! దీపావళి పండుగ శుభప్రదముగ పరిణమించు గాక!

ఆంగ్లో-హైందవులు

ఆంగ్లో హైందవులస్థితి జూచిన జాలియగును. వీరు భారతీయులకింద పరిగణింపబడుట కిష్టపడరు. యూరపియనులు వీరిని చేర్చుకొనరు. అందుచే గబ్బిలములభాతి వీరు దారి తెన్నుగానక పరితపించుచున్నారు. కలనల్ గిడ్డిగారు ఇంగ్లండుకుబోయి తా మెటిసానము నలంకరింపవలయునో దెలుపవలయునని గోరిరి. కాని, ఈవిషయము నితరు లెటుల నిర్ణయింపగలరు? భారతీయులు నేడుగాకున్నను రేపయినను స్వపరిపాలనమును పొందక మానరు ఆంగ్లో హైందవు లింతవర కాక్రమించుచున్న యున్నతస్థానము తొలగిపోవునేమో నని, కలనల్ గిడ్డి ప్రభృతులు గుండుచున్నారు. స్వరాజ్యములభించినను గూడ తమ కగ్రస్థానమును ప్రత్యేకింపవలయునని, వీరిపుడు అభిలషించుచున్నారు. ఇంగ్లీషు వారు కడు దూరదృష్టిగలవారు. ఆంగ్లో హైందవుల కోర్కెను నెఱవేర్చుట యసంభవమని వారికి దెలియును. అందుచే వారెట్టివాగ్దానము జేయుట లేదు. ఇందుకు నిదర్శనముగ, యూరపియను అస్సీసియేషను కార్యదర్శియగు కలనల్ క్రాఫర్డుగారు బెంగుళూరులో నిచ్చిన యుపన్యాసమును పరికింపవచ్చును. ఆంగ్లో హైందవులు తమ భావిస్థితిని తామే నిర్ణయించుకొనవలయుననియు, యూరపియను సంఘమునుగాని భారతీయ సంఘమునుగాని పట్టుకొని ప్రేలాడుచుండుట భావ్యముగాదనియు, వీరు పలికిరి. ఆంగ్లో హైందవు లొకవేళ యూరపియనులతో జేరదలచుచో, వారిని

చేరనిచ్చెదరా? ఈశక్తి కు ఖండితముగ జవాబిచ్చుచు, తమసంఘమునందు వారిని చేర్చుకొనజాలమని, క్రాఫర్డుగారు వెల్లిబుచ్చిరి. క్రాఫర్డుగారి యభిప్రాయములతో యూరపియనులు సామాన్యముగ నేకీభవించెదరని నమ్మవచ్చును. యూరపియనులతో రక్తసంబంధముగలిగి, యిన్ని సంవత్సరములనుండియు వారిని కనిపెట్టుకొని యున్న ఆంగ్లో హైందవులను యూరపియను లీరితిని విసర్జించుటనే మనవలయునో దెలియదు. మద్రాసు మెయిలుపత్రిక, సయితము కలనల్ క్రాఫర్డుగారి యుద్దేశ్యములతో నేకీభవించుచున్నది. యూరపియనులచే నీరితిని బహిష్కృతులయినను, ఆంగ్లో హైందవులను తమలోజేర్చుకొనుటకు భారతీయులు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. డాక్టరు మారినోమున్నగు ఆంగ్లో హైందవులు తమ భావిస్థితిని గూర్చి ముచ్చటింపగ, భారతీయులలో జేరి వారి కష్టసుఖములలో పాల్గొని, మాతృదేశ శ్రేయమునకై కృషిపలుపవలయునని గాంధీమహాత్ముడు హితమొనగెను. దాని నాలకింపక కలనల్ గిడ్డి ప్రభృతులు ఇంగ్లండుకు మొరబెట్టుటకు బోయిరి. వీరు భ్రమరహితులై తిరిగి వచ్చెదరని నమ్మవచ్చును. ఇంత కాలము నుండియు భారతీయులనిన తృణీకారభావము జూపి, తాము యూరపియనుల మని భావించుచు, కాంగ్రెసు మున్నగు సంస్థలకు ప్రతికూలముగ బుచ్చేయుచున్న ఆంగ్లో హైందవులు నేడు భారతీయులతో కలసి బనిచేయుట, లోపమని కొందరు తలంపవచ్చును. కాని, ఇటు భారతీయులలో గాని, అటు యూరపియనులలో గాని జేరకుండ త్రిశంకు స్పర్ధమున ప్రేలాడుటకు సాధ్యపడదు. అప్పుడు పరిశితులు మరింత యధ్యాన్నమగును. కలనల్ గిడ్డిగారు ఎంత వివేకరహితముగ ప్రవర్తించినను, ఆంగ్లో హైందవులు పలువురు భారతీయులపట్ల సుముఖ భావము జూపుచున్నందులకు సంతసమగుచున్నది. కడచిన మద్రాసు కార్పరేషను ఎన్నికలలో, కొందరు కాంగ్రెసు సందేశమును శ్రద్ధతో నాలకించి, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు తోడ్పడుట మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. ఇక నయినను వీరు ప్రతికూలభావమును పూర్తిగ విడనాడి, హిందూ దేశపునర్బుద్ధాభివృద్ధికి భారతీయులతో చేతులగలుపుచో, వీరి భావిస్థితిగూర్చి యాందోళనమున కవకాశ ముండదు.

మైసూరు ప్రెస్సుచట్టము

మైసూరు ప్రెస్సుచట్టము, పత్రికాభ్యుదయమున కెటుల విరుద్ధముగ పరిణమించెనో దెలుపనక్కరలేదు. పత్రికలనేకములు వెనుకనిలచి బోయెను. ప్రకటింపబడు పత్రికలయినను, తమ యభిప్రాయములను స్వేచ్ఛగదెలుపుటకు వీలులేని స్థితిలో నున్నవి. పత్రికాశాసనము, బ్రిటిషుఇండియాలో రద్దుజేయబడినను, మైసూరులో రద్దుజేయకుండుటకు కారణము గనుపింపదు. మైసూరు పత్రికల నీరితిన చులకనజేయుట, తత్ప్రభుత్వము వారికి పాడిగానేరదు. ఈచట్టమును సవరించుట కేర్పటుపబడిన చట్టముగూర్చి సెలెక్టుమిటివారి రిపోర్టు యిపుడు ప్రచురింపబడినది. సెలెక్టుమిటివారయినను, చట్టమును రద్దుజేయుటకు అంగీకరింపరయిరి. ప్రభుత్వమువారికి పత్రికాప్రచురణపట్ల గల నిరంకు

శాసనసభకు వీరు నిలిపియుంచుట విచిత్రము. పత్రికానిర్వాహకు లొక్కమారు శిక్షించబడిన పిమ్మట, పత్రికాప్రకటనమును ప్రభుత్వమువారాపి వైచుట కధికారముగలదు. ఇట్టి యధికారమును రద్దుజేయ వీలులేదని, సెలెక్టుకమిటీయందలి అధిక సంఖ్యాకులు నిరూపించిరి. సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు పత్రికాస్వాతంత్ర్యము నేమాత్రము ను రక్షింపదయ్యెను. మైసూరు ప్రజ లీవిషయమై శ్రద్ధవహించి, ప్రజాభిప్రాయ ప్రకటనమునకు ముఖ్య మగు పత్రికల స్వేచ్ఛను రక్షించుటకు, సక్రమాం దోళన మొనర్చుట ప్రధాన కర్తవ్యము.

రీడింగు ప్రభువుగారు
రీడింగు ప్రభువుగారిని అధికారాభిమానులు పొగడుచున్నను ప్రజాపక్షమువారు, వారి పరిపాలనమును ఖండించుచున్నారు. పరిపాలనముయొక్క జయోజయములను, ప్రజాభిప్రాయము బట్టియే నిర్ణయించునెడల, రీడింగు ప్రభువుగారి పరిపాలనము అజయముగాంచె ననుటకు సందియములేదు. బొంబాయి స్వరాజ్యపక్షము తరపున జరిగిన సభలో, అధ్యక్షులగు జమ్నాదాసు మెహతా మున్నగువారు, పన్నుల యాధిక్యము, ఉప్పుపన్ను, ఎక్సైజువిధానము, బెంగాలు ఆర్డినెన్సు, హార్మి మెను ప్రవాసము, మడ్డిమెను కమిటీ, లీకమీషను, మున్నగు లోపముల నెన్నిటిని జూపిరి. ఆర్థిక, రాజకీయ, చట్టసంబంధముగు విధానము లన్నిటి యందును, రీడింగు ప్రభువు పరిపాలనము విఫలమయ్యెనని, ఉపన్యాసకులు తేటపరచిరి. దేశమునకు స్వపరిపాలనము లభించినగాని, ప్రజాభిప్రాయము సఫలము గాజాలదు. పాలకు లెంతయు దారస్వభావు లయినను, రాజ్యాంగయంత్రము నందు భాగస్వాములై, తదనుగుణ్యముగ మెలగుట సహజము. రీడింగు ప్రభువుగారి పరిపాలన పద్ధతులతో నేకీభవింప కున్నను, వీరిసతి యగు రీడింగు ప్రభువుగారికి గ. లి. గి. న రుగ్మతకు భారతీయులు సానుభూతి జూపకమానరు. ఆమె యారోగ్యము త్వరలో కుదుటబడుగాక యని కోరెదము.

ఖర్గపురపు ఆంధ్ర సంఘము
ఖర్గపురమునందు ఆంధ్రులు పలువురుగలరు. వీరు దూరదేశమందున్నను, స్వాభివృద్ధిని గోరుట సహజము. అందునిమిత్తము వీరు ఆంధ్రసంఘము నొకదాని నేర్పరచిరి. విద్యాభివృద్ధి, వైద్యసహాయము, వైతిక సాంఘికాభివృద్ధి, ఆర్థికాభ్యుదయము, ఆంధ్రసాహిత్యకళాభివృద్ధి మున్నగు ఉద్దేశ్యములను నిర్వహించుట కీ సంఘము బనిచేయును. ఇందునిమిత్తమై బహిరంగసభల గావించుటకును, సక్రమప్రచారము జరుపుటకును నిశ్చయించబడినది. భండాదు దండపాణిగా రధ్యక్షులుగ నెన్ని కొనబడిరి. ఖర్గపురపు ఆంధ్రసంఘమువారి కార్యక్రమము కడు శ్లాఘనీయముగ నున్నది. ఆంధ్రులన్ని భాగములందును, స్వసంఘాభివృద్ధి నిమిత్తము శ్రేష్ఠకృషి సలుపుచున్నారు. వంగరాష్ట్రపు ఆంధ్రులుగూడ తమధర్మమును నెఱవేర్చుచున్నందులకెంతయు సంతసింపవచ్చును. వీరు భిక్షమత్యమును విడక, విభేదములను పాటించక, పాటుబడుచో, ఆంధ్రులకీర్తిని వంగరాష్ట్రమునందుగూడ వ్యాపింపజేసి, మార్గదర్శకులు గాగలరు.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, బందరు

దీపావళి భిక్ష

దీపావళిపండుగ సందర్భమున బందరులోని శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు శక్తివంచనలేక దానముచేసి సహాయము చేయగోరుచున్నాము.

భో|| పట్టాభినీతారామయ్య,
కార్యదర్శి.

చి|| శ్రీనివాసరావు,
ప్రతి అధ్యక్షుడు.

రసూలుకొండ రంపపుకోత విల్లు
రసూలుకొండ రంపపుకోతవిల్లు స్థితి యింకను ప్రోత్సాహకరముగ లేదు. 1925 సంవత్సరము 31 మార్చిలో సంతమొండెడి నాల్గమాసములలో రు 15193-14-9 లు నష్టము గలిగెనని, దెలియుచున్నది. అంతకుపూర్వపు నాల్గమాసములలో రు 2551-7-10 లు లాభము గలిగెను. 1924-25 సంవత్సరమునందు మొత్తముమీద రు 1895-12-4 లు లాభము గలిగెనని నిశ్చయించెను. 1923-24 సంవత్సరమున రు 6059-5-3 లు నష్టము కలిగెను. 1922-23 సంవత్సరమున రు 8311-1-3 లు నష్టము గలిగెను. ప్యాకెంపెనీ పరిపాలనమువలన ప్రభుత్వమునకు లాభముకన్న నష్టమధికముగ గలిగెను. శాసనసభ్యులు దెలిపిన యాహుయే తుదకు ఫలింపెను. సామానులను ఎంచునపుడు, మిల్లుతో సంబంధములేని ఆఫీసరుడుట మంచిదని, అక్కం టెంటు జనరలుగారు దెలుపుచున్నారు. ఇంతియగాక, క్రెడిట్టుకు అమ్మెడి విక్రయములకు, ప్యాకెంపెనీవారు ప్రభుత్వపు శాంక్షను పొందవలయునని వీరి యుద్దేశ్యము. కడపటి సూచనను చీఫ్ కన్సల్వేటరుగారి, ప్రభుత్వమువారుగాని అంగీకరింపకుండుట శోచనీయము. కలపలేక్క జూచునపుడు ఫార్మెట్టడోగి హాజరుగావలె నను సూచనను మాత్రము ప్రభుత్వమువారు రామోదించిరి.

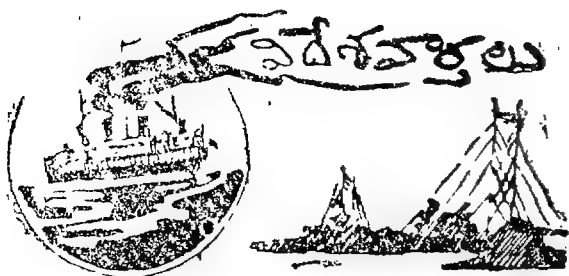
సహకారసంఘములు : వృత్తిపన్ను
సహకారసంఘము లింకను శైశవాస్థయందున్నవి. విశేషలాభమును గడించుస్థితి యింకను రాలేదు. అధికారులపట్టు యింకను పూర్తిగ తొలగలేదు. ప్రజలు వీనిని సంపూర్ణముగ నిర్వహించు స్థితి యరుచెంచలేదు. అయినను, సహకారోద్యమము సక్రమాభివృద్ధి జెందుచున్నదనియు, ప్రజలెక్కుడుశ్రద్ధ వహించుచున్నారనియు నమ్మవచ్చును. ఈయద్యమమునకు ప్రభుత్వమువారెక్కుడు స్వాతంత్ర్యమును, ఎక్కుడు ప్రోత్సాహమును ఒసగుట ముఖ్యము. ఎక్కుడు బరువులను మోపుటవలన ఉద్యమము ఊహింపగలదు. పరిస్థితు లిటులుండ, యీవారపు భోర్టు సెంటు జారి గెజెట్టులో, లోకలు బోర్డులును, మునిసిపలు కౌన్సిళ్లును సహకారసంఘములపై వృత్తిపన్నును విధింపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు తరు విచ్చుట వింతగ నున్నది. కొంతకాల మిట్టి బరువులు లేకుండిన బాగుండును. ప్రభుత్వమువారు తమ ఉత్తరపు నుపసంహరించు కొనునట్లు జేయుటకు, శాసనసభ్యులు ప్రయత్నము సలుపుట ముఖ్యము. సహకారసంఘములపై పన్ను విధింపకుండుటవలన, యీసంఘములకు లాభకరమయినను, స్థానికసంఘములకు విశేషనష్ట ముండుబోదు.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము
రాబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునుగూర్చి విచారింపవలయునని కొందరుసభ్యులు గోరిరి. శాసనసభా ప్రవేశము సర్వత్ర యంగీకరింపబడి, శాసనోల్లంఘనాది సూచనలకు తావు లేక, నిర్మాణ కార్యక్రమము సయితము వెనుకబడిన సమయమున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగూర్చి దీర్ఘ చర్చ జరుపుట వలన ప్రయోజన ముండునని దోచదు. ఆదర్శము తీవ్రముగ నుండుచో, కార్యోత్సాహము ప్రబలునను యాహుకు తావు గనుపించదు. ప్రస్తుతపు కాంగ్రెసు క్రీడు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులకును, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యవాదులకునుగూడ సరిపోవుచున్నది. బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక యడిగిన ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చిన సాయకులు క్రీడును మార్చవలయునని, గోరియుండలేదు. దీని కన్నను కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు ఫలప్రదమగు మార్గ మేమని లెస్సగ చర్చించి కార్యసాధనలను స్పష్టముగ నిరూపించుట మేలుగ నుండును.

నిమ్మజాతులు
బొంబాయి పాఠశాలల డైరెక్టరుగారి రిపోర్టు మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. పల్లికు పాఠశాలలలోనికి నిమ్మజాతులను రానిచ్చుట కెట్టియిబ్బంది గలుగలేదని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. ఇట్టి యనుకూలస్థితి చెన్నరాజధానిలో నింకను గలుగకుండుట శోచనీయము. పల్లెగ్రామములలో నిమ్మజాతుల బాలురను జేర్చుకొనుట కెట్టియిబ్బంది గలుగకున్నను, అహమ్మదాబాదునం దింకను ఇబ్బందులు గలవని, డైరెక్టరుగారు దెలుపు సంగతి వింతగ నున్నది. పట్టణవాసుల కన్నను, పల్లెటూరి ప్రజలే దేశస్థితి నెక్కడు దూరదృష్టితో తిలకించు చున్నట్లుల దోచును. గ్రామోద్ధరణము, సుసాధ్యమని యిందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. తగిన ప్రయత్నముల సలుపుచో, నిర్మాణ కార్యక్రమాభివృద్ధికి గ్రామములు తోడ్పడక మానవు. ఇందుకు కార్యకూరులు గావలసియున్నారు.

ప్రాతః ఫిలిపు

అబ్దుల్ మజిద్ ఖానుగారి లేఖ
మాలానా షాకతాలీగారియెడ
కృతజ్ఞతను ప్రకటించుట
బొంబాయి, ఆక్టోబరు 14:—భిలాకత్తు యెడగల భక్తి విశ్వాసములకును యివిమసాదు సహాయముచే హాజరై యాత్రాపథలకు యేవిధమైన యిబ్బందులును గలగ జని గారంటి చేసినందులకును మాలానా షాకతాలీగారియెడ కృతజ్ఞతను గన్పరచుచు టవీక్రీ ప్రాతఃఫిల్లును ఫిలిఫా యగు మజిద్ ఖానుగా లోక లేఖ నంఃరి. (అ. ప్రె.)

అలయన్సు బాంకు సెక్యూరిటీలు

బోర్డును కేసు విచారణ

క్రిస్టుసాక్ష్యము - బాధ్యత లేదని తెల్పుట

లండను, అక్టోబరు 12:— నేడు గిల్డహాలో బోర్డును కేసు విచారణ మరల ప్రారంభమైనపుడు రాబర్టు బోర్డునుగారి పక్షమున సర్ హెన్రీ మాడెన్ గారు ఆయన సేరము యేమియు లేదని ప్రకటించుచు ఒక స్టేటుమెంటును చాటుచు కేసును. ఈ విషయమున జరిగిన అమరకములకు ఆయన బాధ్యత యేమియుండదు 'వారేమియు అక్రమము జేయలేదనియే చెప్పెను. చేసినందుగా మా స్త్రీ-పుగారిని గాని, క్రిస్టుగారినిగాని యేవిధమునను నిందింపబడిలేదు. వారు నావిధానమును బట్టి రోజును జేయుచునే జేసిరి.

క్రిస్టువాదము

క్రిస్టుతెలిసి యెవరి సెక్యూరిటీలనుగాని దగ్గర నుంచుకొనెనని నిర్ధారణ చేయకపోవుటవలన క్రిస్టుగారిపై కేసు నిలువ లేదని సర్ బ్రావర్నుహంప్రీసు గారు చెప్పిరి. ఈ విషయమున క్రిస్టుగారి కేమైన బాధ్యతగలదని యెవ్వరును జెప్పజాలరు. చేస్తే ఆయనయే జేసియుండవలెను. లేదా ఆయనచేసి చేయించవలెను. బాల్ఫోర్ బాంకు మరెవరి యొక్కయో సెక్యూరిటీలమీద అప్పీలికో నెనని తెలిసి క్రిస్టుబ్యాంకునుండి డబ్బు అప్పీలికో నెనని చెప్పటం కేమాత్రమును సాక్ష్యములేదు.

క్రిస్టుపై క్రిమినలు సేరమున కెట్టి అవకాశమును లేదని సర్ బ్రావర్నుహంప్రీసు వాదించిరి. క్రిస్టు కొన్ని ప్రతిముల మీద సంతకము జేసినపుడు ప్రత్యేకము ఋణములకై ఇండియా అలయన్సు బాంకుతో సంబంధము గల్గియున్నదనియే మాత్రమును తెలియదు.

క్రిస్టులేక పోయినపుడు, ఆయన కండ్లమీదును సంబంధము లేనపుడు బోర్డును భారతదేశముతో వ్యాపారము ప్రారంభించెనని సర్ బ్రావర్నుహంప్రీసు గట్టిగచెప్పెను. అట్లైనచు ఆయనపైన న్యాయముగ సేరముమోసి విచారణలోనుంచి అవమానముజేసిరి. ఈ విషయమున నెటుజూచినను యితర భాగస్వాములకు చెల్లిన విషయము క్రిస్టు కేమాత్రమును చెలియదు. తన కంపెనీకొరకని మరెవరి సెక్యూరిటీలతో ఉపయోగించుచున్నట్లు, ఆయన కేమియును చెలియదు.

క్రిస్టు స్టేటుమెంటు

క్రిస్టుగారు ఒక స్టేటుమెంటును జేయుచు భారతదేశపు వ్యాపారమునుగూర్చి యేమియు చెలియదని చెప్పిరి. ఆయనకు చెల్లినది తన భాగస్వాములు ఇండియను బ్యాంకు డైరెక్టరులనియు, ఇండియాలో చాల బ్యాంకులతో సంబంధముగల్గియున్నారనియు మాత్రము చెలియెను. ఆయన భారతదేశపు వ్యాపారమునందేమియు పాల్గొనలేదు. కాని రష్యా, దక్షిణాఫ్రికాలో బ్యాంకు వ్యవహారములందు మాత్రము కొంత పనిజేసెను.

క్రిస్టు తన న్యాయవాది జేప్పినమాటలనే ధృవపరచెను. బోర్డును ద్రవ్యముతో తనకేమియు సంబంధములేదని తెల్పెను. అలయన్సు బాంకు బోర్డును సోదరులకు సెక్యూరిటీలను బంపెనని గాని ఆమరతులుగాని యేమియును చెలియవు. బోర్డును అలయన్సు బాంకు సెక్యూరిటీల సుపయోగించెననియే తెలియదు. లేవీయ్ ముట్టెట్టుకు రిలక్షు పానుల నిష్పించు యేర్పాటును మాత్ర మాయనచేసెను. కాని ఆయన డబ్బు యొక్కడనుంచి వచ్చెనని విచారించలేదు. అది తనపనిగాదనుకొనెను. కాని ప్రత్యేకము ఋణము లెక్కకు సంతకము చెప్పటలో కొన్ని ఉత్తరములను జదివెను. కాని ఆయన రూ. 9,00,000 పానుల మొత్తము విషయమున సంతకము చెప్పటలో అధి యెందులకోగూడ విచారించలేదు. డాను (క్రిస్టు) సంతకముజేసిన ఉత్తరములకు రాబర్టు బోర్డునే బాధ్యతవహించునని ఆయన తలంచెను.

"వాటిమీద దస్యము జేయుటవలన ఫలితమేమియో చెల్లినదా" యని సర్ కర్లెను తెన్నెటు అడిగెను.

"మియన్ డ్లెక్టరు యాకార్మక్రమమున యన్నకో సర్"

మొరాకో పరిస్థితులు

క్రిస్టద భూములో ప్రవేశించుట

రిఫియనులను వేరుజేయుట

ఫెజ్, అక్టో 14:—వర్తమాన సమాగమముతో ఫ్రెంచి, స్పెయిను సైన్యములకు అనుకూలమున దంతయు సమకూరెను. వర్తమాన ముగించేత ముందుకు జనుట కవకాశములేదు. దీనితో క్రొత్తపాదము ప్రవేశించినదని చెలుబబడినది. అనగా నింత వరకు అబ్బాలు క్రింకు సహాయము జేయుచుండిన విప్లవజాతులు వేరై పోవును. రిఫియనులను ప్రదేశము అచట నాక్రమించిన సైనికుల క్రిందనే విభాగములుగ నుండును. అందుచేత అబ్బాలు క్రిం యిదివరలో తనకు తోడ్పడినవారిని చేరగట్టుకొనజాలడు. ఫ్రాంకు సైన్యములు కలిసి మెలసి యుండుటకు రస్తాలను ఇతర సౌకర్యములను కిధము జేయవలసియుండును. తూర్పుజిల్లాలో నున్న జాతులవారు లొంగి ఆ ప్రదేశముల నాక్రమించుటకు వసతి జేయునట్లు గానించు చున్నట్లును ఈ మధ్యవరకు అబ్బాలు క్రిం చెప్పినట్లు వినుచుండిన జాతులు ఏమియు పోట్లాటకు రానట్లును చెలుపబడినది. ఇట్లు చేయుట యొక్కడో ఒక్కసారి పైబడ సిద్ధముగలుగు కావచ్చును. కాని అందరును యీ జాతులవారికి సమరొత్సాహము తగ్గచున్నదని చెప్పెదగు.

టర్కీ-ఇంగ్లాండు

మోసులుసమస్య పైకర్నలు అమెరికా ప్రాయములు కర్నలు అమెరికా తన నియోజకస్థాన మగు స్పాన్యూ బ్రాకులో (బర్మింగాం) ప్రసంగించుచు నిట్లుచెప్పెను:— టర్కీయుద్ధమునందు ప్రవర్తించిన విధమునకుగాను మా కేమియును అనూయ, కోపము లేదు. మేము అదేశముతో నిరుగు పాడుగువాణివలె నుంచగోరెదము. అదేశపుకోభివృద్ధికి చేత నై సంతోషపడు శూకారము జేయగోరెదము. మేము ఎవరినైతే రక్షింపబాధ్యతవహించితిమో వారిపాక్షులనుమాత్రము రక్షించి తీరెదము. ప్రభుత్వమువారు మోసులువిషయమున ప్రవర్తించు విధానమునం దేవిధమైన ఉద్యోగకారణమును లేదు. ప్రభుత్వమువారు తాము బ్రష్టిలుగ నెవరికైతే యుండికో వారికి న్యాయము జేయవలెనన్న టర్కీకోర్టుల కింతకన్న వేరు ప్రత్యుత్తర మియజాలరు.

జర్మనీ రిక్కు బాంకు

ఎక్కు - ఫీపుకంట్లోలరును అరెస్టుచేయుట

బెర్లిను, అక్టో 14:—రిక్కుబాంకు ఎక్కుచీఫ్ కంట్లోలరు అక్టోబరు 1 వ తే దీనే పింఛను బుచ్చుకొనెను. కాని ఛారజ్జుటనుబద్ధ కాఖయండు 600,000 మార్కులు మోసము జేసినందుకు అరెస్టు చేయబడెను. ఈతనితో తోడుదొంగలు చాలమంది యున్నట్లును దొంగలెక్కలను జేరేజేరే పుస్తకములలో వేసి చాల కాలమునుండియు మోసము జేయుచున్నట్లును చెలిసెను.

ద్రాసు తిరుగువాటు

ఫ్రాంచి సైన్యముల తీవ్రత

లీరుటు, అక్టోబరు 14:—జెలెంద్రాసులో పనిజేయుచున్న ఫ్రెంచి సైన్యములు ప్రస్తుతము ముసీఫరులో బాగా పనిజేయుచున్నది. క్రొత్తగ సైనికసంవలనము గావించుటకు సిద్ధమగుటకై క్రిందినుండి ఆహారపదార్థములను బంపుచుండుటకు జెనరలుగా మెలిన యేర్పాటు జేసెను.

బ్రిటిషు స్త్రీమరు యైనాలో ఆపివేయబడుట

కాంటను, అక్టోబరు 14:—హాకాంగుకు జోపుచున్న బ్రిటిషు స్త్రీమరు 'ఫాట్సు' చూట్టి పాయాటు దాటిన పిదప యైనాకో బోటుచే ఆపివేయబడి సోదా చూడబడెను. ఈ గౌరవహీనుని జనము 'ఫాట్సు' అధికారి డైన్ అడ్మిరలు సెయిన్సాఫు అని కనుగొని దానిని పోనిచ్చిరి.

యని క్రిస్టుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. కేసు 19 వ అక్టోబరు తేదీకి వాయిదా జేయబడెను. ఆఫ్టరుడు సెక్రెటరీలు క్రిస్టువిషయమున తీర్పుజేయును.

స్వల్ప దేశములు

హక్కుల రక్షణము

జాతీయమితి బాధ్యత

ప్రాచ్యదేశపు పార్లమెంటుల సంఘసమావేశ తీర్మానము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

ప్రాచ్యదేశపు పార్లమెంటుల సంఘసమావేశము కేనడి యను కామన్సుభావనమున జరుగుచున్నది. ఈసభకు 41 దేశముల ప్రతినిధులు వచ్చిరి. ఇందునేడు స్వల్పదేశముల హక్కులను ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి, జర్మనుదేశములు రక్షించుటనుగూర్చియు, స్వల్పసంఖ్యాక జాతులగూర్చియు చర్చించి తీర్మానించిరి అందు అధికసంఖ్యాక జాతులయొక్కయు, స్వల్పసంఖ్యాక జాతులయొక్కయు ప్రతినిధులుగల కమిషనులను నియమించు సిద్ధాంత మంగీకరింపబడెను. ఈకమిషనులు తగాదావిషయములలో వానిని నివారించి న్యాయమగు పరిష్కారముల గావించుటకును స్వల్పసంఖ్యాక జాతులకు సంబంధించిన విషయములను హేగు కోర్టుకు బంపుటకును అధికారముగల్గి పనిజేయుచుండును.

జాతీయమితి అత్యంత

యూరోపులో స్వల్పసంఖ్యాక దేశములు జాతీయతా పనుతో బాధపడుచుండ యెన్నెన్నియో అన్యాయముల ననుభవించుచుండ వానిని నివారించుట కెట్టికత్తియు జాతీయమితికి లేకుండనందెనని చాలమంది ప్రతినిధులు ఖండించిరి.

లోకర్నో ఒడంబడికనభ

జర్మనీ లంగీకారము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, అక్టో 14:—లోకర్నో వార్తనుబట్టిహాడ జర్మనీ ప్రతినిధులు సెక్యూరిటీపాక్షుకు బద్ధులై యుండుటకు ఆంగీకారమును బడసినట్లుల చెలియుచున్నది.

సభయొక్క కార్యక్రమమును ముగించుటలో పాల్గొనుటకై ముసులూనీ లోకర్నోను రోమునుండి బయలుదేరెను.

యూధులు- అరబ్బులు

కమిషనరు వద్దకు రాయబారము

అరబ్బుల కష్టములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతం)

లండను, అక్టోబరు 14:—నలుబదిమంది అరబ్బీ ప్రముఖులు (పాలస్తీను కమిషనరు) బారను ప్లామరు గారి వద్దకు రాయబార మరగి అరబ్బీల విషయమున యొక్కడు న్యాయమును జూపి విచారించవలయునని కోరినట్లుల చెలియి టిటిగ్రాఫు జెరునెలం విలేఖరి చెల్పుచున్నాడు. జయనిష్టు విధానము నాచరణలో బెల్జియనుల అరబ్బులకు చాలావ్యయము వాటిల్లుచుండెనని రాయబారుల చెప్పిరి.

పూమురుగారు అరబ్బీలు కోరిన విషయముల గూర్చి విచారించెదమని వాదానము జేసిరి.

అరబ్బు ఎగ్జిక్యూటివు అధికారులు అప్పుడే రెండు మె మొరాండములను బంపిరి. ఒకటి సర్ కోఫాల్డు స్ట్రాస్బుగారికి బంపిరి. అందు పశ్చాత్తాపము రోజున (అక్టోబరు 14) జాఫా అరబ్బులపై యూధులు యెదుర్కొనిరియు అసందర్భమున నల్లరు యూధులు అరెస్టుజేయబడిరియు చెలుపబడెను. రెండవ మెమొరాండము పూమురుగారికి పంపిన సయ్యదు అందు యొక్కవగ విధింపబడిన భూమి కిన్నును దీనిజేయవలెనని కోరిరి. ఇట్లు గోరుటకు కారణము యూధులకు కొద్ది మాత్రము భూమిగలదనియు, ఈపన్నుల వలన అరబ్బులకే డబ్బు తగులుననియు చెలుపబడెను.

లాస్కరు అబ్రంహమామ్యును ఎక్స్ కుడైర్యము

ప్రశంసింపబడుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండను, అక్టో 14:—లాస్కరు (కొను) అబ్రంహమామ్యును ఎక్స్ కుడైర్యమును, మానవకార్యమును గనుపరచి నందులకు రాయలు హ్యూమనుసైట్ వారు యోగ్యతాప్రత్యము ను బంధువువారు. హమామ్యును ఎక్స్ కు 4 వ తేదీని పి. అండు ఓ. స్టీమరు రాంచీలో చుక్కాణివద్ద పనిజేయునాతడు స్టీమరులోనుండి కాసుపద్ద నీటిలోబడగా తాడుబట్టుకొని నీటిలో దుమికి రక్షించెను.

వేల్పు యువరాజు

లండను, అక్టో 18:—వేల్పుయవరాజుతో 'రిపల్స్' నాకపై నున్న రూటరు విలేఖరి, సోమవారమునా డాన్ కమెడేరా ఆవలకువచ్చి యుద్ధ నాక 'కర్నూ' నుండి టప్పాను దీసికొన్నట్లు లెంతనిచ్చెను. అనాక వెంట నంటిపోవుచుండును.

అమెరికా యుద్ధశాఖాకార్యదర్శి రాజీనామా
జేసుగారు నియోజింపబడిరి

న్యూయార్క్, అక్టో 18:—యుద్ధశాఖా కార్యదర్శి గనున్న పిక్సగారు ఆరోగ్యము బాగుండక పోవుటచేత రాజీనామానిచ్చిరి. జేసుగారు ధనవిరాళము నొసంగు డైర్యు జేవి ముగా రింతవరకును పిక్సగారికి జబ్బుగా నున్న రోజులలో ఆ క్టింగు సెక్రటరీగ నుండిరి. వారే సెక్రటరీగ నియోగింపబడిరి.

మైసూరువార్తా పత్రికల శాసన
సవరణ చట్టము

సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు

బెంగళూరు, అక్టో 14:—1908-వ మైసూరు వార్తాపత్రికల శాసనమును సవరణగావించుటకు తయారుచేయబడిన బిల్లుపై సెలెక్టు కమిటీరిపోర్టు ప్రకటించబడెను. సెలెక్టు కమిటీ ప్రభుత్వమునకు యిండియను పీనలుకోడు ప్రకారముగ 500 సెక్షను క్రింద వార్తా పత్రికల అమ్మవేయకుండు, ప్రకటించకుండుగల అధికారమును గురించి, 124 లేక 158-వ సెక్షను క్రింద సంపాదకుడుగాని, అమ్మవేయకుడుగాని ప్రకటించుటగాని నిరోధించుటకు గురించి విచారించబడెను. యిండియను పీనలుకోడునందలి 500 సెక్షను అమలునందును టాయా లేక రద్దుచేయుటయు అను విషయమై కమిటీయందు భేదాభిప్రాయములు గలిగెను.

పూర్తిగా ఆస్క నును తీసివేయువలయునని యిద్దరు సభ్యుల అభిప్రాయము. లేదా ఒకసారికంటె అధికముగ తప్పు గావించిన మద్రాసుకునైగాని, సంపాదకునిపైగాని, ప్రకాశకునిపైగాని దొరతనము నిరోధించుటకు అధికార ముండువలయునని వీరు చెల్లుచున్నారు. దొరతనము నిరోధించుటకు పూర్వము ఒక్క మార్గము శిక్ష నొందవలయునని యొక సభ్యుని అభిప్రాయము. శిక్ష నొందినను నొందకపోయినను ప్రస్తుత మైసూరు పరిస్థితులందు తరచుగ మానవత్వము గావించుటకు పాల్గొను పత్రికలపై దొరతనమున కధికారముండ వలయునని అధిక సంఖ్యాకులను సభ్యుల అభిప్రాయము. (అ. ప్రె.)

రంగూను ఎన్నికలు

రంగూను, అక్టో 14:—ఒక ప్రభుత్వప్రకటన యిట్లు చెప్పుచున్నది:—నియోజకవర్గముల పట్టిక లింక ను తయారు కావించున శాసన సభ ఎన్నికలు అక్టో 16-24 తేదీల వరకును నియోజింపబడినవారి నామపరిశీలనమును అక్టో 22-31 తేదీవరకును స్థానిక ప్రభుత్వమువారు జరిపిరి. (అ. ప్రె.)

తేయాకు తోట యజమాని నేరము

కులీని కొట్టించుట

గోలాఖూటు వార్త యిట్లు తెలుపుచున్నది:—బలిగాన్ తేయాకుతోటలో కులీని హత్యజేసినందులకై వోకాటీ ఎన్టీలు మేనేజరు బెట్టిగారిపై తేబడిన కేసు విచారణ ప్రారంభమైనది. ఈ బెట్టిగారు కులీని కొట్టగా వాడుచనిబోయెనట. పోలీసు విచారణయైన తరువాత నాతడు విచారణకు పంపబడెను. ఇవ్వు. డాతను రు 40000 బెయ్యముచిద విడుదల చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

రీడింగు ప్రభువుపరిపాలనము

బొంబాయిసభ ఖండించుట

పరిపాలనకాలముందు 45 కోట్లరూపాయలు
నూతనముగ పన్నులుగ విసింపబడెను

బొంబాయి, అక్టో 14:—స్వరాజ్యపార్టీ యాజమాన్యమున, స్వరాజ్యపార్టీ అధ్యక్షులను జమ్నాదాసు మెహతాగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక బహిరంగసభ నేటి సాయంత్రముందు జరిగెను. సభకు అధికసంఖ్యాకులు వచ్చిరి. రీడింగు ప్రభువుయొక్క పరిపాలన నిష్ఫలత్వమును గురించి సభ జరుపబడెను. బాలుభాయిదేవాయి ప్రభువులు ఉపన్యసించిరి.

రీడింగు ప్రభుత్వ జబ్బుగా నున్నదని దలియుటచే సానుభూతిని సభారంభముందు జమ్నాదాసు మెహతాగారు జూపిరి. కాని సమావేశము రాజప్రతినిధియొక్క పక్షము, అధికారిత్వా గావించిన చర్యలనుగురించి యోచించుటకు సలుపబడుచున్నందున అనురూపకరమైనది గాదని జమ్నాదాసు గారు చెప్పిరి.

రాజప్రతినిధి పరిపాలన కాలముందు సలుపబడిన

ఘనకార్యములు

రీడింగు ప్రభువు రాజప్రతినిధిగ అధికారము స్వీకరించిన తేదీ మొదలు ఆయన గావించిన ఘనకార్యములు వివరింపబడెను. వెనుకటి కంటె 40 కోట్ల రూపాయ లధికముగ ప్రజలపై పన్ను విధింపబడెను. రూపాయకు రెండు అణాలు విలువ పొచ్చింపబడినందున సుమారు 45 కోట్ల రూపాయ లధికముగ ప్రజలపై పన్ను సంపత్నరమునకు విధింపబడెను. ఉప్పుపై పన్ను, ఎక్సైజువిధానము, బెంగాలు, ఆర్డినెంసు, హార్మి మేను గారిపై ఆంక్ష, మడ్డిమేనుకమిటీ, లీకమిటీ, యివి అవియనగేల రాజ్యాంగ, ఆర్థిక, రాజకీయ విషయములందు రీడింగు ప్రభువలంబించిన విధానము ప్రజల అభిప్రాయవిరుద్ధముగ నుండెను.

ఇండియా యింగ్లాండులందలి విమర్శ

దృక్పథభేదము

అధికారధూర్వహలయు, బ్రిటిషు ప్రజలయొక్క అభిప్రాయమునకును భారతీయుల యొక్క అభిప్రాయమునకును దృక్పథమందును, పరిమాణమందును విశేషతారతమ్యము గలదనియు, యీ భేదదృక్పథముతో యిరుదేశములవారు రీడింగు ప్రభుని పరిపాలనమును విమర్శించెదననియు బాలుభాయి దేవాయి గారు నుడిపిరి. దృక్పథములం దుభయదేశములందును వ్యత్యాసముండుటచే బ్రిటిషువారు రాజప్రతినిధి జయప్రథముగా యిండియాను పరిపాలించెనని స్తోత్రపాఠములను జదివెదరు. భారతదేశీయులు రీడింగు ప్రభువుయొక్క పరిపాలనకాలము వట్టినిష్ఫలమైనదని తీవ్రముగ నాయన గావించినచర్యలను ఖండించెదరు.

మరికొందరు విషయముపై ప్రస్తావించిన పిదప, బొంబాయి కార్పరేషనునందు జాతీయవాదు లధికసంఖ్యాకులుగ నున్నచో రాజప్రతినిధికి పిడ్గాలువు ప్రదర్శనము గావించుట తీర్మానమును గావించునని అభ్యుత్తుడు నుడివెను. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి బహూకరింపబడుట

బెల్జియమురాజు బిరుదొసంగుట

సిన్హ, అక్టో 14:—సిన్హనుండి వెడలుటకు పూర్వము సార్వభౌముని అనుమతి నొంది రాజప్రతినిధికి బెల్జియమురాజు గ్రాండు కార్డను ఆఫ్ ది ఆర్డర్ ఆఫ్ లియోపాల్డు అను బిరుదును యిచ్చెను. బెల్జియము రాజుగా రిమ్మ బిరుదులలో నింత కంటె శ్రీగొప్పదిలేదు. రాజప్రతినిధికి గావించిన సన్మానము వ్యక్తికేగాక భారత ప్రజలకును గావించబడెనని యెంచవలయును. (అ. ప్రె.)

సర్. బి. యన్. శర్మగారు

సిన్హనుండి బయలుదేరుచున్నారు

సిన్హ, అక్టో 14:—సర్. నరసింహ శర్మగారు కలకత్తామీదుగా వాల్తేరు చెన్నపురికి వచ్చుటకై సిన్హనుండి బయలుదేరుచున్నారు. 24 తేదీ యువయును వీరు కలకత్తా చేరి అచ్చటనొకదినముండి 25 తేదీని వాల్తేరు చేరెదరు. వాల్తేరులో రెండుదినము లుండి 29 తేదీ యువయును చెన్నపురి చేరెదరు. అచ్చట నొకదిన ముండి శర్మగారు 30 తేదీ సాయం కాలము బయలుదేరి మరునాటికి ఉదయకాలము చేరుకొందురు. (అ. ప్రె.)

సర్. వి. రామస్వామిగారు

కరంసీకమీషను

భారత వర్తకసంఘపు టెక్సు బుసికిపోయెను

లాల్ జి నారాయణజి, మన్ మోహన రామ్ జిగార్ల
అభిప్రాయములు

బొంబాయి, అక్టో 14:—కరంసీక మీషను సభ్యత్వమునకు సర్ పురుషోత్తమదాసు తామరుదాసు గారు రాజీనీయవలయునను విషయమై ఆలోచించుటకు భారత వర్తక సంఘసమావేశమును జరుపవలసిన దని సంతకము చేసినసభ్యుల 15 మందిలో ఏడ్వరుసభ్యులు వారి సంతకములను మదుపుపెట్టిరి. నిబంధనల ప్రకార మధమును పదిమంది యైనను సంతకము చేయవలయును. అందుచేత యీవిషయ మాలోచనకు లేబడలేదు.

లాల్ జినారాయన్ జి, మన్ మోహన రామ్ జిగార్ల

అభిప్రాయము

బొంబాయి, అక్టో 14:—పుత్రికావిలేఖరి సందర్భించగా కరంసీకమీషను సభ్యత్వమునకు సర్ పురుషోత్తమదాసు తామరుదాసు గారు రాజీనామానిచ్చుట మంచిదిగాదనయు, కరంసీకమీషనుయెదుట వారు సాక్ష్యమియవలయునినియు తమ అభిప్రాయముని లాల్ జి నారాయణజి, మన్ మోహన్ రామ్ జిగార్ల చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

మదీనా ముట్టడి

సుల్తాను యిబినుసాదుగారి అయిష్టత

జొంబాయి, అక్టో 14:—మదీనాపై దాడివేకరి స్వాధీనము చేసికొనుట సుల్తాను యిబినుసాదుగారి కెంతమాత్రమును సమ్మతిలేదని యిబినుసాదుగారి బొంబాయి దౌజంటునకు రబీగాగవర్గురు తలచినంతెను. (అ. ప్రె.)

నోటీసు

ఈ దినవ చైవాలు చేసిన ఆయన కొమారుడును గతిచిన ఎమ్. వినాయక మొదలి మార్ కుటుంబమునకు చేరినట్టియు ఎమ్. నై నియప్పకొ అను కళాకాల విద్యార్థి 25-7-1925 తేదీన ఒక ఖరారునామాను (deed of Settlement) ఎక్సిక్యూటు చేసి, రిజిస్టరు చేసియున్నాడు. సదరు ఖరారునామాలో తన ఆస్తులు అంతయు తన భార్యబిడ్డలు కువయోగింపవలెనట్లు బ్రట్టిసు ఆఫ్ ది సెటల్ మెంటువారికి బ్రాన్సుఫరు చేసియున్నాడు. సదరు నై నియప్పకు సదరు ఆస్తులందు యేలాటి హక్కులేదు. వాటిని తన స్వాధీనము చేసికొనుటకు లేక విక్రయించుటకు ఏలాటి స్వాతంత్ర్యము అతనికి లేదు. అతనికి బుజుములు యిచ్చువారు వారి స్వంతప్రాచీనైననే యివ్వవలసియుండునని యిందు మూలముగా అందరికిని తెలియజేయుచున్నాను.

నెం. 23
కల్లకారకొబ్బి } ఎమ్. అన్నామలె మొదలియారు,
మైలాపూరు }
మద్రాసు }

నోటీసు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా భీమవరం తాలూకా భీమవరంకోడే చేరియున్న శ్రీ భీమేశ్వరస్వామివారికి యిదివరకు బ్రట్టిగా యేర్పడియున్న మార్గల్లే శాసనలంగారిని 21-9-25 తేదీని సదరు బ్రట్టిషివ్ లోనుంచి తొలగించినట్లు సర్వాప్తరం సభాగ్రి నేటు జడ్జి కోర్టువారు పుత్రర్యచేసియున్నారు. సదరు హోదాకు భీమవరంలో ప్రాక్టీసుచేయుచున్న వకీలు 1 పుచ్చలూరి గోపాల కృష్ణమూర్తిపంతులుగారినిగాని 2 ముష్టి లక్ష్మీనారాయణగారినిగాని బ్రట్టిగా యేర్పాటుచేయవలసినదిగా కోరి M. P. No. 1133 & 1134 of 25 filed in O. S. 41/22 నొబల్లను పిటిషన్లు దాఖలుకావలసియున్నవి గనుక యిందుకు ఆక్షేపణలు చెప్పవారు ది 23-10-1925 సెలెక్షం తేదీ వరకు 11 గంటలకు సదరు కోర్టువారియెదుట హాజరై మనవిచేసుకొనవలెను.

బుద్ధిరాజు వెంకటకృష్ణారావు, బి.యె.బి.యెల్.
హైకోర్టువకీలు ఫారు సిబ్బెవరల్లు.

ద్రోణాచలం కర్నూలు రైలు శాఖామార్గము తెగిపోయెను

ఏడుదినములవరకును రాధారి కట్టుబడును
ఈనెల 14-వ తేదీన ఉరించకొండనుండి ఎమ్. ఎస్.
ఎమ్ రైల్వే సంస్థకు గుంటుకల జిల్లా ఫిర్యాదు నూపరిం
పెండ్లెంటు తంతి నంపుచున్నాడు:— కర్నూలునకు ఎనిమిద
మైళ్ల దూరమున వరదలచే ద్రోణాచలం కర్నూలు రైలుశా
ఖామార్గము గండిపడెను. వారందినములవరకును రాకపో
కలు నిలిచిపోవును. గండి యివరలనుండి ఆవరలకు సరసు ప్రయా
ణికులు మాన్యుటకు వీలులేదు. (అ. ప్రె.)

కర్నూలును చేరువగునట్లు దూపాడు స్టేషనునకు వరదలవలన
రైల్వేలైను కొట్టుకపోయి గండ్లుపడినదని తెలియుచున్నది.
ప్రస్తుతమున ఆవరలకి దాటిండుటకట్టి ఉపాయము లేనట్లు
చనియు, మాగ్గులు పూర్తిగా బాగుచేయబడుటకు సుమారు 7
దినములు పట్టుననియు నిన్నటివార్త వెలుపుచున్నది.

కర్నూలుజిల్లాలో ఉల్లిండికొండ దూరపాడు స్టేషన్
నల మధ్యనున్న వంతెన కిర్రు ప్రక్కల రైలుకట్టలు సుమారు
300 అడుగులమేర కొట్టుకొనిపోయినవి. రైల్వే ప్రస్తుతము
ఉల్లిండికొండ ద్రోణాచలమువరకే నడచుచున్నది. కర్నూలు
నండి ఉల్లిండికొండకు రైలులేదు. బండివారి కోడునూత్రము
చెడకుండ నున్నది.

కొండపల్లి

మాగ్రామమునకు ఆశుకవిచక్రవర్తులను కనిపించుట
ను శతావధానులైన బ్రహ్మశ్రీ కొప్పరపు సోదర కవీంద్రులు
వేంచేసినారు. 12-10-25 తారీఖున మధ్యాహ్నము 2 గంటలనుం
డి వివిధవాద్యములతో కేలకొలదిగ జనసమూహముతో నత్యు
త్సాహపూరితులై 'ఆశుకవిచక్రవర్తులకు జై' యను నినాదములు
బోరుకొలుప గ్రామమంతయు మోటారుబండిపై వారి కెక్కించి
యూరేసింది.

తనవారి 4 గంటలు ఘనమైన శ్రీరామరాయ్ అండ్
సన్స్ సుప్లైస్టర్ల భవనములో కవిత్వభవనములనుండి ప్రేక్షకుల
తో సమావేశ మయ్యెను. సోదరకవీంద్రులను కర్నూరుమార్గకల
ధాతో నలంకరించి. సభ్యులతోకల సోదర కవీంద్రుల ఆప్తావ
నమును అతివాచకవ్యముతో సభ్యులకు లగ్నములు పల్లవిప
సభజయప్రదముగా ముగించిరి. సభాసంతోషము నై శుభము నూట
పడవారు రూపకములు వస్త్రములు నిచ్చిరి. ఆర్యక్షత్రియులు
కొండపల్లి బొమ్మలను బహూకరించిరి. సభాసంతోషము బాలకవి
బుద్ధిరాజు హనుమంతరావుగారు సోదరకవీంద్రులను ప్రసంగిం
చుచు నుపన్యసించి పద్యరత్నములను హృద్యముగా జదివి ఆనంద
పరచిరి. (ఒక విలేఖరి.)

బెజవాడతాలూకా బోర్డు

బెజవాడ తాలూకాబోర్డు వోలర్లను గ్రూపులుగ విభ
జించు పద్ధతిలో అధ్యక్షునకును, మెంబర్లలో కొందరికిని భేదా
భేదాయము లేర్పడినది. తాలూకాబోర్డు వోలర్ల సంఖ్య
10,779. ఇందులో బెజవాడ పట్టణములోని వోలర్లు 2104.
ఈబోర్డుకు ఎన్నిక స్థానములు 12. బెజవాడ పట్టణమునకు 2
స్థానము లొసంగి మిగిలిన 8675 వోలర్లకు 10 మంది నెక్సుకొనె
డివీషన్లు చేయవలయునని ప్రెసిడెంటుగారు నూచించిరి.
అయితే మెంబర్లకది అంగీకృతము కాలేదు. అందువలన వారు
వెలుపపట్టిని నూచించిరి. వీరిపద్ధతి ప్రకారము బెజవాడ పట్ట
ణము, మరెన్ని పట్టణములకు కలిసి 2736 వోలర్లుగ గ్రూపు
లకు సభ్యులెన్నుకొనవలయుననియు, 568 వోలర్లుగ కొండ
పల్లి చీపులపాడు ముత్యము ఒక్కొక్క ప్రతి నెక్సుకొనెల
యననియు, కనుపించుచున్నది. 905 వోలర్లుగ ఉప్పలూరు
ముత్యము ఒక్కొక్క ప్రతి నెక్సుకొనెలయనని వీరి నూచన. ఈ
నూచన నియమవిరుద్ధమున నున్నదనెడి హేతువుచేత ప్రెసిడెం
టుగారు త్రోసి బుచ్చిరి. ప్రెసిడెంటుగారు అగ్రాష్ట్రీయముగ
ప్రవర్తించిన ఈ మెంబర్లు ప్రభుత్వమునకు కింది నంపును
ప్రత్యేక సమాఖ్యము నేర్పరచవలసినదగ ప్రెసిడెంటుగారికి
జాబునందిరి. వీరి కోరికనుసరించి 19 వ తేదీన ప్రత్యేక
సమావేశము జరుగవలసియున్నది. ప్రెసిడెంటుగారు ఊడ
ప్రభుత్వమువారికి లేదు యభిప్రాయమును తెలుపుచు ఎదుటి
వారి యభిప్రాయములను ఖండింపుచు జాబును వ్రాసిరి. పర్యవ
సాన ముట్టుండును. (ఒక విలేఖరి)

అంగవస్త్రములు

క్రాంతమాదిరి, మేలైనపట్టుతో నేయబడినది, అందమైన సరిగలించుగలది, పలురంగులలో గలవు.
పొడవు నిడివి పొడవు నిడివి
1 1/2 గజముల 27 అం పట్టుగడ్డ! ధర రు. 6. 2 గజముల 35 అం పట్టుగడ్డ ధర రు. 7.
2 1/2 " 44 " " 10. 3 " 44 " " 12.

Annapurna Stores, Dasasumedh, Benares City.

PRO-BONO-PUBLICO

(KLENZOL) క్లెన్ జాల్

Crystal Washing Marvel
The World's Greatest Cleanser.

INDIA'S LATEST INVENTION.

మచ్చలులేకుండా గడ్డలను తక్షణ
మే శుభ్రపరచును. రుద్దవలసినది లేదు.
రాయిపైన ఉతకవలసినది లేదు. నూలు,
పట్టు ఉన్ని బట్టలను కూడ యిది శుభ్ర
పరచును. దీనినుండి ఎంతమాత్రము
హానిలేదు. కారము, సున్నము, మైదా
ము (Potash) కాస్టిక్ (కారము)
అపాయకరమైన కెమికల్స్ యిందులో
చేరుటలేదు.

పింగాణిపాత్రలు, వెండిపాత్రలు,
కర్రపుపాత్రలు ఇత్తడి, రాగిపాత్ర
లు స్నానపు తొట్టు, బావులు, రత్న
కంబళ్లు, కిటికీలు, పెంకులు నేల,
చలువరాళ్లు.

క్లెన్ జాల్

అనగా

యింటియందు చాకిరేవు
వున్నట్లే తలచవలెను.

క్లెన్ జాల్

అనగా

యింటివద్ద ఒకనాకరు వున్నట్లే
అని తలచవలెను,

సబ్బు, కాలము, కష్టము, పైకము వృధాకాదు.
నెం. 1 వ నైజా రూ. 2-8-0 సుమారు 1500 గడ్డలను శుభ్రపరచును.
నెం. 2 వ నైజా రూ. 1-4-0 సుమారు 1000 "

Manufactured by:—
THE ANDHERI INDUSTRIALS, ANDHERI BOMBAY.
(Department No 1252)

Can be had from our Agents:—N. Sabapathy Esquire, Powerpet, Ellore, K. Venkataramanasharlu
Esquire, Reddipalem, Tadpatri, Ananthapur District or direct from the Manufacturers.
Madras Representatives:—Messrs Muthuswami & Co., No. 15—Lingha Chetty Street, G. T. Madras

మీరు ఒక బైసికిలును కొనుటనుగుఱించి యోచించుచున్నారా?

ప్రపంచముందు అంతటను ప్రజలచే ఆమోదించబడిన స్థానము మావద్దనున్నది. వీటికంటెను
మంచిది ఎచ్చటను లేదు. **Homer & Co, Cycles and Gramophones**
1/5 Broadway, Madras.

ది లక్ష్మీ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, లాహోరు
చే ర్తెన్:- లాలా లజపతిరాయి

మొదటి సంవత్సరమునకు తరువాత అత్యద్భుతమైన ఆభివృద్ధి
17 మాసములలో అంగీకరించబడిన ప్రపోజిట్టు రు. 60,000,000
17 మాసములలో పూర్తిమైన ప్రపోజిట్టు రు. 36,000,000

ది లక్ష్మీ గోల్డెన్ పాలి సి సెం. పూర్ణ మైన స్కీ-ము

పూచీయైనభవితము, పూచీయైనబోనసు జీవించవలసినదికేవల తిరుమిమము అసత్యములేదు. మీరు త్వరలో చు
పోయినను లేక కీర్తి కాలము జీవించినను మీకు లాభ మేగలదు. వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Pandit K. Santanam, Managing Director, Lahore
r, 16, Sunkurama Chetty Street, Madras.

భృంగామలకతైలము

సలకెరోగోగములను, కేలెగోగ
గములను నివారించును. 6 బెస్సుల
బుడ్డి 1-కి ధర రు. 1-4 0

(3347) ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

పచ్చిగురు శాఖ

మ త చ్చా శ్చి

పాత్రేను

ಸ್ನಾಯುಕಾಫಿ

రివెన్యూ శాఖ

నావరి సెషన్లు డిస్ కలక్ష

that you can't

జి.ప్రద్యు కాబడిన సహకార సంఘములపై స్థానిక సంఘముల చట్టము 93 సెక్షన్ ప్రకారము వృత్తిపన్ను విధించబడును.

శ్రీ. శుభాకరునిచే

ఎం. అమీరు బాద్షాగారు చిత్తూరు జిల్లా పార్లమెంటు సభకు కొంతకాలము పనిచేయుదురు.

సంస్కరణల తీర్మానము

సద్గుణముగ లేరు. (నేమను)

తాతాకాబోర్డు ఎన్నికలు

అక్టోబరు 12— కడచిన తాలూకాబోర్డు ఎన్నికల లో డిప్యూటీ హాజీదారు అఫీసుగుమాస్తాగారైన నక్కా వెంకట రత్నంగారు, గవర్నమెంటు ఉద్యోగములు లోకల్ బోర్డు యొ న్నికలలో పాల్గొనకూడదని తెలిసియుండియు, కొక్కుపెంచె బురెడ్డిగారికొరకు ఓట్లు క్యాక్టవ్యాన్ చేసినారని రిపోర్టుచేయ గా'నూడూరు సబ్ కలెక్టరుగారు సదరురిపోర్టును విచారించి నక్కా వెంకటరత్నం గారిని ఆరుమాసములు నపుకరీనుండి సస్పెండు చేసిరి.

వెంటటగిరి తాలూకాబోర్డుకు నూపూరుపేట సర్కిల్
కుగాను సభ్యుని యొస్తుకొనవలసి వచ్చినది. గనుక ఆగస్టు
6 తేదీన నామినేషన్లు దాఖల్ చేయవలసినట్లు ప్రెసిడెంటు
గారు ప్రచురించిరి. నామినేషన్ దాఖలుచేసిన వారిలో నూ
పూరుపేట కరణాచార్యులు. కరణముగారి నామినేషను లో
కల్ బోర్డు ఆఫ్ కెస్ 54 (సి) ప్రకారము ఛెల్లగూడదని
మరియొక అభ్యర్థి అక్షేపించగా ప్రెసిడెంటుగారు సదరు ఆక్షే
పణను నిరాకరించి కరణముగారి నామినేషన్ ను అంగీకరించిరి.

మేముగాని ఆయనగాని మామాచాజకీయపక్షములెరివైన
కారిత్యా మాట్లాడలేదు. మేము స్వంతపనిమీద వారినీ క
నపుడు స్వంత జవాబుదారిమీదనే మాట్లాడినాము. ఊ
అభిప్రాయములు ఒకరికొకరు మార్పుకొని చర్చించితిమేగా
ఎట్టి పర్యవసానము లేలలేదు. తేల్చుకొనుటకు తగిన సంద
ములలో మేము కలియలేదు. అట్లు తేల్చుకొనుటకు మా
కారమున్ను లేదు. మీ రివ లేదీ కిర్మీకను చదివించుడ
మామాపక్షముల సంప్రతింపు జరుగుచున్నటుల వ్రాయుట
గవనించితిని. అది క్షేపలము ఆక్షేపణీయము. నా స్వంత
ప్రాయ మేమనగా.

(1) బర్ని-కొప్పెడ్డు ప్రభువు ప్రసంగాంతరము ఆ
గౌరవముకలవాఁడవ్వరును మింఁతినర్గము నధిష్ఠించి ద్వంద్వ ప్ర
త్యమును సాగించినేరరు.

(2) జాతీయవాదు తెల్లరును వెంటనే ద్వంద్వప్రభు
మును నాశనముచేయుటకు స్వరాజ్యపార్టీలో చేరిపోవలెను.

(8) లేదా జాతీయవాదులు కాంగ్రెసులో చేరిపోతే కాంగ్రెసుయొక్క తీర్మానములకు బదులి యివ్వవలెను.

కాంగ్రెసు తీర్మానములకు స్వరాజ్యపార్టీ వారును బ
లే గావున అందరును కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు బద్ధులై 2

కాంగ్రెసుపార్టీ అయిపోవచ్చును. 1920-1921 సంవత్సరము
లోనే మెజారిటీ తీర్మానప్రకారము అందరును ఏకగిసిమ

గా నడుచుకొనవలెను. కాంగ్రెసే కాన్సిల్లో ప్రభుత్వముతో
ఏవిధముగా ప్రతిఘటనము సాగించవలెనో దగ్గందగ్గ ప్రభు

మును ఎటుల భగ్గుముగావింపవలెనో నిర్ణయించుట మిగ
యు కముగానుండును. ఈ విషయమున ఇదివరకు కాంగ

కాన్సిష్టల్ పలను కాన్సిష్టల్ బయటను విదేశ ప్రభుత్వముతో
రాటము నలుపవలెను. కలకతా సభల సందర్భమున నేను ఆంధ్ర

పశ్చిమకు వ్రాసియున్నాను.

మణిహారము, సుశీల

రాజమహేంద్రవరమునందు శ్రీయుత అద్వైతబ్రహ్మ

స్వామినాయుడు గార్హపతిని సరస్వతీగ్రంథమాల 21వ ప్ర
థముగా వెలువడిన శ్రీయుత బులుసు సుబ్బారావుగారి

నాయకజీవ మణిచోరము అను నవలను అనుబంధమాలిక 7
గ్రంథముగా వెలువడిన శ్రీయుత జోన్నలగడ్డ సత్యనారాయ

మూర్తి (బి. ఎ. హానర్స్) గారిచే వ్రాయబడిన శుశిల అనునపట
కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇందు మణిహారము టెన్నినకా క

ప్రాసన లాన్సులెటు అందు ఎలైన అమకథ నాధారముగాగొ
ప్రాయబడెను.వంగభావయందు శ్రీశరచ్చంద్ర చట్టపాధ్యాయం

వి ర చి త మ గు బి రా జే ఘో ఆ ను న వ తి
సుశీల అనువాచము. మణిహారము వెల రు 1-8-0 సుశీల వ

1-0-0 పలయువారు శ్రీ నాయుడుగారి పేర రాజమహేంద్ర
వరము వ్రాయవలెను. వీనిని గూర్చి మా అభిప్రాయము ముంద

ప్రకటింపబడును.

నెల్లూరు (స్వకీయ విలేఖరి)

మునిసిపల్ దొంగతనము - ఫైనల్ ఉత్తరువులు

అక్టోబరు 18:—కడచిన వత్సరము మునిసిపల్ కార్యాలయమున జరిగిన దొంగతనముగూర్చి ఈవారము ఫైనల్ ఉత్తరువులు చేయబడినవి. మిరాఫ్ (దొంగరాజు) ప్రీతివాసరావుగారును, హెడ్ అకౌంటెంటు ఒంగోలు శేషగిరిరావుగారును నపు కరీలనుంచి డిస్మిస్ చేయబడిరి. వారు కట్టియున్న రు 100 ల సెక్యూరిటీకూడ సంఘమువారిచే చెల్లునట్లు ఉత్తరువుచేయబడెను. మేనేజరుగారి రు 100 ల సెక్యూరిటీకూడ ఫర్ ఫీట్ చేయబడెను.

మునిసిపల్ సంఘ సమావేశము

ఈనెల 10 తేది యీసంఘ సామాన్య సమావేశము జరిగినది. జనాబ్ యాహ్యూలీసాహెబుగారు అధ్యక్షత వహించి యుండిరి. అనేకవిషయములగూర్చి చర్చించిరి. ముఖ్యముగ రు 62500 లు వెచ్చించి ఆఫీసు బిల్డింగు వృద్ధిచేయవలయునను తీర్మానముగూర్చి అధికముగ చర్చ జరిగెను. ఆఫీసు కార్యాలయము చాలదనియు, ప్రస్తుతముండు కట్టడములను వృద్ధిచేయవలయుననియు, రెండు వత్సరములక్రితముననే రు 12000 ఖర్చుచేయుటకు సంఘమునా రంగీకార మొసంగియుండిరి. ప్లానులు మరల సరిచూచి కొంతమార్పు చేయబడుటచే మరొక ఎస్టిమేటు తయారుచేయబడినది. ప్రస్తుతము రు 12500 లు యీవిషయమై కాక్టక్స్ చేయవలయునని ఛేర్మన్ గారి తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. ఆఫీసులో, గుమాస్తాలకు, యిక్సెక్టర్లకు, ఛేర్మన్ గారికి, యితరులకు సరియైన స్థలము లేదనియు, సంఘసామాన్యసమావేశములలో ప్రేక్షకులు, పత్రికా విలేఖరులును అధికమగుచుండుటచే తగవసతులు కలగజేయు పెద్దహాలుకూడ లేకుండుటచే చాల కష్టముగానున్నదనియు, యీ 12000 మొత్తము ప్రస్తుత కట్టడముల వృద్ధిచేయుటకై అవసరమనియు తెలిపిరి.

కాని, క్రియతులు చెన్నైలకంటి రాఘవయ్య, విస్సారాజు గోపాల్ గార్లు వ్యతిరేకముగ ముచ్చటించిరి. ఇంత మొత్తము యీకాలమున రోడ్డు, విద్యాలయములు, డ్రైనేజీమరుగుడు కాలువలు, మార్కెట్టు మున్నగువానిని వృద్ధిచేయుట కుపయోగించినచో రేటుపేయర్ల ఆరోగ్యము వృద్ధిచేయుటకు సంఘము వారు తోడ్పడియుండుననియు, అంతకన్న పురపాలకసంఘము యొక్క పేలు లేదనియు, పన్నుల బాధచే పీడింపబడుచు, ఇప్పటికే ప్రభుత్వమువారికి అప్పుబడియుండ యింకను అప్పులుతెచ్చి పన్నులువృద్ధిచేసి రేటుపేయర్లను పీడించుట ధర్మముగాదనిరి. మరియు, కొద్దిచెలకు కొన్ని ముఖ్యమైన కట్టడములను కట్టించ వచ్చునని, ప్లానులో నూచింపబడినట్లు అలంకారార్థము యిట్లు రేటుపేయర్ల ధనమును దుర్వినియోగము చేయరాదనియు రేటుపేయర్లు దీని కొప్పుకొన జాలరనిరి. కాని అధికసంఖ్యాకులు ఛేర్మన్ గారి తీర్మానము నామోదించుటచే, రు-12500లు కట్టడముల వృద్ధిచేయుటకై అంగీకరింపబడెను.

టవున్ ప్లానింగుసంఘము

పూర్వము సంఘమువారు ఒక టవున్ ప్లానింగు కమిటీని ఏర్పాచియుండిరి. వారేమియు పనిచేసియు యుండలేదు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారే ఒక ఉత్తరువుపంపి ఈసంఘములు ప్రతి మునిసిపాలిటీయందును నెలకొల్పుచున్నారు. ఈఉపసంఘమునందు సంఘసభ్యులేగాక పురనిర్మాణాధికముల చక్కగ పరిచయముగలవారు నుండుటకు ఏర్పాటుపబడియున్నది. ఈసంఘమువారు టవున్ ప్లానింగు కమిటీయందు 9 గురు సభ్యులందు (6 ఎమ్మెల్యేలనుబడినవారు 3 నామినేటెడవారు) నట్లు తీర్మానించిరి. ఈ ఎన్నికలు ప్రెసామాన్యసమావేశమున జరుపుటకు నిశ్చయించిరి.

మునిసిపల్ ఆర్టు సవరణలు

మునిసిపల్ ఆర్టునందు వలయు సవరణలను నూచింపవలయునని ప్రతి మునిసిపాలిటీవారిని ప్రభుత్వమువారు కోరియుండ నావిషయము గూడ ఈసంఘమునందు ప్రస్తావించబడెను. శ్రీయత్ తూములూరు శివరామయ్య బి.యె. బి.యల్. గారు తన్నిమిత్రము నియమింపబడిరి.

కాంగ్రెసుపార్టీ సవరణలు

ఈపార్టీ వారు రేటుపేయర్ల యిబ్బందుల నాలోచించి మిటర్ల నిర్బంధము, అదనపుపన్నులు, సర్చార్జీ సారాయి కల్లు దుకాణములు, మునిసిపల్ సరిహద్దులకు 3 మైళ్ల సమాపము లోనుండు ఫ్యాక్టరీలు మున్నగువాని రై సెన్సులు మొదలగు వానినిగూర్చి సవరణలను స్థాపించియున్నారు.

తిరుత్తని (స్వకీయవిలేఖరి)

వాతావరణము

అక్టోబరు 18:—గత నాలుగైదు రోజులనుండియు కొద్దిగా వర్షములు బడుచున్నవి. కొంచము కొంచముగ చెరువులకు కాలువలకు నీరు వచ్చుటచే తాలూకాలోని కొన్ని భాగములలో రైతాంగము వరిపెరులు పెట్టుకొనుచున్నారు.

పంటలు

మొత్తమునకు వేరుసెగపైరు బాగుగానే యున్నది. బజారున వేరుశనగపప్పు ధర తగ్గినదని వర్తకులు హడావిడి జేయుచుండుటచే రైతాంగము నిరుత్సాహమును జెందుచున్నారు.

చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డు విభజనము

ప్రస్తుతముందు చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డును రెండుగా విభజించి పాలింపవలయునని తాలూకాబోర్డు సభలోను చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు సభలోను తీర్మానింపబడిన విధమునే ప్రభుత్వమువారును అంగీకరించి తీర్మానించినపున ఏర్పాటులన్నియు సిద్ధముగా యుండి జరుగవలసిన తాలూకాబోర్డు ఎన్నిక లాగిపోయినవి.

పుత్తూరు, తిరుత్తని డివిజను గ్రామములు గల శ్రీకార్యేటిగరం జమీందారి తాలూకాబోర్డునకు “ప్రధానకార్యస్థానమును” తాలూకాబోర్డువారివలకు తీర్మానించి యుండిన ప్రకారము కార్యేటిగరముననే యుంచెదరనియు తిరుత్తని పుత్తూరు డివిజనులో గల ఎన్నికసభ్యులు 9 మందిని ప్రభుత్వ నియోజితులగు (నామినేటెడ్) సభ్యులు ముగ్గురును వెరళి 12 గురు సభ్యులను ఈవలకున్న ప్రాతసభ్యులనే మరల యొక సంవత్సరమునకు మాత్రమే ప్రభుత్వమువారే సభ్యులుగా నియమించెదరనియు నూతన బోర్డునకు అధ్యక్షులను ఉపాధ్యక్షులను మాత్రము ఎన్నుకొనుపాక్కు గల్గింపబడుననియు, రాగల నవంబరు మాసారంభమునుండియు నూతన బోర్డు లారంభమగుననియు తెలియుచున్నది. చంద్రగిరి కాళహస్తి తాలూకాలు గల మరియొక బోర్డునకును యీపద్ధతియే యుండుననిగాని ఇక్కడ కార్యేటిగరం జమీందారి బోర్డునకు ప్రధానకార్యస్థానము (హెడ్ క్వార్టర్లు) కార్యేటిగరమందుండుటచే లేక సర్వసౌఖ్యప్రదముగు తిరుత్తనియందుండుటచే యను విషయమున కొంతవలకు రచ్చలు జరుగు నూచన లభింపదుచున్నవి.

ఖద్దరు కొట్టు

కాంగ్రెస్ సంఘమువారును మండల ఖాదీబోర్డువారును యీ యూరియందలి బహిరంగ ప్రదేశమం దొక కొట్టును స్థాపించి ఖద్దరు రాటముల పద్ధతిని వ్యాప్తిగావించిన నెంతయు బాగుండును.

17 తేది స్పెషల్ సమావేశము

ఈనెల 17 తేది మునిసిపల్ స్పెషల్ సమావేశము జరుగును.

మునిసిపల్ దొంగతనము గూర్చి చర్చ జరుగును. ఛేర్మన్ విచారణ జరిపిన విషయము నంతయు సభ్యులకు తెలిపినట్లు వినుచున్నాము. ఈవిషయమై ప్రత్యేకముగా ఒక నోటీసుప్రాసె సభ్యులకు పంపియున్నారు. ఈదొంగతనము మొత్తము రూ 1800/ లు (త్రోసివేయవలసినదని ఛేర్మన్ గారు నూచించుచు ఒక తీర్మానమును ఉపపాదించదలచి యున్నారు. సంఘము వారు త్రోసివేయుట కంగీకరించినచో ప్రభుత్వమువారు రాక్షి పం చేయజాలమని తెలిపినట్లు కూడ తెలియుచున్నది.

రేటుపేయర్లు విచారణ సంఘమును నియమింపవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు నొక తీర్మానము గావించి ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుకొని యున్నారు. విచారణ సంఘము అనవసరమని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించి తెలిపియున్నారు.

ఈసమావేశమున ప్రత్యేక విచారణసంఘము నియమింపవలయునని తీర్మానమును శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య గారుపాదించ నోటీసు పంపియున్నారు.

దక్షిణ ఆఫ్రికాదినము

ఈనెల 11 తేది పురమండరమున బహిరంగసభ శ్రీరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. కృత్రిమము మహమ్మదీయ హిందువులు చేరి ప్రార్థనలు జరిపిరి. శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య రామసుబ్బయ్య శాశావ రహీంతుల్లాసాహెబుగార్లు దక్షిణఆఫ్రికా భారతీయుల కష్టములగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

భీమవరము (ఆంధ్రపత్రికా విలేఖరి)

కాలమానము

అక్టోబరు 12:—కడచిన ఆదివారము నుండియు ఏకధారగా వర్షించుచున్నది. ఈసారి వర్షమువలన పొలము లంతగా ములగక పోయినప్పటికిని గ్రామములు నీటిమయమై ఇవక లేసియున్నవి. ఇంతవరకును వర్షము తగ్గలేదు. ఇంకెన్నిదినము లిట్లుండునో, లేలికపైరులు గరికపన్నులు మొదలగునవి ఫలోన్యమైనవి కొని ఇంటికి తెచ్చుకొనుటకు పీట కనుపడదు. దూడ లన్ననో పీలువ నీడలేకున్నవి. గ్రామములలో జ్వరబాధలధికముగానున్నవి.

ఖద్దరు

ఖద్దరు పరిశ్రమ దినదినావృద్ధి గాంచుచున్నది. కాని ఇదివరలో ఇక్కడ తయారైన నూలుతో వడికిన బట్ట అమ్మబడుచుండెడివి. కాని ఇప్పుడు అవి చాలక ఇతరప్రదేశముల నుండి సన్ననిరకములు పట్టుకువచ్చుచున్నవి.

ఘోరహత్యలు

నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు ఒక తూర్పు కాపు జిల్లాబండి లోలువాడు తనతోడిజిల్లాబండివాళ్లనుచెక్కారామస్వామి యనువాతని కుమార్తెలోముగ్గురిని భీమవరమునుండి రోడ్డుమీద కొట్ట ముసలుకొని ఇంటి ఎడర నోకనిని వాని స్వగృహమున మరియొకనిని పీక తెగవేసిచంపెను. మూడవవానిని ఒక జబ్బు నరికివేసి తానుకూడ పాడుచుకొనెను. ఆఖరు వారిద్దరును ఆసుపత్రిలో నున్నారు. బ్రతుకుదు రన్న ఆశలేదు. ఇంత చారుణమైనహత్యలు ఒక్కొక్కరు జరుగుటచే ప్రజలభయక్రాంతులై యున్నారు. చంపబడినవారు హంతకునిసామ్యు కొంతవారిం చిరవియు ఆహమ్మ నడుగుటకువెళ్ళగా అన్నదమ్ములు కలసి తినిని కొట్టినట్లును వారిని సాయంకాలములోపున అంతమొందించెదనని ఒట్టుబెట్టుకొని తిరిగివచ్చి ఇందుకొరకై చేయించిన ఎరకలకత్తి నోకదానిని తీసుకవెళ్లి వారిని కొట్టి చంపినట్లును తెలియవచ్చుచున్నది.

రైలు

ఇదివరలో నిడదవోలు భీమవరమురైలునుగరించి విచారించుటకు బ్రాఫీక్ ఇన్ స్పెక్టరు వచ్చి కావలసిన సంజాయిషీ సంపాదించివెళ్లెను. ఆరిపోర్టునకు అంతరము తిరిగివచ్చి ఇప్పుడు గుడివాడ భీమవరము రైలువిషయమై విచారణచేయుచున్నారు. ఈ రెండురైలులు త్వరలోనే ప్రారంభింపబడునని చెప్పుచున్నారు.

భీమవరము దేవస్థానము:—ఈదేవస్థానమునకు ఇదివరలోనున్న బ్రాఫీక్ మారెళ్ళ శేషచలముగారు మానుకొన్నందున ఆయనస్థానే ఉప్పులూరి గోపాలకృష్ణమూర్తిగారినిగాని ముప్పిలక్ష్మీహరారాయణగారినిగాని అపాయింటు చేయవలసినదని కోరి నర్సాపురము సబ్బోర్డులో, అజ్జీ పెట్టగా అందుకు ఆక్షేపణ లాన్సుయెడల చెప్పుకొనుటకు 23-10-25 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

కాకినాడ
(స్వకీయవిలేఖరి)

పురపాలకసంఘము - గవర్నరునకు

స్వాగతపత్రము

కాకినాడ, ఆక్టోబరు 18:—గతశని 29 వ తేదీని మద్రాసు గవర్నరుగారికి స్వాగతపత్రమును తయారుచేయుటకు ఒక సంఘము ఏర్పరచబడినది. సదరు సంఘమువారు తయారుచేసిన చిత్తుస్వాగతపత్రమును నిన్న సాయంకాలము జరిగిన పురపాలకసంఘసభలో చర్చింపబడినది. సదరు పత్రమునందు (1) ఉచిత నిర్బంధవిద్యను గురించియు (2) బాలికలకు ఉన్నత పాఠశాల స్థాపించుటను గురించియు (3) గవర్నమెంటు ఆస్పత్రి బిల్డింగు కట్టుటను గురించియు (4) కొ. నరసింగరావు బ్రాంచి డిస్పెన్సరీని గవర్నమెంటు తీసికొనుటను గురించియు (5) ఆశిబట్ల తణిఖలోని సర్పారీ మొదలగు అనుచిత విధానముల గురించియు (6) ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు స్కీమును గురించియు (7) కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వేను గురించియు (8) కాకినాడరేవును అనుకూలస్థితి నుంచుటకుగాను హామీకాలన్యను మరమ్మత్తు చేయుచుండుటను గురించియు (9) కాకినాడను బ్రాంచిరైలుమార్గాక పెద్దరైల్వే లైనుమార్గము వచ్చునట్లు చేయుటను గురించియు యీ విషయములు చేర్చబడినవి. 7, 8, 9 విషయములు రిజర్వరు సబ్జక్టులగుటచేత గవర్నరు బోక్సము కలంజేసికొన దగినవనియు, (1)-(6) విషయములు ట్రాన్స్ఫర్డు సబ్జక్టులగుటచేత మంత్రిలబాధ్యతలో నున్నవనియు వాని బాగోగులకు మంత్రిలే ఉత్తరవాదులు కావలెననియు ఆకారణముచే వానిని తొలగింపవలెననియు సంఘసభ్యులు చెప్పబడినది చిత్తుస్వాగత పత్రమునందు (1)-(6) విషయములు తీసివైచి (7)(8)(9)విషయములు మాత్రమే పత్రమునందుంచుటకు సభ్యులంగీకరించిరి. సదరు మార్పులతో చిత్తుపత్రము అధికసంఖ్యకులచే ఆమోదింపబడినది.

రైల్వే

పురపాలక సంఘము వారు ఆలోచించిన యితర విషయములలో కొన్నిటి నీక్రింద తెలియబరుపబడినవి. కాకినాడ-కోటిపల్లిరైల్వేను గుంటూరు మాన్యురైల్వేను ఒకేపర్వాయముగా నిర్మించుటకు అభ్యంతర ముండదని ప్రభుత్వమువారు తెలియపరచగా అట్టివిధముగానే చేయించి పని మొదలుపెట్టవలసినదని కోరుటకు సంఘమువారు కోరిరి.

ఎలక్ట్రిక్ దీపములు

కాకినాడలో విద్యుచ్ఛక్తి దీపములు పెట్టుటకు సంఘమువారు దరఖాస్తుచేసిన రూ. 2,75,000 ఋణమును 20 వాయిదాలమీద సాలుకు నూటికి రూ. 5.4-0 వడ్డీతో రూ. 28491 చొప్పున చెల్లించవలసియుండును. కనుక దీనిని యేవిధముగా తీర్చవలెననియు దీనికొరకు దీపముల ఫన్ను అదనముగా విధింతురా అని యు. గవర్నమెంటువారు గాగా ప్రస్తుతము తన్ను విధింపనక్కరలేదనియు, పూర్వపుఋణములు కొన్ని యీ సంవత్సరాంతముతో తీరుననియు, వానివలన రూ. 10,000 విగులుననియు, ప్రస్తుతపు దీపపు ఖర్చులన్ని నుండి రూ. 7,000 లున్ను, మంచినిల్లకుళాయిలకు కట్టి, రాక్షసిబాగ్గు కొరకు ఖర్చు అగుమన్న రూ. 7,000 లున్ను కలిపి వాయిదాల సామ్యు తీర్చుట కవకాశమున్నదనియు తెలుపుటకు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

హెల్థాఫీసరు

కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ హెల్థాఫీసరు ఎ.ఆర్. కామత్ గారికి గంజాంజిల్లా హెల్థాఫీసరుగా బదిలీ అయినది. ఆయన యీనెల 18-వ తేదీని వెల్లి ఆక్కడ చార్జీ పుచ్చుకొనెదరు. గంజాంజిల్లా హెల్థాఫీసరు బి. మి. సోగారు యిక్కడను 21వ తేదీకి వచ్చి మ్యూనిసిపలు హెల్థాఫీసరుగా చార్జీ పుచ్చుకొనెదరని తెలియుచున్నది.

మంగళగిరి
(స్వకీయవిలేఖరి)

బహిరంగసభ

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల విషయమై దక్షిణాఫ్రికా సంయుక్త ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిన నిరోధకాసనములను గురించి తమ అసమ్మతిని తెలియజేయుటకై యీపురవాసులందరు కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగా 11 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు, ఇచట క్రిమినలు కోర్టు వకీలు శ్రీయుత నంబూరు పద్మనాభయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. ఆసభకు యూనియను బోర్డులేట్లు ప్రెసిడెంట్లు శ్రీయుతులు కె. హనుమంతరావు, పి. శ్రీమన్నారాయణగొల్లన్ను, ఇచట వకీళ్లు నన్ను, ప్రముఖులు అనేకులున్ను విచ్చేసిరి. నల్ల డెల్ రంగా చార్యులుగారిచే పుష్పాదింపబడి, శ్రీయుత రా. పానకాలు శర్మగారిచే బలపరుపబడి యాదిగవర్తీర్యాసము లేకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది. (1) అనేక శతాబ్దములనుండి దక్షిణాఫ్రికాలో నివాసమేర్పర్చుకొని, దానినే స్వదేశముగా భావించుచున్న సుమారు ౧,౬౦,౦౦౦ భారతీయులను వెడలగొట్టుటకై దక్షిణాఫ్రికా సంయుక్త ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిన నిరోధకాసన మన్యాయమనియు, ఆక్రమ మనియు తెలియజేయుచు అందువిషయమై తమ అసమ్మతిని యీసభవారు యందుమూలముగా వెల్లడిజేయుచున్నారు. (2) పరిసభ్యులైన భారతీయ సోదరులకు సహాయము జేయుటకు ముందు స్వరాజ్యసంపాదన అవసరమనియు, అంతవరకు యెట్టి సహాయమును చేయకాలముగాన స్వరాజ్యసంపాదనకై పాటుబడుట ముఖ్యవసరమని యీసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

యమిగనూరు (బల్లారిజిల్లా)

(ఒక విలేఖరి)

ఈ నెల పదియవ తేదీన మాధ్యమిక పాఠశాలాభవనమందు బల్లారిజిల్లా డిస్ట్రిక్టు ఎజుకేషనల్ ఆఫీసరైన జనాబ్ ఆబ్దుల్ హమీద్ సాహెబ్ గారి ఆధిపత్యముక్రింద గొప్పసభయొకటి జరుపబడినది. పాఠశాలలోని బాలర విద్యార్థిలూషాభివృద్ధికై గ్రామ మహనీయులు శాశ్వత బహుమానము లుంచుటకై విరాళము లొసంగియుండినందున ముమారు నూరు రూపాయలుదాక విలువయైన ఆంగ్లేయోద్రవుద్దా గ్రంథములను దెప్పించి గ్రామములోని పాఠశాల లన్నిటియందలి బాలరకును బహుతులాసంగలదైనది. యూనియన్ ఛేర్మన్ గారైన జనాబ్ మిర్జాహసన్ బేగ్ సాహెబ్ గారు మాధ్యమిక పాఠశాలలో మొదటి భారమున రాబోవు జూనునెలలో ప్రత్యేకపు పుర్రాతరగతి పుంపుటకై ఇంకొక పుర్రా ఉపాధ్యాయుని నియమింపవలయునని కోరగా అగ్రాసవాధిపతిగారు దానివిషయములో తగ్గిన సాహాయ్యమొసంగెదనని నుడిచిరి. హిందూబాలికాపాఠశాలలోని బాలికలకు సహితము బొమ్మలు మొదలగు ఆటపస్తువుల నిచ్చిరి. వచ్చిన పురజనుల కందరికి ఫలహారము లీయబడినది. బాలభటుల వినోదములను, బాలర ఆటలను, బాలికలకోలాటమును ప్రేక్షకుల మనముల కానంద మొనగూర్చెను. బి. గురురాజారావుగారు వచ్చిన పిదప పాఠశాల అన్ని విషయములలోను అభివృద్ధి చెందియున్నదనియు, ఉపాధ్యాయులలోని అన్యోన్య మిత్రత్వ విశ్వభావములను, పురజనులయొక్క పాఠశాలాభివృద్ధియందలి ఘనవాంఛయుఁ దనకు ఎక్కువ సంతోషమును గలుగజేయుచున్నవనియు అగ్రాసవాధిపతిగారు వాక్రమమున వివరించుచు విరమించుకొనిరి.

వెంకటగిరి
(స్వకీయ విలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

ఆక్టోబరు 12—కడచిన తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో డిస్ట్రిక్టువారీ దారు ఆఫీసుగుమాస్తాగారైన నక్కా వెంకటరత్నంగారు, గవర్నమెంటు ఉద్యోగములు లోకల్ బోర్డు యొన్నికలలో పాల్గొనకూడదని తెలిసియుండియు, కొమ్మలపెంచెలురెడ్డిగారికొరకు ఓట్లు క్యాంప్ వ్యాన్ చేసినారని రిపోర్టుచేయుగా గూడూరు సబ్ కలెక్టరుగారు సదరురిపోర్టును విచారించి నక్కా వెంకటరత్నంగారిని ఆరుమాసములు సభుకరీసుండి సస్పెండు చేసిరి.

వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డుకు నూనూరుపేట సర్పిల్ కుగాను సభ్యుని యొమ్మకొనవలసి వచ్చినది. గనుక ఆగస్టు 6 తేదీన నామినేషన్లు దాఖల్ చేయవలసినట్లు ప్రెసిడెంట్లు గారు ప్రచురించిరి. నామినేషన్ దాఖలుచేసిన వారిలో నూనూరుపేట కరణంగారొకరు. కరణముగారి నామినేషను లోకల్ బోర్డు ఆఫ్ కెడ్ 54 (సి) ప్రకారము చెల్లగూడదని మరియొక అభ్యర్థి ఆక్షేపించగా ప్రెసిడెంట్లుగారు సదరు ఆక్షేపణను నిరాకరించి కరణముగారి నామినేషను అంగీకరించిరి.

వైకరణంగారి అభ్యర్థిత్వమును గురించి సెవన్యజడ్డిగారికి రిఫర్ చేయవలసినదని తాలూకాబోర్డు వారు తదలో సమావేశమైన సభలో తీర్మానించిరి. ఆవిషయమును గురించి బోర్డు వారు యేమిచర్య తీసుకొన్నదిన్ని ఎట్లు పరిష్కారమైనది తెలియదు.

తెనాలి తాలూకా ఆయితానగరపృథ్విగ్రామములో శ్రీరామ గ్రంథాలయ ముపేర నొక గ్రంథాలయము 29-8-1925 తేదీని స్థాపించబడినది. సదరు గ్రంథాలయముందు టకు మ. రా. రా. శ్రీ. అంపాటు పెచ్చయ్య చౌదరిగారు తమసత్రములో నొక భాగమును సమర్పించిరి.

ప్రొద్దుటూరు మునిసిపల్ హైస్కూల్ నందు వివింగుశాఖను పెట్టుట

మాయూరి మునిసిపల్ హైస్కూలునందు వివింగుశాఖను పెట్టియోన్నారు. ఛేర్మన్ శ్రీయుత బి. వసంతరావుగారు మునిసిపల్ కమిషనరు ప్రాచీన విద్యయగు వివింగును నెలకొల్పినందులకు యూరి ప్రజలందరు సంతసించుచున్నారు. వివింగును నేర్చుటకై మాసమునకు 40 రూపాయల జీతము నిచ్చి యుపాధ్యాయుల నియమించియున్నారు. వివింగు పరికరములన్నియు సిద్ధముగా వచ్చియున్నవి. కొద్ది రోజులలోనే పని ప్రారంభించెదరు.

(ఒక విద్యార్థి)

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహశ్రమ ప్రార్థన గీతావళి

తెలుగున తాత్పర్య సహితము 120 పేజీలుగలపు చక్కని నైజా. దైవభక్తిని, ధర్మచింతను పురికొల్పును ఉపనిషత్తులు ముకుందమాల భగవద్గీతలు మున్నగువాటి భాగము లిందుగలవు. యీ రాబడి పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో చాగల్లు రైల్వేస్టేషనువద్ద నెలకొల్పబడిన ఆనందనికేతనమును ఆశ్రమాభివృద్ధికై వినియోగింపబడును. నెల 0-4-0 మాత్రమే. 0-6-0 పోస్టుబిళ్లలు పంపిన పంపబడును. యీ ఆశ్రమాభివృద్ధికి మత, సాంఘిక, రాజకీయగ్రంథములు బహుత్వమున వెలతో వెలువడుచుండును. ఆశ్రమ నిబంధనలు కేటలాగు అర్థకాబిళ్లపంపిన పంపబడును.

చిరునామా: ఆనందనికేతనము, రాజమహేంద్రవరం

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు వూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద పలురకముల లోలాకులు, దుద్దులు, అంటుపోగులు, చంపరములు, పతకములు, మోపులు, బంగారుమెడకైయినులు, చెయిను అడ్డెలు, వెండి కాలు గొలుసులు, మిరియాలగొలుసులు, మొలతాడులు, టంబుర్లు, కాఫీ నెట్లు మొదలగునవి తయారుగనున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయును.

కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు.

ప్రాప్తేట్రు: ది ఆంధ్రజ్యోతి ల రి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ
పాడ్డాఫీసు: బెజవాడ.
1597 (4)

బ్రాంచి: 5: చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

దొరతనమువారి ప్రయత్నము

పాట్నాలో కర్మాగారము

పాట్నాలో దొరతనమువారు (పరిశ్రామికశాఖ) ఒక కర్మాగారమును (నర్మలపాపు) ఏర్పరచిరి. దానిని నేను చూచుటకు వెళ్ళిచిని. దానికి రావుగారు మాపర్చెంటు. ఆగ్రహము చాల బాగుగా నున్నది. క్రొత్తగా కట్టిరి. వెలుతురు గాలి బాగుగా లోనికి వచ్చుచున్నది. చాల పరిశుభ్రముగా నున్నది. కట్టుటలోగూడ మంచి ఏర్పాటు చేసి యేకట్టిరి. పాట్నాలో బొమ్మలను చేయుట ముఖ్యవిశేషము. ఈ కర్మాగారమునగూడ బొమ్మలను చేయుదురు. చేతి మృగమీద బట్టలనుగూడ నేయించెదరు. మంచము పట్టెడలను చేపులను నేయుటకు మంచిరకము వర్గము లభింప నున్నది. అచట ముఖ్యముగా నుండవలసిన రాట్టములు మాత్రము లేవు. క్రొత్తరకము బొమ్మలను చేసినవారికి మంచి హాల్ గిట్టును గాన ఆ పని యుండవలసినదే. చేతి మృగముల మీద బట్టలు నేయించుట గూడ మంచి దేశానికి వేల కొలది దీని దలచుచు నాధారమును కలిగింపగల రాట్టములు లేకపోవుట మాత్రము గొప్ప లోపమే యగును. రాట్టముల నేల పెట్టలేదనిన రెండు కారణములును చెప్పిరి.

“1. మిల్లునూలుకు గలబిగి వడుకు నూలుకుగూడ యున్నట్టింత వరకును లేలేదుగాన మిల్లునూలు ముందు వడుకునూలు నిలవ జాలదు. 2. రాట్టముల పైని నూలు చాల తక్కువగా తయారగునుగాన రాట్టములను పెట్టించిన నష్టమువచ్చును” అని వారు చెప్పిరి.

చక్కగా వడికిననూలుతో నేయబడినబట్టల మన్ని నటుల మిల్లుబట్టలు మన్న నే మన్నవని అనుభవముకలవారందరును చెప్పగలరు. మిల్లుబట్టలు ఒక సంవత్సరము పాటుగూడ మన్నవు. ఆంగ్లాదేశమున నేయబడిన ఖద్దరుబట్టలు నాలుగేండ్ల వరకునుగూడ మన్నినవని నామిత్యులగు ఆంగ్లము నాకు వానిని చూపించిరి. ఐనను మన్నికనుబట్టి దానిని ప్రోత్సహపరుప వలెనని నేనుకోరను. దేశీయులలో 100 కి 80 మంది వ్యవసాయదారులు. వారికి సహాయవృత్తియొకటి అవసరము. అందుకు తగినది నూలు వడుకుటయే. వడుకునూలుబట్టల నీడేయులందరును కట్టవలెనను సిద్ధాంతమే మనకు ప్రధానము కావున మనము ఏనూలైనను శ్రేష్ఠముగను చవకగను యుండిన చాలునని చూడగూడదు. వడుకునూలులో శ్రేష్ఠమైనదిగను చ తక్కువైనదిగను మాత్రమే చూడవలెను. అట్టిది రాట్టముపైనే వయారకావలెను. కాన పరిశ్రామిక శాఖలన్నియు రాట్టమునకే ప్రాధాన్యము నియ్యవలెను. పరిశ్రామిక శాఖవారు పరిశోధన చేసి మంచినరకము రాట్టములను తయారు చేయింపదగును. అప్పుడు నూలు హెచ్చుగాగూడ తయారగును. వారు వడుకు నూలును తప్ప మరిదేనిని కొనుగూడదు. అటులచేసినచో రాట్టముల చాడుక చాల హెచ్చుగలదు. అన్నిరకముల వడుకునూలును వారు ఉపయోగమునకు లేవలెను. మంచినరకమునూలు వడికినవారికి బహుమతుల నేర్పాటు చేయవలెను. మంచినరకము నూలు కొరకు బాగుగా అన్వేషణచేయవలెను. చేతి మృగముల మీద నేయించుట మానగూడదు. దానితోపాటు దీనికి గూడ ప్రోత్సహ మియ్యవలె ననుటయే.

వడుకు నూలువలన లాభములేదందురా? చాల కాలము పనిలేకుండ వర్తకపరులమడుకువారి కది లాభకరమే. ఎంతవచ్చిన వారి కంతయు లాభమే. సంవత్సరమున నాలుగునెలలు కొట్టుకొలిది ప్రజల కేమియును పనియుండదుగాన రాట్టములు అవసరమైనవి. లేనిచో రాట్టములు నిరుపయోగమే. ఖద్దరుసంఘము ఈ పనిచేయమన్న ప్రతిపాటును గ్రామస్థులు చాలసంతోషించుచునే యున్నారు. ఏలయునగా వారువడికిననూలును ఖద్దరుసంఘములవారు కొనుమడుకుటవలన వారికి ఆదాయమును పనిచేయుట కవకాశమునుగూడ కలుగుచున్నది. నెలకు 4, 6 రూపాయలమాత్రమే ఆదాయమువచ్చుచు చాల తీరుబడియున్నవారికి నూలువడుకుట మంచిపనియే. దానివలన మరిరెండు రూపాయలువచ్చినను వారికి లాభమే (మో. క. గాంధీ- ఎంగుయిండియా- 8-10-24)

సుఖభోగి మాత్రము

20 మాత్రముగల డబ్బీ 1-కి నెల రు 1-0-0.

కొరకు సహమేహములకు ఈమాత్రము బాగుగ పనిచేయును. పిటిని తినుచు పుండువడినచో తైలమును రాయవలయును. ఇవిరక్తశుద్ధికి మేహకారక జాడ్యములకుగూడఉపయోగించును. అన్నతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

బీహారు విశేషములు

అనాదులు

చక్రధరపురమునుండి చైబాసాకు మోటారులో ప్రయాణము జరిగినది. రోడ్డుచాల బాగుగా నున్నది. అందువలన చాల ఖులాసాగానే యుండెను. చైబాసాలో హోటలు అనుజాతి వారిని చూచి తిని. వారు వట్టి అమా యకులు. వారివిశ్వాసముని శ్రీలమైనది. వారిలో చాలమంది నూలువడుకుచు ఖద్దరుకట్టుచున్నారు. 1921 లో అచటి కాంగ్రెసు ప్రచారకులు ప్రచారమును ప్రారంభించిరి. వారిలో కొందరు మాంసాహారమును పూర్తిగవదిరి. చాలమంది చనిపోయిన జంతువుల మాంసమును తినుట మానివేసిరి. రాంచీవెళ్ళు దారిలో ఖుంట్టిలో ముంటూరుఅను జాతివారిని చూచితిని. వారిలో ప్రచారమునకు అత్యధికమగు నవకాశ మింకనుకలదు. వందలకొలది ఏండ్లనుండి క్రైస్తవ మిషనరీలు ప్రచారము చేయుచునే యున్నారు. కాని వారు వారిని క్రైస్తవులను చేయగోరుటవలన వారి పని సాగవడమన్నది. అచట నేను కొన్ని పాఠశాలలను చూచితిని. అంతయును బాగుగనే యున్నదిగాని హిందూ క్రైస్తవ మతభేదకుల సంఘర్షణము కలుగకమానదు. హిందూ మతభేదకులను యీ ఆనాదులు (అహర్జీను) బాగుగా నాచరింతురు. క్రైస్తవ మిషనరీలు మత సంబంధము లేకుండ సంఘసేవ చేసిన చాల బాగుగానుండును. నేనీవిషయమున కలకత్తాలో జరిగిన క్రైస్తవ మిషనరీల సభలో నా అభిప్రాయములను తెలిపియుంటిని గాన నిపుడు మరలతెలుపుట నవసరము. క్రైస్తవులలో నీసార్వభౌమత్వము తొలగవలెననిన నాబోటి మతాంతరుల నూచనల వలన కలుగదు. వారిలోనే గట్టు నమ్మకము గలవారు కొందరేర్పడి ప్రచారము చేయవలెను. లేదా క్రైస్తవ జనమండలిలో అట్టిమనఃపరివర్తనము కలుగవలెను. ఈ ఆనాదులలో భక్తులు అనబడు తెగవారు చాలమంది గలరు. భక్తులనగా భగవంతుని దాసులు. వారికి ఖదరునందు నమ్మకము కలదు. స్త్రీలును పురుషులునుగూడ ప్రతిదినమును నూలు వడికెదరు. వారు వడికిన నూలుతో నేయబడిన బట్టలనే కట్టుకొందురు. వారిలో చాలమంది రాట్టములను బుజముమీద పెట్టుకొని మైక్లొలిది నడచిపోవుచుందురు. ఒక సభలో 400 మంది నూలువడుకుచుండగా నేను ఉపన్యసించితిని. వారికి భజనకూటములున్నవి. వారందరును కలసి భగవద్గీతార్తసలను పాడుచుందురు. (మో. క. గాంధీ- ఎంగుయిండియా- 8-10-25)

ఖద్దరుశాఖ హిందువులకే ఉపయుక్తమగును

ఒక మహమ్మదీయుని అనుమానము

“తంతుకారకసంఘమువారు ఏర్పరచెడు ఖద్దరుఉద్యోగుల శాఖ ఖద్దరుసంఘమువారి పరిశీలనక్రిందనే యుండును. గాన ఆ శాఖలోని ఉద్యోగముల నన్నిటిని హిందువులకే యిచ్చెదరు” అని నాతో నొకమహమ్మదీయుడు చెప్పెను. అది దురభిప్రాయమని నేనపుడే అతనితో చెప్పితిని. ఏలనగా కొంతమంది మహమ్మదీయులను ప్రోత్సహపరుమటకు శంకరలాలు బాంకరుగారు చాల ప్రయత్నము చేసిన నేనెరుగదును” అని మాలానా షాకతాలీగారు నాకెరించిరి. నేను నాప్రయాణములో ప్రతిపాటు ప్రచారకులలో మహమ్మదీయులెందరున్నారని అడుగుచునే యున్నాను. మహమ్మదీయులంగీకరింతుట లేదని వ్యవస్థాపకులందరును గూడ తెలుపుచున్నారు. ఖాదీప్రతిష్ఠానవారు కొందరిని చేర్చగలిగిరి. గాని వారందరును చాల పేదవారు. అభయశ్రీమము క్రింద ఒకరిద్దరు ముసల్మానులున్నారు. ఖద్దరుశాఖ ఉద్యోగములయందు ప్రజలకింకను ఆసక్తి కలుగలేదు. జీతములు తక్కువ. మిక్కిలి హెచ్చుజీతము నెలకు 150 రూపాయలకంటె లేదు. అత్యంతసవర్ణులవారికిమాత్రమే అట్టి జీతమియ్యబడెను. ప్రచారకులలో హెచ్చుమంది విచ్చినవేవకులే. వరకులు చాలికిననుగా నుండును. మొదట ఉద్యోగులు స్వయముగా వడుకుచు ఖద్దరు కట్టుచుండవలెను. ఉత్తములగు మహమ్మదీయులు చాలమంది యీశాఖలో చేరవలెననియే నేను ముఖ్యముగా కోరెదను. ఇష్టమున్నవారు మాలానా షాకతాలీగారికి వ్రాయవలెను. ఆమన స్వయముగా పరిశీలించి సిఫారసు చేసెదమని వాగ్దానముచేసిరి. ముస్లిములు, క్రైస్తవులు, యూదులు, పార్సీలు మున్నగువారు ఖద్దరుపై అభిమానమును చూపించనిచో ఈ శాఖలో ఉద్యోగులందరును హిందువులుగానే యుండుట తలపింపగలదని నేనిపుడే తెలియజేయుచున్నాను. (మో. క. గాంధీ- ఎంగుయిండియా- 8-10-25)

ఛోటా నాగపూరు

మోటారుకారులలోనే ప్రయాణము

ఛోటానాగపూరు ప్రాంతమున రోడ్డు చాల బాగుగా నున్నది. అచటి స్థలరామణీయము చాలసుందరముగా నున్నదిగాన ఆప్రాంతమున నాప్రయాణమంతయును మోటారుబండ్లలోనే జరిగినది. చైబాసానుండి మరల వెనుకకు తిరిగి చక్రధరపురమువచ్చి అటనుండి మోటారులో ఖుంట్టి మున్నగు స్థలములను చూచుకొనుచు రాంచీకి వెళ్ళితిమి. రాత్రి 7 గంటలకు రాంచీకి చేరితిమి. మేము వెళ్ళుసరికి అచట స్త్రీలసభను యేర్పాటుచేసిరి. దేశబంధు దేశీయనిధికి ప్రతిసభలోను నేను ధనము నడుగుచునే యుండును. కాని ఆసంగతి వారికి తెలియక పోయియుండును. వారందరును బెంగాలీలే. నే నాసభలో ధనమును మామూలుప్రకార మడిగితిని. వారు ధనమును తెచ్చి యుండలేదు. కాన వారు నగలనే యిచ్చిరి. కొందరు చాల విలువగల నగలనుగూడ యిచ్చిరి. తమకు ముఖ్యముగా పూజ్యుడగు దాసుగారి దేశీయనిధికి యీవంగంగనలు నగల నిచ్చుట సహజమైనదే. ఆధనమునంతను ఖద్దరును రాట్టములను వ్యాపింప, జేయుటకే వినియోగించెద నని అన్నిసభలలోను నేను స్పష్టముగా తెలుపుచునే యుండును.

రాంచీకి సమీపముననున్న గాల్యుండ అను చిన్న గ్రామమునకు వారు నన్ను తీసుకొనివెళ్ళిరి. అచట బాబూ గిరీశచంద్రము జూదారుగా రొక సహకారసంఘము నేర్పరచి నూలు వడికించుచున్నారు. దానిని క్రొత్తగానే ప్రారంభించిరిగాని ఆయనకు చాల నమ్మకమును ఉత్సాహమును కలవు తిగిన ఏర్పాటుతో శ్రద్ధగా పనిచేసి ఖద్దరు బాగుగా వ్యాపించు ననుట కెట్టి సంశయముజు లేదు.

రాంచీలో అమెచూరు నాటక సమాజములవారు దేశబంధు నిధికి రెండు నాటకములను బ్రకర్షించిరి. ఒక నాటకమును బెంగాలీలును ఇంకొక నాటకమును బిశ్మిలీలును ప్రదర్శించిరి. వారు అమెచూరులు ఆనగా వినోదార్థ మాడవారు గాని అదియే వృత్తిగా గలవారు కాకగాన నేను మొదట బెంగాలీ నాటకమునకు వెళ్ళితిని. వృత్తిగా చేసుకొనినవారి పద్ధతికిని వీరి పద్ధతికిని నాకు భేదమేమియును కనబడలేదు. అంతయు ప్రాధేమనల్లు అను కరణమే దుస్తులన్నియును విదేశీ గుడ్డలే. మోగములకు రంగులనుగూడ పూసికొనిరి. ఖద్దరు దుస్తులైన ధరింతురని నే నాశించితిని అందువలన నాకు చాల ఆశాభంగము కలిగినది. పిమ్మట బిశ్మిలీలు నన్ను పిలువ వచ్చిరి. మీరిట్లుపైని ప్రతినాటకమునందును ఖద్దరు దుస్తులనే ధరించెద మని వాగ్దానముచే సినగాని రచని చెప్పితిని. ఆనాడు సాయంకాలమే నాటకము జరుగవలసియుండెను. అటులే చేసెదమని వారు వాగ్దానము చేసిరి. ఆరాత్రి నేను పోయిచూచుసరికి అందరును ఖద్దరునే ధరించిరి. అంత అవ్యవధిగా వారెల్లరు తయారు చేయగలిగిరి నాకు తెలియదు. నాకు చాల ఆశ్చర్యమును సంతోషమునుగూడ కలిగెను ఆ సంగతిని వ్యవస్థాపకుడు రంగమునుండి ప్రకటనగూడ చేసెను. మిథ్యాలంకారములలో కలిగిన లోపమంతయును ఖద్దరు దుస్తులవలన కప్పబడి పోయినది. అమెచూరు నాటకసమాజములవారందరును ఖద్దరుదుస్తులనే ధరింపవలెనని కోరెదను. దేశభక్తి గల ప్రాధేమనలు సమాజములవారుగూడ సులభముగా నీవద్ధి నవలంబించి యీ రీతిగా ఉడతాభక్తితో కొట్టుకొలిది బీదసోదరులకు సహాయము చేయవచ్చును.

పారిశ్రామికశాఖకు చేరిన ఎస్. కే. రాయ, ఎస్. కే. రాయగార్లు నాతో ఖద్దరునుగూర్చి చాలనేపు సంభాషించిరి. కాసింబజారు మహాజావారి పోషణక్రింద నున్న బ్రహ్మచర్యాశ్రమమును చూచితిని. రాంచీనుండి మోటారులో హజారి బాగుకు వెళ్ళితిమి. అచట నెంటు కొలంబను మిషనరీ కళాశాల విద్యార్థుల సభలో సుపన్యసింపవలెనని నన్ను కోరిరి. సంఘసేవను గురించి ఆ సభలో మాటలాడితిని. నేనకు సద్వర్తనము ప్రధానము. గ్రామములలోనికి పోయి పనిచేయవలెను. దానివలన పేద ప్రభావులు రావు. వారికి మోఢవిశ్వాసములు మెండు. చాష్టములుగూడ కలుగును. గ్రామవాసులలో చాలమంది కేవలమ అజ్ఞానులు ముఖ్యపాఠసము నూలు వడుకుటయే. వానివ్యాపార విద్యార్థులకును గ్రామస్తులకును పరిచయ మేర్పడును. అందువలన బీదలకు నాలుగు డబ్బులు మట్టును. ఆ పుణ్యమే విద్యార్థులకు ప్రతిఫలము. అంతకంటె ముఖ్యమైనది. దైవాగ్రహహము. బీదల సేవయే భగవంతుని సేవ-అని నేను నడిపితిని. (మో. క. గాంధీ. ఎంగుయిండియా. 8-10-25)

బీహారులో ఖద్దరు ప్రచారము

మార్కెట్లకు మున్నగు స్థలములలో జరిగిన పని ఈవిషయమును రిపోర్టు నామ చేరినది. నేను మార్కెట్లకు వెళ్లియుంటిని. అది పొట్టుకు 12 మైళ్ల దూరమునందున్నది. ఆ గ్రామమున మొత్తము జనసంఖ్య 1000 మంది మాత్రమే కలదు. 400 రాట్టలు లభింప పనిచేయుచున్నవి. 80 మంది ఖద్దరు బట్టలనే చేయుచున్నారు. రాట్టలులు దాగుగా లేవు. కొందరు స్త్రీలు వానిపై నూలు వదులుచుండగా నేనుచూచితిని. కాని వారు వానితోనే సంక్లిష్టమైయున్నారు. వారిలో ఒక్కొక్కరికి నూలువదులుటవలన దామాషాను కలకు రెండు రూపాయలు ఆదాయము వచ్చుచున్నది. 1000 మంది నివసించు గ్రామములో కలకు 800 రూపాయలు అదనపు ఆదాయము వచ్చుట అల్పవిషయము కాదు. నేతపని వాండ్రలో ఒక్కొక్కరికి కలకు 15 రూపాయలు వచ్చుచున్నది. అది అధికదాయముని నేననను. ప్రచారకులు చేతనైన మట్టుకు గ్రామస్థులకు వైద్యసహాయముగూడ చేయుచున్నారు. కాని వారికి వైద్యశాస్త్ర పరిచయమును ధనవసతియునుగూడ లేకున్నవయే. 1921 లో పచట పని ప్రారంభింపబడెను. ఆరు స్థానములలో ఏడు పని చేయుచున్నారు. 1922 లో 62000 రూపాయల వెలగల ఖద్దరుబట్టలను, 1923 లో 84000 ఖద్దరును, 1924 లో 68,000 ఖద్దరు బట్టలను వారు నేయించిరి. 1925 లో తొమ్మిది కలకులను లక్ష రూపాయల వెలగల బట్టలను నేయించిరి. 1924 లో ప్రతి దొరకనందువనే నిర్మాణము తగ్గిపోయినది. కావలసిన ప్రత్తిని యిచ్చి నేయబడిన బట్టలను విక్రయించుటకు తగిన ఏర్పాటు చేసినచో ఎన్ని లక్షల రూపాయల వెలగల బట్టలనైనను నేయించుటకు వకాశము కలదని వారు తెలిపిరి. ఆమట్టుపట్ల ప్రతి గ్రామములోను పని జరుగగలదు. బట్టలలో అన్నియును ముతకబట్టలు కావు. సన్నరకములుగూడ నున్నవి. కొన్ని మిక్కిలి సన్నరకముగూడ కలవు. 10 వ సంవత్సరములు 40 తులములు (ఒకసేరు) వడికినచో నాలుగణాలును, 45 అంగుళముల వెడల్పు ఒక గజము ఖద్దరుబట్ట నేసినచో 0-2-6 యును వారు కూలియచ్చెదరు. 28 మంది ప్రచారకులు (వర్కర్లు) కలరు. దామాషాను అన్ని ఖద్దరులకు కలసి కలకు 6 స్థానములకును 700 అనును. ఒక్కొక్కరికి 25 రూపాయ లగును. నష్టమేమియును లేదు. అమృతము సరిగా జరుగుచున్నది. పారిశ్రామికశాఖవారును రాష్ట్రవాసులను స్వయముగా పరీక్షించి తెలిసికొన గోరెదను. మొత్తము 6 స్థానములక్రిందనున్న గ్రామములన్నిటిలోను 7000 రాట్టములును 250 మగ్గుములును పనిచేయుచున్నవి.

ఆంధ్ర, ద్రవిడ, వంగ, సంయుక్త, బీహారు రాష్ట్రములలో పరిశీలకు లొక్కరితీసి యున్నవి. ఇతరరాష్ట్రములలో గూడ పని యామోతముగ నేయున్నది. ఉత్తరప్రదేశమున ప్రజలు మిక్కిలి బరిద్రులుగా నున్నను అచట తగిన కట్టుబాటును లేదు. అనుభవముగల ప్రచారకులును లేరు. రాజపుటానాలో చాలమంది కోట్లవారు కలరుగాని అచటగూడ ప్రజలు నిరుపేదలుగా నేయున్నారు. అచట తంతు కరణ మింకను సజీవముగానే యున్నది. సంస్థానాధిపతులును రాజులును వహారాజులునుగూడ ఖద్దరునుగూర్చి శ్రద్ధ బూనినచో మనదేశము కరవులకును వరదలకును నిలయుమైననుకూడ విస్తారమున పెట్టుబడియును హడావిడియును అవసరము లేకుండనే ఖద్దరులను బీదలకు లక్షలకొలది ధనమును సమకూర్చుపిలుగును. (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా- 8-10-25)

అసహాయవాదుల గతి

ఒక మిత్రుని ప్రశ్న

“మీరు స్వరాజ్యపక్షమునకు పూర్తిగా లొంగిపోవుటతో అసహాయాద్యమమే రాజకీయవిధానముని నమ్మినవారిగతి యేమగును?” అని ఒకమిత్రుడడిగెను. నేనిప్పటికిని అసహాయాద్యమమునందు గాఢవిశ్వాసము కలవాడనే అను విషయము నీ మిత్రుడు మరచిపోయినాడని. అది నాకు రాజకీయసంబంధము మాత్రమేగాక గృహసంబంధమును సుఖసంబంధమును గూడనై యున్నది. ఒక అసహాయకొన్ని పరిస్థితులలోను అసహాయమును జరిగినగాని విచ్ఛిన్నమును అనుమతి ఘటమును పని సహాయమున కవకాశము కలుపాలదని నేను చాల సార్లు తెలిపియుంటిని. కాంగ్రెసు సహసభ ఎవ్వరికిని మతమును నిర్ణయింపదు. రాజకీయసంబంధము గల భారతీయుల చిత్తవృత్తియందు కలుగు

మార్పులకు మాత్రమే కాంగ్రెసు యంత్రప్రాయముగ నూచించుచుండును. కాంగ్రెసు సభ్యు లెవ్వరును తమ రాజకీయాభిప్రాయములకు భిన్నముగా నడుచుకొన నక్కరలేదు. కాని యిప్పుడు అసహాయవాదులు కాంగ్రెసు పేరుతో అసహాయాద్యమును జరుపకూడదు. పొట్టులో ఆమోదింపబడిన తీర్మానమునుబట్టి కాంగ్రెసు సంఘముల ధనములో ఒక పనికొరకని ప్రత్యేకముగా తెలుపబడిన మొత్తములు లేవు. తక్కినదానినంతయు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠనుగూడ కాసనసభల ప్రచారమునకు వినియోగింపగోరుచో కాసనసభలలో స్వరాజ్యపక్షమువారి పద్ధతిని బలపరుచుటకే వినియోగింపవలెను. ఏ కాంగ్రెసుసంఘము నందైన మిక్కిలి చెగ్గచుమంది రాజకీయముల నన్నిటిని బహిష్కరింప గోరెనచో వారు కాసనసభలలో స్వరాజ్యపక్షము వారి ప్రచారమునకు గూడ ధనమును వ్యయపరచు నవసరము లేదు. కాంగ్రెసు తీర్మానము లన్నియును మాగ్గదర్శకములే గాని నిర్బంధములు కావు.

తంతుకారక సంఘమునకును అసహాయాద్యమునకును గల సంబంధ మెట్టిది?” అని యామిత్రుడడిగెను. ఈసంఘమునకు రాజకీయముగ అసహాయాద్యముతో సంబంధమేమియును లేదు. రాజకీయములు కూడవని ఉపోద్ఘాతమునందే స్పష్టపరచబడెను. నే నాసంఘమునకు అభ్యుత్పాదముగా నుండుటలో అసహాయవాదిగా నుండలేదు. ఖద్దరు అభిమానిగానే యుంటిని.

తంతుకారకసంఘము వాణిజ్యసంఘము లేక ఆర్థికసంఘము. దాని ఉద్దేశము పరోపకారము. ఈసంఘమువారు ఖద్దరువ్యాపారము చేయుట బీదలభాషముకొరకుగాని సభ్యుల లాభముకొరకు కాదు. ఈసభ్యులు ప్రతిసంవత్సరమును లాభమును పంచుకొనుటకు బదులు ప్రతి సంవత్సరమును 10 పేల గజములలో 2000 గజములలో నూలు చందాను బీదల మేలుకొరకు చెల్లింపవలసియే యున్నది. కావున రాట్టముయొక్కయు ఖద్దరుయొక్కయు ఆర్థికోపయోగమునందు నమ్మకము కల వారందరును సహాయవాదులు, అసహాయవాదులు, స్వరాజ్యవాదులు, మితవాదులు మున్నగు నన్ని రాజకీయ కక్షలవారును అన్ని మతములవారును వర్ణములవారును ధనుకులును బీదలును సంస్థానాధిపతులును రాజులును మహారాజులును ప్రజలును గూడ ఈసంఘమున చేరవలెనని కోరుచున్నాను.

“పంచవిధ బహిష్కారములు గూడ నుండిననే గాని తంతుకారక సంఘ విధానము సమగ్రము కాజాలదు” అని యామిత్రుడు వ్రాసెను. నేనుటలు లేలపను. న్యాయవాది కోర్టులకు పోయి వాదించుచుండినను ఖద్దరు నైన ఏల కట్టగూడదు? వాదించుచున్న న్యాయవాదులలో చాలమంది ఖద్దరును కట్టుచునే యున్నారు. అటులే ప్రభుత్వపాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును గూడ ఖద్దరు నేల కట్టగూడదు? కాసనసభలకు వెళ్లువారిలో స్వరాజ్యవాదులు ఖద్దరు కట్టుచునే యున్నారు. బిరుదుము గల వారిలో చాలమంది గూడ ఖద్దరును కట్టుచునే యున్నారు.

“తీవ్ర అసహాయవాదులు కాంగ్రెసులో నుండి వెడలి పోవలసివచ్చినచో తంతుకారకసంఘమున చేరుట గూడవారి కవకాశము కలుగనిచో వారు ప్రత్యేకముగా “భారత అసహాయ వాద సంఘము నేర్పరుచుకొనవచ్చునా?” అనియూడడిగెను. ఈ ప్రశ్నాధోరణి ఏమియును బాగుగానుండలేదు. కాంగ్రెసునుండి ఎవరిని ఎప్పుడు తరచులేదు. అధిక సంఖ్యాకులు చేసిన తీర్మానము తమకు నచ్చనిచో కొందరు భేదము వదలిపోయెదరు. అందులకు అధికసంఖ్యాకులు బాధ్యులు కాజాలరు. అటులే యిప్పుడు జరిగిన తీర్మానము అసహాయవాదులలో నెవరికైన నచ్చనిచో వారు కాంగ్రెసును వదలిపోవుట కెట్టి అభ్యంతరమును లేదు. వారు కాంగ్రెసులో నుండి అధిక సంఖ్యాకుల పనికి అభ్యంతరమును కలిగింపగోరు నెవరుగూడవారు కాంగ్రెసును వదలిపోవలె ననియే నేను నూచించెను. కాంగ్రెసు సంఘము లలో ప్రతికూలపక్ష ముండగూడదు. తంతుకారకసంఘము లో అసహాయవాదులుగూడ నుండవచ్చునని నేనిదివరకే తెలిపితిని. అటుల తెలిపినను ప్రత్యేకముగా నొకసంఘము నెవరైన ఏర్పరుపగోరెనచో నిరభ్యంతరముగా నేర్పరుపవచ్చును. గాని అది చాల అనుచితముని మాత్రము నేను తెలిపెను. ప్రస్తుతము అసహాయవాదులు వ్యక్తిమాత్రముగ అసహాయాద్యమును జూర్రుమండిన చాలును. (మో. క. గాంధీ, ఎంగుయిండియా, 8-10-25.)

నోటిసు

తిరుపతి మునిసిపాలిటీ

టవును ప్లానింగు స్కీము నెంబరు 1

యిండ్లు కట్టుకొనుజాగాల

విక్రయము

తిరుపతిటవు రయల్ వే స్టేషనువద్ద యుండు నేలను ఇండ్లు కట్టుకొనుటకుగాను ప్లాట్లు సర్వే చేసి 1926 నం 1 రం జనవరినెల మొదలు ప్రతి బుధవారం శనివారం ౪ గలు 11 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 5 గంటలు వరకు తిరుపతి మునిసిపల్ ఆఫీసులో మునిసిపల్ చీఫ్ కలెక్టరు వారు యేలము వేయుదురు. అనుసంగతి యిందువలన యెల్లరకు తెలియపరచడమైనది.

అంకణము (6 అడుగులు X 6 అడుగులు) మూడురూపాయలు మొదలు ఆరంభించ బడును. తిరుపతి మునిసిపల్ ఆఫీసులో ఆఫీసు జేఫర్ యెచ్చుడుగాని ప్లాను షరతు వగైరాలు చూచుకొనవచ్చును.

ప్లాట్లకొలతలు - నివేశము

Minimum	112 అడుగులు పొడుగు
Maximum	60 అడుగులు వెడల్పు
Maximum	60 అడుగులు పొడుగు
Minimum	40 అడుగులు వెడల్పు.

C. S. Srinivasulu Chetty

Tirupati

8-10-25

Chairman,

Municipal Council

యునానీ శరీరారోగ్యసంజీవి

సర్వకాలములందు ఉపయోగింపదగిన లేహ్యము ఇది రక్తమును శుద్ధిపరచును. కొత్త రక్తమును పుట్టించి మనోయుల్లాసము గలిగించును. దారుణమైన ఆకలిపుట్టించి కాయసిద్ధి చేయును. ఆక్షిరపెత్త్యరోగములను, సర్వమేహములను, నెగ, సవాయ దుగ్ధములు, రసపట్టు, పిర్యనష్టమువలన కలుగు సర్వవ్యాధులను, తుయ, శ్వాస, క్లేష్మ రోగములను, పదివిధముల మూలంకలు సళింపజేయును. కులాసాగా కాలిరోచనము చేయించును. స్త్రీల శ్వేత రక్త కుశుములు ప్రదర్శనోగములనున్న సర్వబహిష్కృతలను అద్భుతమున కుదుర్చును. ఇది మెదడు ననుసరించుయందు సర్వవ్యాధులగు నివారణజేసి జ్ఞాపకశక్తిని సేత్రోగములను బాగుజేయును. ఈలేహ్యము వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. ఇందులో రస విష గంధకాదులు వున్నట్లు యెవరైన రుచివుపరిచేయెడల రు 500 లు బహుమతి యివ్వబడును. అందరకు ఉపయోగము నటుల తక్కువధరకు యిచ్చుచున్నాము. ఈలేహ్యము నేవించిన ప్రతిపారును దీని గుణములు తెలిసికొనినవిమ్మట 24 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగల దని దృఢముగా నమ్ముగలరు. ప్రతిబడిసిల్లలకు మిక్కిలి ఆవశ్యమైనదని నమ్మువలయును. ఇది వాడేటప్పుడు ఏవిధమైన పర్యాయము లేదు. 24 తులముల లేహ్యము వెల ఖర్చులు సహార 2-8-0.)

యం. అజీజుద్దీన్, పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

ఇది స్వాతంత్ర్యతత్వమును బోధించు

అపూర్వగ్రంథము

ఆంగ్లమున విరివిజేతబట్టుడను పెరెస్సు మెక్స్సికోగారు రచించిరి.

గుంటూరుజిల్లా బ్రాహ్మణకోమాగు జాతీయ పాఠశాలలోపాఠ్యాయులగు ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే ఆంధ్రీకృతము.

భాషగర్భితము. తెలివైనవారును ప్రతి ఆంగ్లభాషను నిశిత్రులైనవారు కొన్నిప్రతులుమాత్రమే ముద్రించు స్వేచ్ఛవలెను. వెల రు 1-0-0

మొత్తముగాకొనువారికి కమీషను యివ్వబడును.

ఋయువాడు గ్రంథకర్త గాని లేక గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యసర్వకేగాని వ్రాయవలయును.

గుంటూరుమండల జాతీయ విద్యాపరిషత్తు

‘జాతీయవిద్య’యను గ్రంథము ౧౦౦౦ ప్రతులు ముద్రణమైనది. కొంత పంపకమైనది. ఇంకను పంచుచున్నాము. చదువరులు వారివారి విమర్శలను పంపి జాతీయవిద్యానిర్ణయమునకు తోడ్పడ బ్రాధితులు.

ఈక్రింది విరాళములను వందనపూర్వకముగా నందుకొనుచున్నాము.

యూనియన్ బోర్డు, కొల్లూరు.	ర. అ. పై ౧౫/౦౦
పరపతిసంఘము, మర్రిపూడి	౫౦౦
,, లక్కరాజు గార్లపాడు	౫౦౦
స్థానికసంఘము పరపతిసంఘములను విరాళముల వ్రాసంగి పరిషత్తును గౌరవించుట గాక!	

బ్రహ్మాండం నరసింహం
కార్యదర్శి.

ఆంధ్రభాషాభిరంజకసమాజము

పచ్చయప్ప పాఠశాల, చెన్నపురి.

దైవకృపవల్లనూ, భాషాభిమానల పోషణ వల్లనూ, పండితుల యభిమానమువల్లనూ మాసమాజము నానాటికి వృద్ధిచెందుచున్నదని తెలుపుట కెంతయు సంతోషించుచున్నాను.

మాసమాజాభివృద్ధికి దేశోద్ధారకులగు శ్రీయుత కాశీనాథునినాగేశ్వరరావువంటివారిగా రోనర్చుచున్న సహాయ మపారమైనది.

బాలరమణ మాయెడ సభిమానముఁ గొనియు, మాసమాజమును వృద్ధిపఱుప నెంచియు, బ్రహ్మశ్రీ, ‘కవిరాజు’ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిలుగారు మిగుల సహాయభావముతోఁ బారితోషికముగఁ దమ వజ్రాయుధ మను మాసపత్రికను మాకంపుచున్నారు.

ఇట్లు మాసమాజమును వృద్ధిపఱుచుటయందు మాకుఁదోడ్పడునారిత్వలక్షణము చంద్రునకు ‘నూరిపొగ’న్నట్లు పెక్కుమనఃపూర్వక సమస్కారముల కంటె వేరేమియు చేయఁజాలకుండుట కెంతయు చింతిల్లుచున్నాను.

ఇట్లే భాషాపాఠశాల దమకుఁ బోషించువిధమున మాకుఁ తోడ్పడి, మా సమాజమును వృద్ధిపఱుచి మా సమస్కృతుల నందుకొనఁ బ్రార్థితులు.

గన్నవరపు సత్యనారాయణమూర్తి

కార్యదర్శి

ఆర్యవైశ్య మహాసభ - చెన్నపురి

ఈ సంవత్సరము ఆర్యవైశ్య మహాసభ చెన్ననగరమున జరుగనున్నదని నేను వేఱుగ వ్రాయనక్కఱలేదు. గతసంవత్సరము గుంటూరుపురమునందు సమావేశమయిన మహాసభకు వేలకొలదిగ వైశ్యులు విచ్చేసి అమితోత్సాహము కనబడియున్నారు. కాని ఆ మహాసభకు ఆర్యవైశ్యులు అని ఇతర ఖంఠములనుండి విశేషముగ రాలేదను చింత యొకింత యుండినది. కాని ఈ పర్యాయము అందునంతేసి అచ్చట తీర్మానింపబడిన తీర్మానములను విశేషముగ బలము లేదనియు అశేషము చెప్పుచున్నారు. చెన్ననగరమున జరుగబోవు మహాసభ అన్ని విధముల చాల ప్రాముఖ్యము నొందగలవని నాయభిప్రాయము. ఈమాటు ఈ సభ రాజధానినగరమున సమావేశ మగుటచేసి, మానవర్చనీయాంశములను ఇతర సంఘములవారును గమనించి చూచుచుండుట కావున ఈ సభ శేషము మనవారికేగాక వైశ్యేతరసంఘములవారికిని మార్గరథ కముగ నుండునట్లు చేయు ధర్మము మనవారిదై యున్నది. రాబోవు మహాసభకు ఆర్యతల సన్నకొనుటకు ఆహ్వానసంఘమువారికి సంపూర్ణ మైన హక్కు కలిగియున్నను, తమవారిని యెన్నుకొనుటకు ఆర్యవైశ్యసంఘము వారి యభిప్రాయము బాగుగ బహిర్గతమైనగాని పిలుకావలెదు. దివ్యవైశ్యమహాసభ ౧౯౧౬ సం॥ ప్రారంభింపబడి యీనాటికిని అనర్గళముగ జరుగుచున్నను ఒక్కపర్యాయమైనను వైభామురాష్ట్రమునకు కాని మైసూరు రాష్ట్రమునందుకాని జరుగక పోవుట తోచదయ్యదు. అందువలన ఆంధ్రప్రదేశ్ వాసులకును మనకును పరస్పరప్రేమియు, అభిప్రాయోత్కృతయు సహపరదాయు. కావున రాబోవు మహాసభకు ఆర్యతలు, మైసూరు రాష్ట్ర వాసులకాని వైభామురాష్ట్రవాసులకాని యెన్నుకొనబడిన సమంజసముగ నుండునని నమ్ముచున్నాడను. వివిధప్రాంతములందున్న ఆర్యవైశ్యులు తమతమ అభిప్రాయములను అహ్వరసంఘమువారి కెఱుకపఱుచుచు, అగ్రగణ్యులనామములను నూరింపగోరుచున్నాను.

గోనుగుంట వేంకటసుబ్బారావు.

వంటవానిసంతోషము

నేను తయారుచేసిన

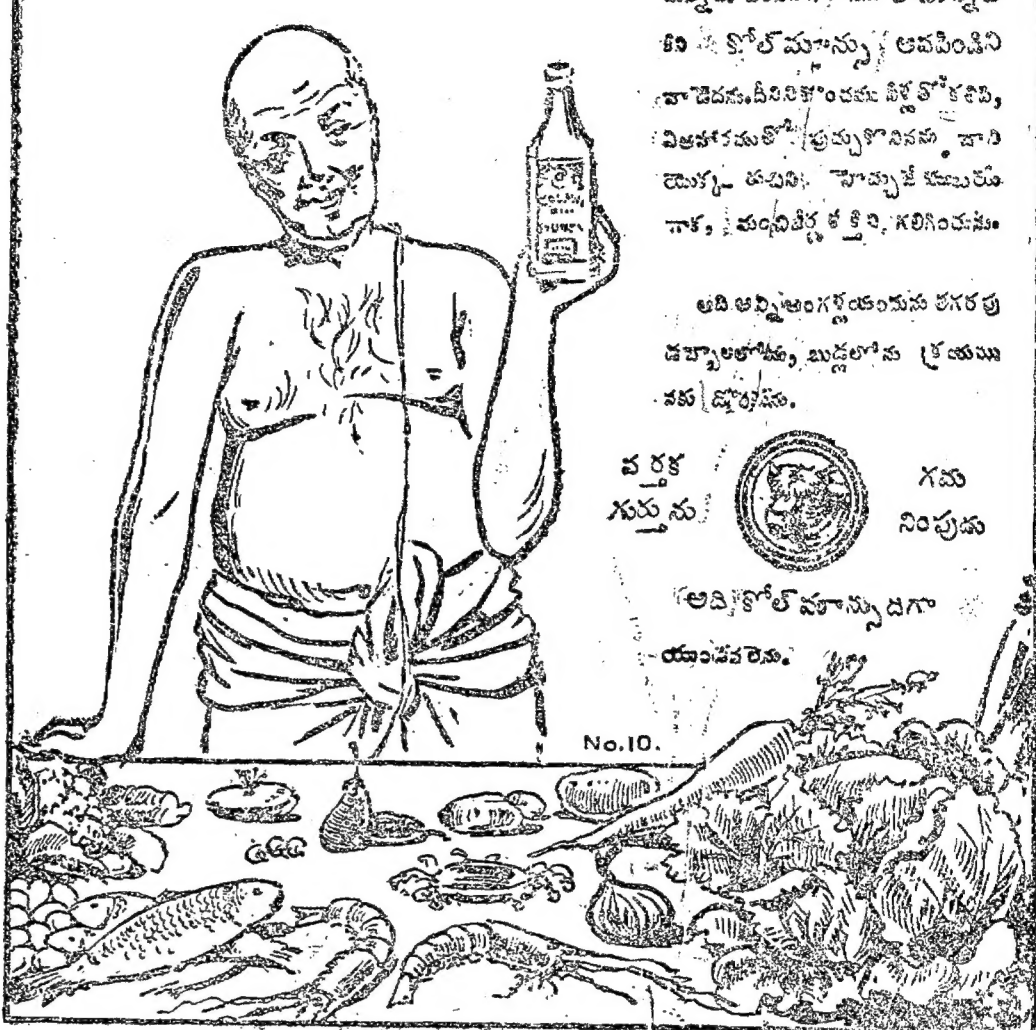
దేవులు, మాంసాహారము, భాజనము మున్నగువని విక్సిరి / ప్లాస్టిక్ చదువుచున్నది. వీలవగానే నేను వాటిని విక్సిరి. కిక్కిరింపుచున్నట్లు అవ్వించిని వాడెదను. దీనిని కొంచుండు విక్సిరికిని, విజయవాడలో ప్రచురించినట్లు. వారి యొక్క చదువు. సామ్యత ముందుగాక, ముందరికీ కత్తిరి గలిగించును.

అది అన్ని అంగభాగములను తగరపు దబ్బాలతోను, బుడ్డలతోను క్రయమునకు దొరుకును.

వర్తక గుర్తును గమనింపుడు

అద్వికోల్ మాన్యుదగా యుంపలేను.

మోసపోకుడు 1924 సం॥ జరిగిన పరిక్షింపుడు
బ్రిటిష్ Wembly Exhibition లో పతకం పొందిన-
THE PURE SWADESHI SILK WEAVING Co.

ధర్మవరం పట్టు జరిచిందే - ధరలకు, ఇతర వర్తకులవద్ద, ఏజంట్లవద్ద వారకు ధరలకును, భేదము కనుగొనుడు.

వృథా చీర 1కి 7 లేక 8 రూపాయలవంతున జూస్టి డబ్బు నష్టపడవద్దండి.

సాదాచీరలు	ర. అ. పై
1. అన్నిరంగులలోను రకంవారి సాదాచీరలు 18 మూర పొడవు 43 వెడల్పుగలిగిన చీరలుక్రయం తులం 1-కి	0 10 0
2. రకం వారి మక్కాలు చీరలు (కిరిగెలు) తూకం 48 తులములకు క్రయం	20 0 0
3. పట్టు పంచెలు, కెల్లాలు, మగటుములు వస్త్రములు క్రయం తులం 1-కి	0 10 6
4. సాదారకంవారి రబీకలు ధర 1-కి	2 8 0
5. అన్నిరంగులలోను రకం వారి చీరలకు అందులో జరి రుద్రాక్షి పేటుగాని వరికి పేటుగాని వేసిచిట్టాకొంగువేసిన క్రయం 1 కి	60 0 0
6. వేలుచీరలు అనగా ఒక కొంగులో జరిబేలు వేసిన క్రయం 1 కి	90 0 0
7. జరికొట్టడి వేలుచీరలు క్రయం	115 0 0
8. కెట్టుండు జరిచీరలు అనగా అంచు 6" అంచులములు ఒక్కొక్క అంచు పది రుద్రాక్షలు గాని పది వరికి పేటు గాని వేసిచీర క్రయం	130 0 0
9. కరాచి నమునాకాబరు పేటుచీర క్రయం	75 0 0

మ ర త్తులు:-

1. మాదగ్గర ప్రాతచీరలు వుండవు.
2. ప్రతిచీరయు మీరు కొర్రుకారం తయారుచేసి పంపగలము.
3. ఆర్డరుతో సహా నూటికి 30 వంతున అడ్వాన్సు పంపవలెను.
4. అడ్వాన్సు లేని ఆర్డరు అంగీకరించము.
5. మేము, పంపునరకు యిష్టములేనంతట వాషను తీసుకోబడును. వేరే నేని యివ్వబడును.
6. గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్తులకు Open Delivery యివ్వబడును.

కావలసినవారు తక్షణం ఆర్డరు పంపండి.

దిప్యూర్ స్వదేశి సిల్కు- వీనింగు కంపెనీ,
 పోస్టు ధర్మవరం, (అనంతపురం జిల్లా) డి. ఆర్. నారాయణస్వామి పోస్టయిటర్.

స్టీలు నెట్ వెటి

2233

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను ఖని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని బంతులు పోలులేదు. యిప్పుడే గవర్న మెంటు కంట్రాక్టుకు గానైన రామన్ మిసన్ గారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపత్రక వచ్చినది. "నా గడ్డనునందు గడ్డయుండి, తినివేయుచుండెను. క్షీణము మీ డేవధనును వాడితిని. గడ్డ పోయినది. మొండి గాయండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి."

బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-0-0.

టోకు ధరలకు ఈదినవ విలాసమానకు ప్రాయము.

Collingwood & Co., Mount Road, Madras

దీడక్రాన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్, బెజవాడ.

నెం 118 రు, ఆర్మినియన్ స్టీలు, మదరాసు. రప్టును, ఫీల్డింగు, క్రాసి, ఆయిల్ యింజనులుగాని లాండ్రి మొదలైన స్టీం ఇంజనులుగాని కావలసినవారు మాకు వ్రాసిస్తే సరైన సమయ ధరలకు బడయగలరు. పంపులు, పిండిమిషినులు, ఖాల్లులు, ఇంగ్లీషు మేకరు వాల్వలు, యింకా మిల్లులకు కావలయు యావత్తుసామానులకు మాకు వ్రాసి ధరలు తెలిసికొన గోరినాము బొంబాయి, కలకత్తా, పట్నా చులలో మాకు విక్రయస్థానములు కలవు ఎవరి కేసామానులు కావలసినను మాకు వ్రాసినచో యిక్కడ మేమెక్ యివ్వబడును.

వి. యస్. చిన్నస్వామి, బి. ఏ.

1

జనరల్ మేనేజరు.

తొలి వెంకటాచలపతి స్వామివారి

(పటము పెద్దతిరుపతి)

శ్రీఅలుమేలు మంగతాయార్లు, (పద్మావతి అమ్మవారు) చిరతానూరు, (శ్రీ)రాములు, (శ్రీ)గోవిందరాజస్వామి, భద్రాచల తేత్రపటములు, శివ షీత్రపటములు.

శ్రీ చందనముకొయ్యలో విగ్రహములు బొమ్మలు, తెల్ల, నల్లకొయ్యబొమ్మలు చందనపు (సాన) రాళ్లు, తులసిపూసల హారములు, తామ్రవిగ్రహములు, కంఠమాలలు, వగైరాలు నూర్చుకొను కావలసిన జిల్లా, రాజధాని హిందూదేశము, ఖండములు, ప్రపంచమాపులు, జంతువులు వగైరాలపటములు వి.పి. మూలముగా పంపబడును.

యం. యస్. చారి అండు కంపెనీ,

బుక్సెల్లర్లు, కమిషన్ బజంట్లు, తిరుపతి.

గురునామయ ము లేక యే

హిందీ నేర్చుకొనుదు

ఇట్లో కూర్చుని హిందీ నేర్చుకొనుటకై ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాసి కావలసిన పుస్తకములు తెప్పించుకొనుదు. కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

హిందీ స్వభోధిని

పం॥ పృష్ఠికేశర్యుగారిచే వ్రాయబడినది.

హిందీక పహలీ పుస్తక 0-2-0 హిందీక దూసరీపుస్త 0-4-0 " తీసరీ " 0-6-0 " చాధి " 0-8-0 హిందీ పాఠశాల " 0-2-0 హిందీ అనువాదశాల 0-5-0 ఇందు తెలుగు హిందీపాఠములు అనువాదము చేయుట కనుకూలమగునవి క్రితపు.

హిందీ తెలుగునిఘంటువు రు. 2 తెలుగు హిందీనిఘంటువు రు. 1 ఈ రెండు నిఘంటువులు శ్రీ జంధ్యాల శివన్నశాస్త్రి గారిచే రచింపబడినవి. (2805)

హిందీ ప్రచారకార్యాలయం,

తిరువల్లిక్కిణి, మదరాసు.

అగ్ని క్రీడ (బాణసంచా)

రెండవ కూర్పు 8 అణాలు

ఈపాఠాశ్రమ బాణసంచ చేయుటలో జాగ్రత్త, తుపాకీ మందు, బాణసంచాలోని వస్తువులు. దేశవాళీ బాణసంచ ఇంగ్లీషు బాణసంచ రంగురంగుల వన్నుమద్దలు, ఆకాశబాణములు, వల్లెలు, తారావన్నులు, పేకలు, చిమ్మబుడ్లు, చక్రబాణములు పోర్టుఫైరు, బంగారువాన, వెండివాన, వెనుగిపించ, పాముచి కబ్బ, రంగులవ త్రాబులు, అక్షరముల కిత్రములు, అవట్లు, గుండ్లు వీధిబాణసంచా భోగిముట్లలు మొదలగునవి.

మణివాణి ముదాతకాల, ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

శ్రీ ప్రీతనాతన ధర్మమండలి

గుంటూరు

ఇరువదియవ వార్షికోత్సవము

(అక్టోబరు 8, 9 తేదీలు)

ప్రథమ దిన చర్య

స్వస్తిశ్రీ క్రొధననామ సం॥ర ఆశ్విజ బ ౩ గురువారం ఉదయము గం 6 లకు మండలి భవనముతయము జాతీయపతాకములతోడను పచ్చనితోరణములతోడను నలంకరింపబడి సుమారు 4, 5 వందల నారీమణులు బ్యాండుమొలకలకు మంగళ వాద్యములతోడ జాతీయగీతములు పాడుచు శ్రీ కృష్ణనిపతులను ఆంధ్రమాతపటమును నలంకరించి పురపీఠుల నూతనంపుటలన్నమునకు బయలుదేరి గం 10 గంటలకు మండలి చేరి గం 11 గంటలకు యథాశాస్త్రముగ ఆంధ్రమాతకును శ్రీకృష్ణునికిని పూజనల్యమండ అప్పటి వారి యాద్యశ్యమును చూచి తీరనలెను. ప్రతినారీలలామయము నూతనఖద్దరు వస్త్రాలంకృత యైయుండెను. పురుషులలోకూడ నిట్టి కాశ్యోత్సాహము దీక్ష పట్టువల యుండెనో? దేశ మిట్టి యభోగతీయమందుండక మనము త్వరలో య ర్హసాము నాక్రమించియుందుము గదా! యని యెట్టివారి కైనను దోచకపోదు.

మధ్యాహ్నము:—గం 2 లలకు సుమారు (400) నాల్గు వందల స్త్రీజనము సమావేశ మయిరి. ప్రస్తుతము నర్పరావు శేట తపశ్వీలాదారుపదవియందున్న వ-రా-శ్రీ యం. కోటేశ్వరరావుగారి ధర్మపత్ని యగు శ్రీమతి కోటేశ్వరమ్మగారి యాజమాన్యమున సభజరుపబడి మండలపుత్రాంతమును ఆదాయ వ్యయపట్టికలు మొదలగు విషయములను కార్యదర్శిగారు పది విన పిమ్మట శ్రీమతి కోటేశ్వరమ్మగారు శ్రీల కర్తవ్యమును గూర్చియు ప్రస్తుతమున విద్యాలోపమువలన గలుగుచుండిన కొన్ని కీటులను డెలుపుచు ప్రతివారు తాము విద్యావతులయి యుండుటయే గాక, తమ సంతతివారినిగూడ నట్టివారినిగ జేయగలిగియుండు రిని మృదువాక్కుల మనములకు దట్టునట్లుప న్యసించిరి. ఇంకా కొందరు ప్రముఖురాండ్రును విద్యావతులు గూడ వివిధవిషయముల నుపన్యసించిన పిమ్మట రాత్రి 8 గంటకు సభ ముగించిరి.

రెండవదినచర్య

జగన్మోక్షలక్ష్మీవ్రతము

(9-10-25) తేది యుదయము 9 గంటలకు నారీమణు

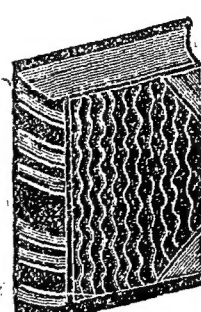
లెల్లరు పుష్పములు పండ్లతోడవచ్చి యథాక్రమముగ పూజనల్య అనంతరము తోరముల కరముల ధరియించి బ్రాహ్మణాశీర్వాదములను ప్రసాదమును బొంది తమ తమ నిలయములకు వెళ్లిరి. మరల మధ్యాహ్నము 2½ గంటలకు శ్రీమతి కోటేశ్వరమ్మగారి యాధిపత్యమున సుమారు 4-5 వందలమంది ప్రేక్షకురాండ్రు తోసభ ప్రారంభింపబడెను. ప్రారంభమున బ్రహ్మశ్రీ వల్లాది శేషయ్య శాస్త్రిగారు సనాతనధర్మములను గూర్చియు మన మాదర్యముగ తీసుకొన కొందరు ప్రతివతల చరిత్రలను సుషీ ధ్రముగ నుపన్యసించిన పిమ్మట సమాజాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి ఏకా వెంకటరత్నమ్మగారును కార్యదర్శిని శ్రీమతి వెంకమాంబ గారును శ్రీవిద్యను గూర్చియు మండలి యభివృద్ధికిగాను, సా ఘమువారు చేయవలసిన యేర్పాట్లను గూర్చి చెప్పిరి. తరువాత శ్రీకోటేశ్వరమ్మగారు వైద్యము సంగీతము ప్రతి నారీమణియు నభ్యసించుట చాల ముఖ్యమని చెప్పచు 'దానివలన గల్గుబాధము లనుగూడ సులభకై తిని యువనన్యసించిరి. తరువాత శ్రీమతి కో టేశ్వరమ్మగారు వ్యయప్రయాసముల లెక్కింపక యివటకు విచ్చేసి యీసభను జయప్రదముగ జరిపింతుమను ఆయమ విద్యా భిమానమునకును కార్యదీక్షకును, ఆమెను ప్రశంసించుచు మండలి వారిపక్షమున నీ. సరస్వతీవాయమ్మగారు కొన్ని పద్యముల జది విరి. తరువాత మంగళహారతులతో రాత్రి 8½ గంటలకు సభ ముగించిరి. (విలేఖరి)

వేదవేమిది

పల్లచని వీర్యమును గట్టిపరచి మూత్రములోను స్వప్న మందును శ్రీ ప్రసంగములోను వీర్యనష్టముననున్న తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును నపుంసత్వమును పోగొట్టి నూతనయావన మొసగి సంతానము కలిగించును. కాళ్లలాగుట, అకీరము నడుమునొప్పిని రూపుమాపును. ము స లి వా రి కి బలహీనులగు శ్రీలకు మంచి బల మిచ్చును. 1 సీసా 8-0-0. వైపురతు తెలము 5-0-0. తపాలపుర్రు 0-6-0 అమృతరత్నాకరము, 45 బండరు వీధి, మద్రాసు.

చదువ చదువ సంతోషించెదరు ! నీను కావలసినదియు, నీపు చూడవలసినదియు చాలకోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే.

శరీర మర్త శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టిపూ ర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరివల్లను బహి రం గ ము గా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క అవయవము విలక్షణ ములు శృం గా ర రహస్యములును. మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివర ములును, పూర్వము వహింబుషులు మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము. ధర రూ. 1-0-0 వి. పి. చార్జి 7 అణాలు. ఎం. ఎస్ నరస్వతి అండు కంపెనీ, నెం. 9, ఆరుముగంపిడి, మదరాసు

అద్భుతములలో అద్భుతము

ఏవిధమైన తాపరయో నను తక్షణమే, అద్భుత ముగా 24 గంటలలో గుణ

మగును. అది గుడ్డలను పాడుచేయుదు. డేవధము వాడుట కూడ చాల సులభము. ఒకసారి వాడిమాచినవారు మరల ఎన్నటికిని దీనిని వడలరు. బుడ్డి 1 కి ధర 0-8-0. 1

అమరావతి యేజన్సీ,

పార్కుటవును, మద్రాసు.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లనవమును పోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలే హ్యం. ఏకారోముచే సంభవించిన శుక్లనవ మైనను పారదోలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు, మూత్రరోగములుకూడా తగ్గును. దబ్బి రు 8-4-0

(క్రవ్యాధి)

1963

అకీరమునుపోగొట్టి అన్న మరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచితరగ్గు కలుగజేయును. తులం 1 కి రూ 1-0-0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా(రాయవరం)

మూలవ్యాధులకు, యునానిమందు

అంతరమూలము, రక్తమూలము వగైరాలు ఎంతకాలము నుంచి పున్నను ఆసనమందు లేపు చేసినయెడల ఒకసారి లేపుకే రక్తము కట్టి బాధలన్నియు గ్యారంటీగా మడదను. 9 కోజులు వాడినెడల వ్యాధి పూర్తిగా బాగవును. 9 కోజులకు సరిపడు మందు వెల రు 2-8-0 లు

ఎం. అజీజుద్దీన్, పితాపురం, గోదావరిజిల్లా.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు నరముల పట్టుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి వించి ఆరోగ్య మునకు మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగకేరీర వ్యాయామమువల నను జితేంద్రియత్వమువలన గలుగును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

Advertisement for 'Kamala's Letters to Her Husband' (కమలామణి లేఖలు). It describes the book as a collection of letters from a woman to her husband, written in Telugu. The book is 64 pages long and costs Rs. 1-0-0. It is published by 'Kamala's Letters to Her Husband' (కమలామణి లేఖలు) and is available at 'Kamala's Letters to Her Husband' (కమలామణి లేఖలు) in Madras. The book is written by 'Kamala' (కమలా) and is a collection of letters from a woman to her husband. It is a very interesting and useful book for all who are interested in the life of a woman. It is a very good book for all who are interested in the life of a woman. It is a very good book for all who are interested in the life of a woman.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

Powell's Extract of Golden

(4321)

పవలుగారి అమృతమైన గెనో

నెగరో గమునకు

అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే స్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-4-0.

దీర్ఘ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-8-0.

మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.

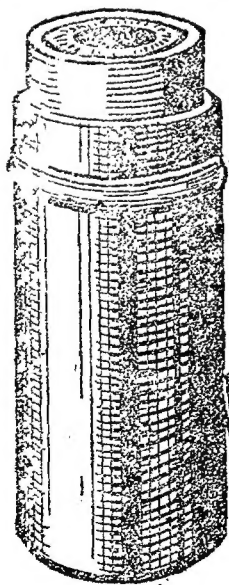
మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,

Lamington Road, BOMBAY

మీగడవలె సమృద్ధిగా నుండు
నురుగువలన సుఖముగా
క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు.

1

“ఎరాన్ మిక్”

వే వింగుస్టిక్

ఎరాన్ మిక్ పర్ ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

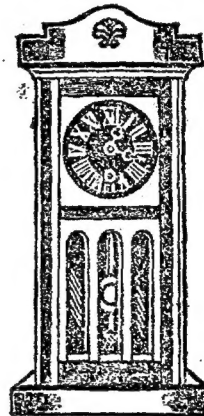
అన్ని స్టోరులందును దుకాణదారులయొద్దను దొరకును.

Special for

“ANDHRA PATRIKA”

Publishers only.

As a special clearance sale we are giving away our world renowned Modern regulator wall

clock with 18 cart Rolled Gold wrist watch with full leather wrist for Rs 10/-

This offer is limited. If required separately we give our Modern regulator Rs. 5/-.

18 cart Rolled Gold wrist watch Rs. 7/-

Write to:-

CAPTAIN WATCH Coy.,

P. B. No. 265, MADRAS.

Zanna

విజంటు కావలెను

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒకక్షణములో పోగొట్టుగల ఖ్యాతిజేందిన “జానా” తైలమునకు సమముగు మందు వేరేది యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1, కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి జూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

యింగ్లీషుమందు వలనరకు నల్ఫారిక్, నైట్రిక్,

మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు,

నెం. 63 నైసప్తనాయునివీధి, మదరాసు.

మా న ఫోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసలభము! (బోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము!

కఠినములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైతృకాకల

కిమాత్రలు దివ్యావృత్తిము. అశీర్వము, అరుచి, ఆపులించుట,

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,

వేళ్లు, అగులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పిలను

పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకున దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాలెనొప్పిలను వెంటనే మాన్పును.

ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ

మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.

ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

(1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా